

Broj: 03-33-1519/2023
Sarajevo, 25.12.2023. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

B-9

Primljeno: 26-12-2023			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 33 -	3007	/23

- Predstavnički dom-
gđa. Mirjana Marinković-Lepić, predsjedavajuća

- Dom naroda –
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Poštovani,

U skladu sa članom 100 a. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije BiH”, br. 30/97, 07/02, 70/08, 48/11, 36/18 i 61/22) i odredbama Pravilnika o obračunu sredstava u zdravstvu („Službene novine Federacije BiH”, br. 26/03 i 43/04), a u vezi sa članom 152. stav (2) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 69/07, 2/08 i 26/20) i članom 143. stav (2) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 27/03, 21/09 i 24/20) u prilogu Vam, radi razmatranja i donošenja, dostavljam **PRIJEDLOG ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA OBRAČUN SREDSTAVA U ZDRAVSTVU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2022. GODINU**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 23. sjednici, održanoj 22.12.2023. godine.

Na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj i elektronskoj formi (CD) dostavljam Prijedlog odluke i:

1. Obračun sredstava u zdravstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2022. godinu;
2. Odluku o usvajanju Obračuna sredstava u zdravstvu u Federacije Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, broj: 02/IV-01-1-3331-1/23 od 26.07.2023. godine i
3. Zaključak V. broj: 1914/2023 od 22.12.2023. godine

S poštovanjem,

PREMIJER

Nermin Nikšić

Prilog: kao u tekstu na bosanskom jeziku

Co: FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
gosp. Nediljko Rimac, ministar

Na osnovu člana 19. stav (4) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) na prijedlog Federalnog ministarstva zdravstva, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 23. sjednici održanoj 22.12.2023. godine, donosi

ZAKLJUČAK
o prihvatanju izvještaja Obračun sredstava u zdravstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2022. godinu

I

Ovim zaključkom prihvata se izvještaj Obračun sredstava u zdravstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2022. godinu.

II

Izveštaj iz tačke I ovog zaključka Vlada Federacije Bosne i Hercegovine dostavit će Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, a radi razmatranja i davanja saglasnosti.

III

Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja i dostavit će se Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine.

V. broj: 1914 /2023
22.12.2023. godine
Sarajevo

PRIJEDLOG

**ODLUKA
O DAVANJU SAGLASNOSTI
NA OBRAČUN SREDSTAVA U ZDRAVSTVU U
FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2022. GODINU**

Sarajevo, decembra/prosinca 2023.godine

Na osnovu člana 143. stav (2). Poslovnika Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03 i 21/09) i člana 152. stav (2). Poslovnika o radu Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07 i 2/08) Zastupnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, na ..... sjednici održanoj ..... 2023. godine i Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine na ..... sjednici održanoj ..... 2023. godine, d o n i o j e

O D L U K U
o davanju saglasnosti na Obračun sredstava u zdravstvu
u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2022. godinu

I

Daje se saglasnost na Obračun sredstava u zdravstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2022. godinu.

II

Obračun iz tačke I ove odluke nalazi se u prilogu ove odluke i čini njen sastavni dio.

III

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Broj: .....

Datum: .....

Predsjednik
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH

Predsjednik
Zastupničkog doma
Parlamenta Federacije BiH

OBRAZLOŽENJE
Odluke o davanju saglasnosti na Obračun sredstava u zdravstvu
U Federaciji Bosne i Hercegovine za 2022. godinu

I - ZAKONSKI OSNOV

Zakonski osnov za donošenje Odluke o davanju saglasnosti na Obračun sredstava u zdravstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2022. godinu koji je izradio Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine sadržan je u članu 143. stav (2). Poslovnika Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03 i 21/09) i članu 152. stav (2). Poslovnika o radu Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07 i 2/08).

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Obračun sredstava u zdravstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2022. godinu (u daljem tekstu: Obračun sredstava u zdravstvu) urađen je saglasno odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 07/02, 70/08 i 48/11) i odredbama Pravilnika o obračunu sredstava u zdravstvu ("Službene novine Federacije BiH", br. 26/03 i 43/04).

Obračun sredstava u zdravstvu usvaja Upravni odbor Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja, a nakon toga se, putem Federalnog ministarstva zdravstva, dostavlja Vladi Federacije BiH i Parlamentu Federacije BiH na razmatranje i usvajanje.

Osnovni podaci iz Obračuna sredstava u zdravstvu, a koji se odnose na izvorne prihode i potrošnju zdravstvenog novca kao i obuhvat stanovništva osiguranjem po kategorijama osiguranja, nakon usvajanja na Parlamentu Federacije BiH, se objavljuju kao zvanični podaci i isti služe kao osnova za obračun paušala po međunarodnim sporazumima o zdravstvenom osiguranju.

III - OBRAZLOŽENJE

Tačkom I Odluke daje se saglasnost na Obračun sredstava u zdravstvu.

Tačkom II Odluke definirano je da Obračun iz tačke I predstavlja sastavni dio ove Odluke i da se nalazi u prilogu.

Tačkom III Odluke predviđeno je da ista stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za realizaciju ove odluke nisu potrebna dodatna izdvajanja sredstava iz Budžeta Federacije BiH.

**Zavod zdravstvenog osiguranja
i reosiguranja Federacije
Bosne i Hercegovine
Sarajevo**

Na osnovu člana. 104. stav 1. alineja 8. Zakona o zdravstvenom osiguranju («Službene novine Federacije BiH», br. 30/97, 07/02, 70/08, 48/11, 36/18 i 61/22), člana 3. Pravilnika o obračunu sredstava u zdravstvu, („Službene novine Federacije BiH“, broj:26/03 i 43/04), Upravni odbor Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, na 140. sjednici, održanoj dana, 26.07.2023.godine, donosi:

ODLUKU

O usvajanju Obračuna sredstava u zdravstvu Federacije BiH, za 2022.godinu

I

Usvaja se Obračun sredstava u zdravstvu Federacije BiH za 2022. godinu.

II

Odluka sa Obračunom sredstava u zdravstvu Federacije BiH za 2022.godinu, dostavit će se na razmatranje i usvajanje Vladi i Parlamentu Federacije BiH, putem Federalnog ministarstva zdravstva.

III

Za izvršenje ove Odluke obvezuje se direktor Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH;

IV

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja;

Broj:02/IV-01-1-3331-1/23
Sarajevo,26.07.2023.godine

Predsjednik Upravnog odbora

Snježana Bodnaruk, dipl.prav.

**Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja
Federacije Bosne i Hercegovine**

**Obračun sredstava u zdravstvu u
Federaciji Bosne i Hercegovine za 2022. godinu**

Sarajevo, juli 2023. godine

Saglasno nadležnostima utvrđenim Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Pravljenikom o obracunu sredstava u zdravstvu, Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine izradio je Obracun sredstava u zdravstvu Federacije Bosne i Hercegovine, za 2022. godinu.

U ovom obracunu prezentirani su konsolidovani podaci o ostvarenim sredstvima i potrošnji u zdravstvenom sektoru Federacije BiH, a koji uključuju podatke o ostvarenim i utrošenim sredstvima u zavodima zdravstvenog osiguranja i zdravstvenim ustanovama u javnom i privatnom sektoru u 2022. godini sa uporednim podacima za 2021. godinu.

Pored podataka i pokazatelja o poslovanju zdravstvenog sektora u 2022. godini, obuhvaćeni su i ključni zdravstveno-finansijski indikatori za period od 2011-2022. godine koji omogućavaju cjelovito sagledavanje postojećeg stanja u zdravstvu Federacije BiH, te projekciju i planiranje daljeg razvoja zdravstva na nivou Federacije BiH i svakog kantona ponaosob.

Prezentirani i analizirani podaci i pokazatelji o stanju i poslovanju zdravstvenog sektora, nadležnim organima vlasti mogu služiti kao osnova za utvrđivanje zdravstvene politike u Federaciji BiH, a drugim korisnicima i široj javnosti pružaju se značajne informacije o tokovima "zdravstvenog novca" koje izdvojaju građani za zdravstvenu zaštitu, te problemima sa kojima se suočavaju institucije u oblasti zdravstva u obezbjeđivanju prava građana na zdravstvenu zaštitu.

Directorica

Izv.prof.dr.sc. Vlatka Martinović, dr.med., s.r.

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Ciljevi Obračuna sredstava u zdravstvu.....	3
3. Metodologija izrade Obračuna sredstava u zdravstvu	5
4. Opšte karakteristike stanja u zdravstvu, prema podacima iz Obračuna sredstava za 2022. godinu	6
5. Obračun sredstava u zdravstvu za 2022. godinu.....	17
5.1. Ukupno ostvarena sredstva u zdravstvu FBiH u 2022. godini.....	18
5.2. Ukupna potrošnja u zdravstvu Federacije BiH u 2022. godini.....	22
5.3. Finansijsko stanje zdravstvenog sektora u 2022. godini	28
6. Sažetak	37
7. Zaključci i preporuke	45
8. Prilozi	48
9. Tabele za objavljivanje.....	49

1. Uvod

Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH (u daljem tekstu: Federalni zavod osiguranja i reosiguranja) je, saglasno odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH" br. 30/97, 07/02, 70/08, 48/11 i 36/18) i odredbama Pravilnika o obračunu sredstava u zdravstvu ("Službene novine Federacije BiH" br. 26/03 i 43/04), izradio Obračun sredstava u zdravstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2022. godinu (u daljem tekstu: Obračun sredstava u zdravstvu).

U Obračunu sredstava u zdravstvu iskazani su konsolidovani podaci o ukupno ostvarenim i utrošenim sredstvima u zdravstvenom sektoru Federacije BiH u 2022. godini sa uporednim podacima za 2021. godinu.

U ukupno ostvarenim sredstvima, posebno su prikazani podaci o ostvarenim sredstvima iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i sredstvima ostvarenim izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja u zdravstvenim ustanovama u javnom i privatnom sektoru.

Konsolidovani obračun sredstava u zdravstvu za nivo Federacije BiH je urađen na osnovu obračuna sredstava u zdravstvu kantona u Federaciji BiH, te obračuna sredstava za Federalni zavod osiguranja i reosiguranja i federalnih zdravstvenih ustanova javno-zdravstvene djelatnosti. Obračune sredstava u zdravstvu na nivou kantona izradili su kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja. Obračuni sredstava u zdravstvu za nivo kantona sadrže konsolidovane podatke o ostvarenim i utrošenim sredstvima u kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja i u zdravstvenim ustanovama u javnom i privatnom sektoru.

Pored podataka o ostvarenim i utrošenim sredstvima u zdravstvenom sektoru, prikazani su i podaci o broju osiguranika i osiguranih lica po kategorijama osiguranja, pokazatelji o iskazanom finansijskom rezultatu, investicionim ulaganjima, stanju stalnih sredstava, broju i strukturi zaposlenih, a od 2013. godine uključeni su i podaci o broju dana bolovanja po ključnim osnovama. U vezi ukupnog broja dana bolovanja potrebno je napomenuti da isti daju samo okvirnu sliku obzirom da se podaci o bolovanju do 42 dana, koji inače padaju na teret poslodavca, teško prikupljaju, odnosno ove evidencije se ne vode od strane skoro svih poslodavaca, pa podaci o ukupnom broju dana bolovanja nisu potpuni.

Prema podacima iz Obračuna izvode se i u posebnom pregledu iskazuju osnovni zdravstveno-finansijski indikatori koji od značaja ne samo za Federaciju BiH, nego služe za praćenje i komparaciju sa istim međunarodnim indikatorima, a posebno sa zemljama Evropske unije. Osnovni zdravstveno-finansijski indikatori se usklađuju sa indikatorima utvrđenim u Nacionalnim zdravstvenim računima (NHA). U ovom obračunu su iskazani slijedeći zdravstveno-finansijski indikatori:

- ukupna zdravstvena potrošnja kao % GDP;
- ukupna zdravstvena potrošnja po stanovniku;
- potrošnja na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja kao % ukupne zdravstvene potrošnje;
- prosječna potrošnja na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja po osiguranom licu;
- potrošnja u javnom sektoru kao % ukupne zdravstvene potrošnje;
- bolnička potrošnja kao % ukupne zdravstvene potrošnje;
- farmaceutska potrošnja kao % ukupne zdravstvene potrošnje;
- farmaceutska potrošnja po osiguranom licu i stanovniku;
- plaće i druga lična primanja u zdravstvenim ustanovama kao % ukupne zdravstvene potrošnje;
- amortizacija kao % ukupne zdravstvene potrošnje;
- troškovi poslovanja Federalnog i kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja kao % ukupne zdravstvene potrošnje i dr.

U skladu sa uputstvom za izradu Obračuna sredstava u zdravstvu Federacije BiH za 2021. godinu, rok za izradu ovog dokumenta je 31.05.2023. godine.

Obračun sredstava u zdravstvu na nivou Federacije BiH za 2022. godinu sačinjen je sa zakašnjenjem iz više razloga, a to su da je privatni sektor u pojedinim kantonima kasnio sa dostavom podataka, zatim jer je dio privatnog sektora dostavio nepotpune i/ili nelogične podatke koji su se slali na korekciju što je dodatno produžavalo vrijeme izrade ovog dokumenta, te zbog čekanja na odgovor na ponovne urgencije upućene privatnom sektoru u svrhu dobijanja tačnih i logičnih podataka za Obračun.

Cilj je, svake godine, da ovaj dokument bude što tačniji i potpuniji podacima, posebno podacima privatnog sektora čiji obuhvat Obračunom nikada nije bio 100% jer, i pored propisane zakonske obaveze, dio privatnog sektora ne dostavlja kompletne podatke ili ih uopšte ne dostavlja.

Obračun sredstava u zdravstvu Federacije BiH je značajan dokument koji, između ostalog, služi kao kvalitetna polazna osnova za donošenje zdravstvenih politika na nivou kantona i Federacije BiH, služi za izradu raznih analiza u zdravstvu kantona i Federacije BiH, predstavlja osnov za izračun paušala po zemljama sa kojima Bosna i Hercegovina ima zaključene ugovore, tj. sporazume o socijalnom osiguranju po kom osnovu svi zavodi zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH ostvaruju značajne prihode od ino organa itd.

2. Ciljevi Obračuna sredstava u zdravstvu

Izrada Obračuna sredstava u zdravstvu ima za cilj da:

- prezentira sveobuhvatne statističke podatke i pokazatelje o stanju u zdravstvenom sektoru Federacije BiH, koji će služiti kao osnova za utvrđivanje i provođenje zdravstvene politike u oblasti zdravstvene zaštite stanovništva u Federaciji BiH, odnosno u oblasti zdravstvenog osiguranja, kao i za donošenje odluka u organima vlasti u Federaciji BiH, u kantonima, organima upravljanja u federalnom i kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, zdravstvenim ustanovama i drugim institucijama;
- obezbijedi transparentnost u svim tokovima prikupljanja i korištenja sredstava za zdravstvenu zaštitu kao osnove za postizanje pravičnosti, održivosti i efikasnosti sistema zdravstvene zaštite i sistema zdravstvenog osiguranja;
- osigura pravovremeno, istinito i potpuno informisanje javnosti o stanju u oblasti zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

Pored navedenih generalnih ciljeva, podaci iz Obračuna sredstava u zdravstvu služe kao osnova za utvrđivanje visine paušalnih naknada u provođenju međunarodnih sporazuma o socijalnom osiguranju, te kao osnova za izradu Nacionalnih zdravstvenih računa za Federaciju BiH (u daljem tekstu: NHA). Zbog toga je veoma važno da se Obračunom obuhvate podaci iz svih ustanova u zdravstvenom sektoru uključujući i privatni sektor.

U Smjernicama za razvoj NHA u BiH (u daljem tekstu: Smjernice), koje su sačinjene u okviru Projekta "Reforma javnog zdravstva" finansiranog od EU u periodu 2012-2013. godine, posebnom odredbom je propisano da će već od 2014. godine izvještavanje NHA biti redovna statistička obaveza svih evropskih država.

Prema Smjernicama, NHA za BiH se sastoji od nacionalnih zdravstvenih računa entiteta FBiH i RS, te Brčko Distrikta, a u prikupljanju podataka i izradi učestvuju nadležne institucije BiH, FBiH, RS i Brčko Distrikta (MCP BiH, Agencija za lijekova i medicinska sredstva BiH, entitetske agencije za statistiku, entitetska ministarstva finansija, entitetska ministarstva zdravstva, entitetski zavodi zdravstvenog osiguranja, zavodi/institut za javno zdravstvo, zavodi za statistiku i zavod za programiranje).

Smjernicama je definisana procedura prikupljanja i diseminacije podataka za entitete i Brčko Distrikt. Ministarstvo civilnih poslova BiH i Agencija za statistiku BiH objedinjuju podatke o NHA entiteta i Brčko distrikta i kompiliraju podatke u NHA za nivo BiH. NHA za BiH se, u definisanim rokovima, obavezno dostavlja Eurostatu i Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji, a na vlastiti zahtjev i ostalim međunarodnim organizacijama (MMF, Svjetska banka, EIB, EBRD i dr.), koje podatke iz NHA koriste kao jedini validan izvor podataka za oblast zdravstva jedne države.

Izvještavanje NHA je u zemljama članicama EU regulirano posebnim propisima iz područja statistike javnog zdravstva (EU Official Journal, 31.12.2008354/77) kojima se propisuje pravni okvir za područje zdravstvene statistike.

Od uspostave okvira za izradu i izrade Obračuna sredstava u zdravstvu u Federaciji BiH, kao kontinuiran problem jeste nepotpun obuhvat privatnog sektora podacima o ostvarenim prihodima i iskazanim rashodima, što se negativno odražava na kvalitet ukupnih podataka o prihodima i rashodima na nivou sektora zdravstva u Federaciji BiH.

S tim u vezi, potrebno je istaći da je Zakonom o evidencijama u zdravstvu FBiH ("Sl. novine FBiH" br.37/12) propisana vrsta, sadržaj i način vođenja evidencija u oblasti zdravstva koje su u obavezi voditi zdravstvene ustanove u javnom i privatnom sektoru, zavodi zdravstvenog osiguranja u FBiH, te druga pravna i fizička lica koja u okviru obavljanja svoje djelatnosti obavljaju i poslove u vezi sa zdravstvenim osiguranjem u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju FBiH.

Zakonom o evidencijama u zdravstvu je također propisano da nadzor nad provođenjem ovog zakona, kao i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši nadležne institucije u FBiH.

Imajući u vidu navedene zakonske obaveze, za očekivati je u narednom periodu više odgovornosti od strane zdravstvenih ustanova u javnom i privatnom sektoru po pitanju vođenja zdravstvenih evidencija i dostave podataka, ali i od nadležnih institucija po pitanju kontrole i poduzimanja mjera za one ustanove koje te propise ne poštuju. Ukoliko u suprotnom ne bude pozitivnih efekata u smislu dostave potpunih i tačnih podataka od privatnog zdravstvenog sektora u Federaciji BiH potrebno je o istom izvijestiti nadležne institucije.

Podaci iz Obračuna sredstava u zdravstvu Federacije BiH imaju višestruku važnost i služe:

- kod utvrđivanja paušalnih naknada troškova zdravstvene zaštite po međudržavnim ugovorima o socijalnom osiguranju. Pošto kroz ovaj Obračun nije u cjelosti obuhvaćen privatni sektor jer 14% privatnog sektora nije dostavilo podatke, visina ostvarenih sredstava i potrošnja u privatnom sektoru je iskazana u manjem iznosu od stvarnog, a to će se neminovno odraziti na visini prosječne potrošnje po osiguranom licu što je osnovica za obračun paušalnih naknada i po tom osnovu će biti oštećeni kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja za dio prihoda koje ostvaruju od paušalnih naknada od ino-nosioca osiguranja
- kao osnova za utvrđivanje vrijednosti boda za primjenu Tarife zdravstvenih usluga, kao i izradu programa zdravstvene zaštite u svrhu ugovaranja između nadležnih zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvenih ustanova
- kod izrade kalkulacija i visine cijena zdravstvenih usluga iz obaveznog zdravstvenog osiguranja
- za izradu Nacionalnih zdravstvenih računa (NHA) Federacije BiH, čija izrada je propisana Smjernicama za razvoj NHA u BiH, saglasno propisima EU kojima se regulira pravni okvir za područje zdravstvene statistike
- za monitoring i evaluaciju u zdravstvu Federacije BiH koje koristi resorno Federalno ministarstvo zdravstva na osnovu indikatora koji se izvode iz podataka prezentiranih u Obračunu. Međutim, Federalno ministarstvo zdravstva neće biti u mogućnosti da, na bazi nepotpunih podataka uzrokovanih nedostavljanjem podataka od zdravstvenih ustanova u privatnom sektoru, izvrši adekvatnu ocjenu i analizu stanja u zdravstvu FBiH u svrhu utvrđivanja odgovarajuće zdravstvene politike u FBiH
- za analizu stanja u zdravstvu kantona, kao i Federacije BiH u cjelini
- za izradu podataka za ESPROSS projekat u kojem, pored ostalih, učestvuje i Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH
- kao izvor podataka u cilju davanja odgovora na brojne upite od strane međunarodnih i svjetskih zdravstvenih i finansijskih organizacija (WHO, IMF, WB, EIB, EBRD), kao i od strane domaćih medija, raznih udruženja pacijenata, itd.

3. Metodologija izrade Obračuna sredstava u zdravstvu

Način prikupljanja, obrade podataka i izrade Obračuna sredstava u zdravstvu propisani su Pravilnikom o obračunu sredstava u zdravstvu ("Sl. novine Federacije BiH", broj: 26/03 i 43/04). Ovim Pravilnikom propisan je sadržaj podataka i izvještaja o obračunu sredstava u zdravstvu, rokovi za prikupljanje i obradu podataka, sastavljanje obračuna i izvještaja o obračunu sredstava, rokovi za izradu i dostavu Obračuna nadležnim institucijama Federacije BiH na razmatranje i usvajanje.

Svi podaci na osnovu kojih se sastavlja Obračun sredstava u zdravstvu, iskazuju se na propisanim jedinstvenim obrascima. Na svakom obrascu je naznačen izvor podataka kao i ime lica za unos podataka.

Na osnovu Pravilnika o obračunu sredstava u zdravstvu, direktor Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja donosi za svaku godinu posebno Uputstvo kojim se propisuje način unosa podataka u obrasce i njihova obrada, te način sastavljanja obračuna.

Uputstvo za izradu obračuna se blagovremeno, a najdalje do izrade godišnjeg obračuna za godinu za koju se sastavlja i obračun sredstava u zdravstvu, dostavlja kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, a kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja svim zdravstvenim ustanovama javnim i privatnim na području kantona kojem pripada i kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja.

Kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja prikupljaju podatke od svih zdravstvenih ustanova u javnom i privatnom sektoru na području tog kantona i zajedno sa podacima iz zavoda zdravstvenog osiguranja izrađuju konsolidovani obračun sredstava u zdravstvu za nivo kantona.

Konsolidovani obračun sredstava u zdravstvu za nivo Federacije BiH sastavlja Federalni zavod osiguranja i reosiguranja na osnovu: pojedinačnih obračuna sredstava svih kantona, obračuna Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja i obračuna federalnih javno-zdravstvenih ustanova.

Federalni zavod osiguranja i reosiguranja, prije izrade konsolidovanog obračuna za nivo Federacije BiH, vrši računsku kontrolu i provjeru podataka iskazanih u konsolidovanim obračunima za nivo kantona na osnovu uvida u izvorne podatke koje dostavljaju zdravstvene ustanove, a u slučaju uočenih greški ili nelogičnosti u iskazanim podacima, vrši ispravku kako bi se obezbijedili tačni i pouzdani podaci koji se iskazuju u konsolidovanom obračunu za nivo Federacije BiH. O izvršenim ispravkama obavještava kantonalne zavode zdravstvenog osiguranja radi usaglašavanja podataka.

Iako se Obračun sredstava u zdravstvu sačinjava od 2002. godine, još uvijek se uočava određeni broj grešaka u obračunima na nivou kantona iz razloga što pojedini kantoni nemaju u kontinuitetu obučene kadrove za izradu konsolidovanih obračuna na nivou kantona, ponekad se mijenjaju lica koja rade na ovim poslovima, a generalno se može konstatirati da posebno od strane privatnog sektora u zdravstvu Federacije BiH nema ozbiljnog pristupa u izradi ovog dokumenta i pored činjenice da se kroz Obračun prezentiraju najznačajniji podaci o poslovanju zdravstvenog sektora.

Obračun sredstava u zdravstvu usvaja Upravni odbor Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja, a nakon toga se, putem Federalnog ministarstva zdravstva, dostavlja Vladi i Parlamentu Federacije BiH na razmatranje i usvajanje.

Osnovni podaci iz Obračuna sredstava u zdravstvu, a koji se odnose na izvorne prihode i potrošnju zdravstvenog novca kao i obuhvat stanovništva osiguranjem po kategorijama osiguranja, nakon usvajanja na Parlamentu Federacije BiH, se objavljuju kao zvanični podaci i isti služe kao osnova za obračun paušala po međunarodnim sporazumima o socijalnom osiguranju.

4. Opšte karakteristike stanja u zdravstvu, prema podacima iz Obračuna sredstava za 2022. godinu

Poslovanje zdravstvenog sektora Federacije BiH, kao cjeline, u 2022. godini odvijalo se, usljed okončanja epidemije virusa korona, u povoljnijim uslovima u odnosu na 2021. godinu. Potvrda ovome su činjenice da se u 2022. u odnosu na 2021. godinu, posmatrano na nivou svih kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja (u daljem tekstu: KZZO) u Federaciji BiH, bilježi:

-rast ukupnih prihoda od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje za 174.894.887 KM, od čega se 168.928.340 KM odnosi na rast prihoda od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje zaposlenih,

-rast ukupnih prihoda svih KZZO za 176.500.748 KM,

-rast ukupnih rashoda svih KZZO za 126.660.085 KM,

-višak prihoda nad rashodima (pozitivan finansijski rezultat) u ukupnom iznosu od 81.174.871 KM ostvaren u svim KZZO,

-porast broja osiguranih lica „zaposleni kod poslodavaca“ za 1,1% ili njih 5.870.

I kod Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH bilježi se, u 2022. u odnosu na 2021. godinu, rast ukupnih prihoda za 18.487.485 KM, kao i rast ukupnih rashoda za 24.530.305 KM.

Takođe, potrebno je navesti činjenicu da, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, BDP Federacije BiH za 2022. godinu iznosio 29.680.816.000 KM, a stopa realnog rasta BDP-a u Federaciji BiH (procjena na osnovu četiri tromjesečja) je 3,9%.

Pored navedenog, i ostali podaci iz Obračuna za 2022. godinu, a koji se mogu smatrati značajnim, bilježe trend određenog rasta u odnosu na 2021. godinu, što će biti prezentirano u narednim poglavljima ovog dokumenta.

U vezi tehničkog dijela izrade Obračuna sredstava u zdravstvu Federacije BiH za 2022. godinu, potrebno je istaći da je Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH tokom 2022. godine nastavio aktivnosti, u saradnji sa KZZO, na unapređenju vlastitog softvera-aplikacije za izradu Obračuna koji će se, i dalje, kontinuirano godišnje nastaviti nadograđivati.

Sistem zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH je, u skladu sa Ustavom Federacije BiH i zakonskim propisima donešenim na osnovu Ustava, koncipiran na principima podijeljene nadležnosti između federalne i kantonalnih vlasti.

U skladu sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Sl. novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13) i Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Sl. novine Federacije BiH", br. 30/97, 07/02, 70/08, 48/11 i 36/18), te drugih akata donesenih na osnovu ovih zakona, u nadležnosti federalne vlasti je da utvrđuje politiku i donosi zakone, a kantonalna vlast provodi zakone i utvrđuje, odnosno usklađuje zdravstvenu politiku kantona sa politikom na nivou Federacije BiH.

Iako je po Zakonu o zdravstvenom osiguranju sistem obaveznog zdravstvenog osiguranja zasnovan na načelima solidarnosti i uzajamnosti, a Zakonom o zdravstvenoj zaštiti garantirana jednaka prava na zdravstvenu zaštitu svim osiguranim licima u Federaciji BiH, prava osiguranih lica na zdravstvenu zaštitu i druga prava koja proističu iz osnova obaveznog zdravstvenog osiguranja su po kantonima neujednačena, a što je najvećim dijelom uzrokovano visokim stepenom decentralizacije zdravstvenog sistema u Federaciji BiH.

Osigurana lica u svim kantonima ne ostvaruju jednaka prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, niti imaju jednakopravan i dostupan pristup svim nivoima zdravstvene zaštite i odgovarajućim zdravstvenim ustanovama, posebno po pitanju ostvarivanja prava na usluge iz oblasti tercijarne zdravstvene zaštite.

Nejednakost u pristupu osiguranih lica zdravstvenoj zaštiti u Federaciji BiH je djelimično umanjena uspostavom i funkcioniranjem federalnog fonda solidarnosti, međutim, zbog nedostatka finansijskih sredstava i dalje sva osigurana lica nemaju jednak pristup zdravstvenoj zaštiti. Prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja utvrđena su Odlukom o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava (u daljem tekstu: Odluka o osnovnom paketu) koju je donio Parlament Federacije BiH u 2009. godini ("Sl. novine Federacije BiH" broj:21/09). Ova Odluka do danas nije u potpunosti primjenjena u svim kantonima iz razloga što je istom, pored propisanih prava na zdravstvenu zaštitu i drugih prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, propisan i niz uvjeta koje je potrebno ispuniti za njenu provedbu u cjelini, a odnose se na slijedeće:

- ujednačavanje minimalnih osnovica i stopa doprinosa za sve kategorije osiguranika u svim kantonima (u nadležnosti organa vlasti u kantonima);
- usklađivanje liste lijekova na recept u svim kantonima sa pozitivnom listom lijekova utvrđenoj na nivou Federacije BiH (u nadležnosti organa vlasti u kantonima);
- usklađivanje liste ortopedskih i drugih medicinskih pomagala u svim kantonima sa istom utvrđenoj na nivou Federacije BiH (u nadležnosti organa vlasti u kantonima);
- usklađivanje maksimalnog neposrednog učešća osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite u svim kantonima sa Odlukom o maksimalnim iznosima utvrđenim na nivou Federacije BiH (u nadležnosti organa vlasti u kantonima);
- implementacija Jedinственe metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora o pružanju usluga zdravstvene zaštite između zdravstvenih ustanova i nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja (u daljem tekstu: Jedinственa metodologija);
- osiguranje nedostatnih sredstava za finansiranje osnovnog paketa zdravstvenih prava u svim kantonima (iz budžeta Federacije BiH, kantona i općina);
- donošenje Odluke o jednakopravnom finansiranju nedostajućeg dijela finansijskih sredstava po kantonima za provođenje osnovnog paketa zdravstvenih prava (u nadležnosti Vlade Federacije BiH, na prijedlog federalnog ministra zdravstva).

Na osnovu raspoloživih informacija do kraja 2022. godine nisu ujednačene minimalne stope i osnovice u svim kantonima, kao ni liste lijekova na recept u kantonima sa Listom lijekova na nivou Federacije BiH.

Usklađivanje maksimalnog neposrednog učešća osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite (u daljem tekstu: participacija) sa Odlukom o maksimalnim iznosima utvrđenim na nivou Federacije BiH, nije prihvaćeno od strane svih kantona. Neki kantoni su umjesto participacije uveli premiju osiguranja koju plaćaju osigurana lica, odnosno uplatom premije na početku godine osigurana lica se oslobađaju plaćanja participacije prilikom korištenja zdravstvene zaštite, bez obzira koje usluge i u kojem obimu koriste u toku godine za koju je izvršena uplata premije.

Kantoni koji su uveli premiju umjesto participacije smatraju da se premijom osiguravaju ista sredstva koja bi se ostvarila i participacijom s tim što su administrativni troškovi oko naplate premije znatno manji i na taj način se ostvaruju uštede, a pored toga se osigurava i veći stepen solidarnosti, a što predstavlja jedan od osnovnih principa na kojima je baziran postojeći sistem obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Jedinственa metodologija kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora o pružanju usluga zdravstvene zaštite između zdravstvenih ustanova i nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja je urađena krajem 2011. godine i objavljena u "Sl. novinama Federacije BiH", br. 34/13, ali se ista u potpunosti ne primjenjuje u svim kantonima. Izmjene i dopune Jedinственe metodologije objavljene su u Sl. novinama Federacije BiH br. 11/13.

Do kraja 2022. godine, također, nisu realizirane ni aktivnosti koje se odnose na osiguranje nedostatnih sredstava iz budžeta Federacije BiH, kantona i općina za finansiranje osnovnog

paketa zdravstvenih prava u svim kantonima, te donošenje Odluke o jednakopravnom finansiranju nedostajućeg dijela finansijskih sredstava po kantonima od strane Vlade Federacije BiH iz razloga što se iz federalnog Budžeta nisu osigurala sredstva za ove namjene.

Odlukom o osnovnom paketu zdravstvenih prava je također, utvrđen minimalni obim prava za neosigurana lica, a saglasno Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i slobodama koju je naša Država ratificirala. Za ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu neosiguranih lica moraju se osigurati dodatna sredstva iz izvora van obaveznog zdravstvenog osiguranja po kom pitanju do sada nisu poduzimane nikakve aktivnosti.

Odlukom o osnovnom paketu utvrđena su prava osiguranih lica na zdravstvenu zaštitu, kao i druga prava koja se finansiraju iz obaveznog zdravstvenog osiguranja. Obim prava uslovljen je najvećim dijelom visinom sredstava koja se ostvaruju u obaveznom zdravstvenom osiguranju, a dijelom i politikom kantona po pitanju alokacije sredstava, odnosno načina finansiranja. Način finansiranja zdravstvene zaštite u dosadašnjem periodu regulisan je kantonalnim propisima, a Jedinostvenom metodologijom su propisani minimalni jedinstveni osnovi za ugovaranje pružanja usluga zdravstvene zaštite i finansiranja iste.

Ukoliko bi se primjenila Jedinostvena metodologija u svim kantonima to bi moglo doprinijeti ujednačavanju sistema finansiranja, a time i ujednačavanju prava osiguranih lica na ostvarivanje zdravstvene zaštite.

Osigurana lica, obuhvat stanovništva zdravstvenim osiguranjem, osnovice i stope doprinosa

Prema podacima o ostvarenim sredstvima iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u kantonima vidne su značajne razlike kako u ukupnom iznosu tako i prosječno po osiguranom licu.

Prosječni prihodi po osiguranom licu u obaveznom zdravstvenom osiguranju u 2022. godini na nivou Federacije BiH su iznosili 975,4 KM, a po kantonima se kreću od 655,8 KM u Srednje-bosanskom kantonu do 1.198,2 KM u Kantonu Sarajevo. Ovako izražene razlike u ostvarivanju sredstava neminovno utiču i na razlike u obimu prava na zdravstvenu zaštitu. Jednaka prava svih osiguranih lica u Federaciji BiH su samo djelimično osigurana kroz programe zdravstvene zaštite koja se finansira sredstvima federalnog fonda solidarnosti, a pošto se iz federalnog fonda solidarnosti finansiraju samo određeni programi zdravstvene zaštite u koje spadaju samo najsloženije i najskuplje zdravstvene usluge i lijekovi, potrebno je poduzimati mjere kojima će se osigurati jednaka ili približno jednaka prava na svim nivoima zdravstvene zaštite.

U 2022. godini u Federaciji BiH registrirano je ukupno 1.869.278 osiguranih lica, od čega 1.304.332 osiguranika (nosilaca osiguranja) ili 69,78%, a članova porodica osiguranika 564.946 ili 30,22%.

Broj osiguranih lica u 2022. godini je u odnosu na 2021. godinu smanjen za 0,82% ili 15.451 osiguranih lica, od čega je povećan broj nosioca osiguranja za njih 340, a broj članova porodica osiguranika pokrivenih zdravstvenim osiguranjem smanjen je za 15.791 ili 2,72%.

Struktura osiguranika prema kategorijama osiguranja izmijenjena je u različitim omjerima u odnosu na 2021. godinu.

Posmatrano po kategorijama osiguranika, u 2022. u odnosu na 2021. godinu povećan je broj osiguranika u kategorijama zaposlenih kod poslodavaca za 1,1% ili njih 5.870 i penzionera za 1,8% ili njih 7.808.

Smanjenje broja osiguranika u 2022. u odnosu na 2021. godinu bilježi se kod poljoprivrednika za 17,5% ili njih 678, kod nezaposlenih za 4,9% ili njih 10.576, invalida i civilnih žrtava rata za 3,1% ili njih 1.182, ino osiguranika za 2,2% ili njih 695, ostalih osiguranika za 0,3% ili njih 59, i lica koja sama plaćaju doprinos za 4,1% ili njih 148.

Prema evidencijama KZZO, broj zaposlenih kod poslodavaca prijavljenih na zdravstveno osiguranje u 2022. u odnosu na 2021. godinu u Federaciji BiH povećan je za 5.870 zaposlenih ili 1,1%.

Uklanjanjem epidemioloških mjera u Federaciji BiH, u 2022. godini došlo je do povećanja zaposlenosti i, generalno, do povećanja privrednih aktivnosti u Federaciji BiH posmatrano u odnosu na 2021. i 2020. godinu.

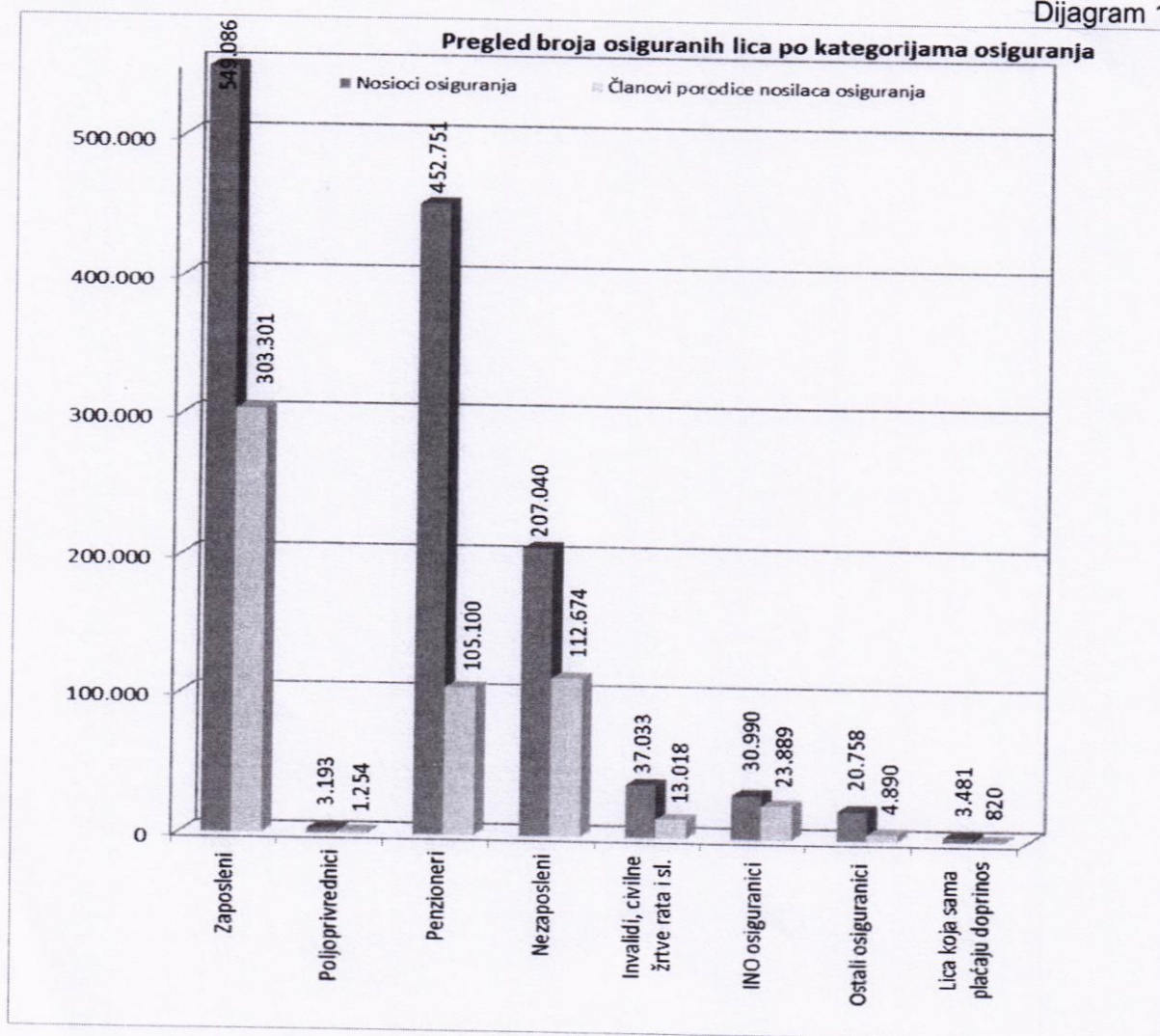
Sa aspekta obezbjeđivanja prihoda od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje izuzetno je važno istaći da ova kategorija osiguranika obezbjeđuje 95,57% ukupno ostvarenih sredstava od doprinosa, a sve ostale kategorije osiguranika učestvuju tek sa 4,43%. Pošto u ukupnom broju osiguranika, osiguranici zaposleni kod poslodavaca učestvuju sa 42,10%, može se zaključiti da zaposleni kod poslodavaca obezbjeđuju najvećim dijelom sredstva za zdravstvenu zaštitu i svih ostalih kategorija osiguranika.

Povećanje broja osiguranika u kategoriji penzionera nije se značajnije odrazilo na povećanje prihoda od doprinosa za ove kategorije.

Pregled broja osiguranika i osiguranih lica u 2022. i 2021. godini prikazan je u Tabeli br.2 Priloga.

Na dijagramu br. 1 koji slijedi prikazuje se broj osiguranih lica u 2022. godini, po kategorijama osiguranja.

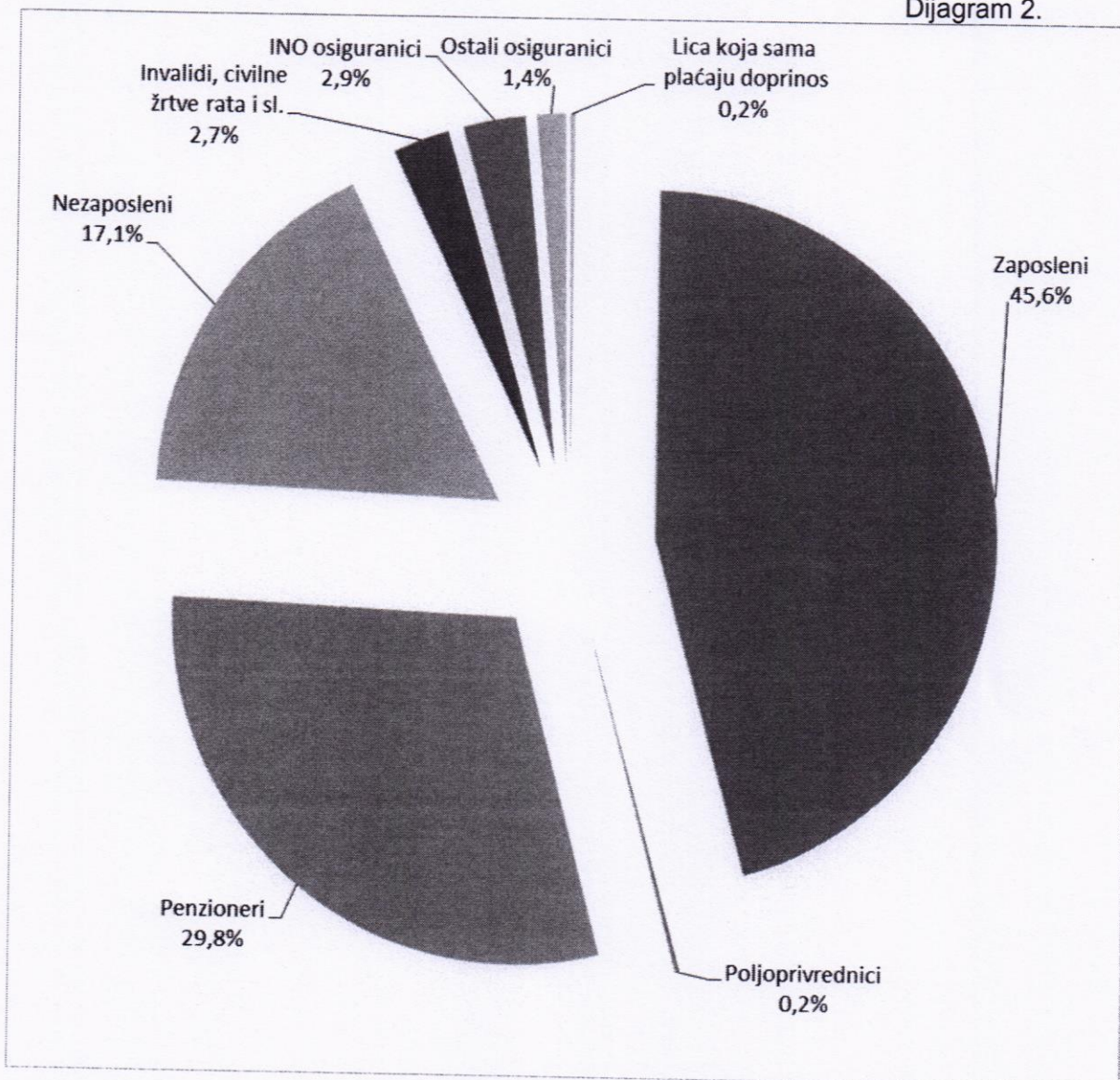
Dijagram 1.

Struktura osiguranika i članova porodice osiguranika u ukupnom broju osiguranih lica iskazana procentualnim učešćem u 2022. godini prikazuje se na Dijagramu br.2 koji slijedi.

Dijagram 2.

Zdravstvenim osiguranjem na nivou Federacije BiH u 2022. godini obuhvaćeno je 86,67% stanovništva, što je smanjenje za 0,24% u odnosu na 2021. godinu, nastalo zbog smanjenja broja osiguranih lica za 15.451 i smanjenja broja stanovnika za 11.756.

Obuhvat zdravstvenim osiguranjem, u 2022. godini, po pojedinim kantonima je različit i detaljnije je prikazan u narednoj Tabeli 1.

Smanjenje obuhvata zdravstvenim osiguranjem u 2022. odnosu na 2021. godinu bilježi se u Unsko-sanskom, Posavskom, Tuzlanskom, Zeničko-dobojskom, Hercegovačko-neretvanskom i Kantonu 10, dok se povećanje obuhvata bilježi u Bosansko-podrinjskom, Srednje-bosanskom, Zapadnohercegovačkom i Kantonu Sarajevo.

U tabelarnom pregledu br. 1 koji slijedi, prikazan je broj stanovnika, osiguranih lica, procenat obuhvata stanovništva osiguranjem, po kantonima za 2020., 2021. i 2022. godinu.

Tabela 1

KANTON	BROJ STANOVNIKA			BROJ OSIGURANIH LICA			% OBUHVAT STANOVNIŠTVA ZDRAVSTVENIM OSIGURANJEM		
	2020.	2021.	2022.	2020.	2021.	2022.	2020.	2021.	2022.
Unsko-sanski	266.535	264.248	262.277	180.675	177.766	173.916	67,79	67,27	66,31
Posavski	40.959	40.422	40.018	25.429	26.304	24.462	62,08	65,07	61,13
Tuzlanski	437.607	434.424	431.938	400.715	396.385	391.338	91,57	91,24	90,60
Zeničko-dobojski	357.275	354.285	352.114	329.846	326.494	321.390	92,32	92,16	91,27
Bosansko-podrinjski	22.778	22.382	22.011	24.903	24.748	24.429	109,33	110,57	110,99
Srednjo-bosanski	249.062	247.100	245.633	205.021	202.635	201.480	82,32	82,01	82,02
Hercegovačko-neretvanski	216.248	214.523	213.127	181.407	180.867	179.462	83,89	84,31	84,20
Zapadno-hercegovački	93.213	92.704	92.390	81.419	80.988	81.644	87,35	87,36	88,37
Sarajevo	421.555	419.918	419.543	423.779	424.646	428.090	100,53	101,13	102,04
Kanton 10	79.448	78.596	77.795	44.686	43.896	43.067	56,25	55,85	55,36
Ukupno	2.184.680	2.168.602	2.156.846	1.897.880	1.884.729	1.869.278	86,87	86,91	86,67

Procenat obuhvata stanovništva zdravstvenim osiguranjem se računa kao odnos broja osiguranih lica (podaci KZZO) i broja stanovnika (podaci Federalnog zavoda za statistiku) i uobičajeno se, prethodnih godina, kretao ispod 100% obuhvata, tj. do 100% obuhvata.

U Bosansko-podrinjskom kantonu i u Kantonu Sarajevo u 2022., kao i u periodu 2016-2021. godina, evidentan je veći broj osiguranih lica u odnosu na broj stanovnika, zbog čega je u navedenim kantonima obuhvat stanovništva zdravstvenim osiguranjem veći od 100%, tj. veći je broj osiguranih lica od broja stanovnika.

Razlog ovome je što je Federalni zavod za statistiku koristio drugačiji način procjene broja stanovnika u Federaciji BiH. Korišten je tzv. koncept „uobičajenog stanovništva“ koji se koristio prilikom Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH iz 2013. godine, a po kojem se osoba smatra stanovnikom onog mjesta u kojem sama ili sa članovima svog domaćinstva, provodi najveći dio svog vremena, odnosno dnevni odmor, nezavisno od toga gdje ima prijavljeno prebivalište.

Pored navedenog, evidentna je fluktuacija stanovništva iz jednog kantona u drugi kanton, a naročito prema Kantonu Sarajevo zbog dostupnosti zdravstvene zaštite, naročito tercijarnog nivoa, i većeg obima prava na pojedine vidove zdravstvene zaštite (lijekovi na recept, ortopedska pomagala i dr.).

Broj stanovnika u Federaciji BiH u 2022. godini manji je za njih 11.756 ili 0,50% u odnosu na 2021. godinu, i smanjen je i broj osiguranih lica i to za njih 15.451 ili 0,82%.

Što se tiče osnovice i stope doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, iste nisu ujednačene po kantonima ni za jednu kategoriju osiguranika, osim za zaposlene kod poslodavaca.

Zakonom o doprinosima u Federaciji BiH, osnovice i stope doprinosa za zaposlene kod poslodavaca su utvrđene jedinstveno za Federaciju BiH. Po ovom zakonu doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava se na bruto plaću zaposlenika po stopi od 16,5% (12,5%

na teret zaposlenika i 4% na teret poslodavca). Za sve ostale kategorije osiguranika utvrđivanje osnovice i stope doprinosa je u nadležnosti kantonalnih vlasti.

Doprinos za zdravstveno osiguranje penzionera uplaćuje se po stopi od 1,2% na iznos isplaćene penzije u Federaciji BiH, a u skladu sa aktom Vlade Federacije BiH iz 2004. godine. Federalni zavod PIO/MIO vrši uplatu doprinosa za sve penzionere u Federaciji BiH po stopi od 1,2%.

Za sve ostale kategorije osiguranika osnovice i stope doprinosa za zdravstveno osiguranje po kantonima su različito utvrđene.

Doprinos za nezaposlene prijavljene kod službi za zapošljavanje se po kantonima obračunava na različit način, što je detaljnije prikazano u Tabeli broj 3. Priloga.

Doprinos za zdravstveno osiguranje nezaposlenih bi trebalo obračunavati po istom principu u svim kantonima iz razloga što se sredstva koja ostvaruju kantonalni zavodi za zapošljavanje osiguravaju iz doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti pod jednakim uvjetima u svim kantonima, jer se obračun doprinosa za nezaposlene vrši po istoj stopi na plaću zaposlenih kod poslodavaca.

Osnovice i stope doprinosa za ostale kategorije osiguranika su, također, neujednačene, a utvrđivane su u skladu sa politikom svakog kantona u zavisnosti od stvarnog stanja u pojedinim kantonima po osnovu veličine populacije, odnosno učešća pojedinih kategorija osiguranika i članova porodice u ukupnoj strukturi osiguranih lica, broja zaposlenih i visine prosječnih plaća, kao i drugih faktora kojima se mjeri ekonomska moć kantona, odnosno kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja i potrebnih sredstava za zdravstvenu zaštitu.

Odlukom o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava propisana je obaveza za nadležne organe vlasti u kantonima da usaglase minimalne osnovice i stope doprinosa za zdravstveno osiguranje za one kategorije osiguranika koje su u nadležnosti zakonodavnih tijela kantona.

Iz prezentiranih podataka je vidljivo da do kraja 2022. godine stope i osnovice nisu usaglašene.

Pregled osnovica i stopa doprinosa, po kantonima, prikazan je u Tabeli broj 3. Priloga.

U vezi naplativosti doprinosa može se, generalno, istaći činjenica da se ista ne može osigurati samo kontrolom nego je potrebno poduzimati i mjere prinudne naplate za one obveznike uplate doprinosa za koje se ustanovi da ne izmiruju ili neredovno izmiruju svoje obaveze.

Zdravstvena djelatnost u Federaciji BiH se, saglasno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, provodi kao primarna, specijalističko-konsultativna i bolnička zdravstvena zaštita, te djelatnost javnog zdravstva.

Po novom Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, zdravstvena djelatnost obuhvata i komplementarno obavljanje alternativne medicine od strane zdravstvenih radnika na način i pod uslovima utvrđenim tim zakonom.

Zdravstvena djelatnost se provodi u zdravstvenim ustanovama u javnom sektoru i u privatnoj praksi.

Zdravstvene ustanove (javne i privatne) i obuhvat privatnog sektora Obračunom sredstava u zdravstvu Federacije BiH u 2022. godini

U Federaciji BiH u 2022. godini registrirane su sljedeće zdravstvene ustanove u javnom sektoru:

- 3 univerzitetska klinička centra (Sarajevo, Tuzla i Mostar);
- 7 kantonalnih bolnica (Bihać, Orašje, Zenica, Goražde, Travnik, RMC Mostar i Livno);
- 8 općih bolnica (Sanski Most, Gračanica, Tešanj, Bugojno; Nova Bila, Jajce, Konjic, Prim dr Abdulah Nakaš Sarajevo);
- 2 specijalne bolnice (Psihijatrijska bolnica Sarajevo i Bolnica za TBC Travnik);
- 4 lječilišta (Bihać, Gradačac, Fojnica, Olovo);
- 12 zavoda za specifičnu zdravstvenu zaštitu;
- 81 dom zdravlja, sa organizacionim jedinicama;
- 35 apoteka, sa pripadajućim organizacionim jedinicama (depoima);
- 11 zavoda za javno zdravstvo (od kojih 1 na nivou Federacije i 10 na nivou kantona) i
- 1 Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije BiH (Sarajevo).

U privatnom sektoru pružaju se usluge nivoa opće medicine, stomatologije i specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite u ambulantama i poliklinikama.

U privatnom vlasništvu su registrirane slijedeće bolničke ustanove, i to specijalna bolnica "Medical institute Bayer" Tuzla, privatna zdravstvena ustanova „Plava bolnica“ Tuzla, privatna specijalna bolnica „Dr. Solaković“ Sarajevo, i „Centar za srce KM“ Sarajevo.

Prema podacima dostavljenim iz kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, u 2022. godini u Federaciji BiH je evidentirano ukupno 1.393 registrirana djelatnika u privatnom sektoru, što je za 97 djelatnika više nego u 2021. godini, od čega se, posmatrano po kantonima, najveće povećanje broja registriranih privatnih djelatnika bilježi u Tuzlanskom kantonu za njih 57.

Od 1.393 ukupno registriranih privatnih djelatnika u Federaciji BiH u 2022. godini, njih 1.196 je dostavilo podatke za Obračun sredstava u zdravstvu za 2022. godinu, odnosno 86% od ukupnog broja registriranih, a 14% ili 197 privatnika nije dostavilo podatke za 2022. godinu.

I u 2022. godini se bilježi zadovoljavajući obuhvat privatnog sektora posmatrano na nivou Federacije BiH dok se u prethodnim godinama kretao od 48% do maksimalno 84%.

Nisu poznati razlozi zbog kojih zdravstveni djelatnici u privatnom sektoru ne dostavljaju podatke, posebno zbog činjenice što je privatni sektor izjednačen sa javnim zdravstvenim ustanovama, a što podrazumijeva i zakonske obaveze vezane za evidencije i izvještavanje koje uključuju i obaveze za dostavu podataka za Obračun sredstava u zdravstvu.

Od ukupnog broja registriranih privatnih djelatnika u Federaciji BiH, podatke za 2022. godinu nije dostavilo njih 197 ili 14%, od kojih najveći broj od 114 se odnosi na Kanton Sarajevo, 30 na Tuzlanski kanton itd.

Napominjemo da je dostavljanje ovih podataka zakonska obaveza utvrđena Zakonom o evidencijama u oblasti zdravstva („Sl. novine Federacije BiH“, br. 37/12). Temeljem ovog zakona donijeti su Pravilnik o obliku i sadržaju osnovne medicinske dokumentacije („Sl. novine Federacije BiH“, br. 61/18), Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja individualnih izvještajnih obrazaca i drugih pomoćnih obrazaca za vođenje evidencija („Sl. novine Federacije BiH“, br. 61/18), kao i Pravilnik o načinu i rokovima dostavljanja, kao i obliku i formi zbirnih izvještajnih obrazaca („Sl. novine Federacije BiH“, br. 61/18). Saglasno članu 6. citiranog zakona, zdravstvene ustanove i nosioci privatne prakse kao i druga pravna i fizička lica koja u okviru svoje djelatnosti obavljaju poslove iz oblasti zdravstva dužni su voditi evidencije u skladu sa ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona, kao i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Sl. novine Federacije BiH“, br. 46/10). Navedeni subjekti smatraju se izvještajnim jedinicama koje su dužne voditi i evidencije iz oblasti zdravstvenog osiguranja i dostavljati ih nadležnom zavodu za zdravstveno osiguranje u skladu sa ovim

zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona, kao i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakonom o zdravstvenom osiguranju. Kontrolu provođenja ovog zakona obavljaju nadležne zdravstvene inspekcije saglasno čl. 65.-69. citiranog Zakona.

Pregled broja zdravstvenih djelatnika u privatnom sektoru, po kantonima i godinama za period 2020. do 2022. godina, prikazan je u narednoj Tabeli 2.

Tabela 2

r. br.	KANTON	Registrovane privatne zdravstvene ustanove			Privatne zdravstvene ustanove koje su dostavile podatke za obračun			Učešće privatnih zdravstvenih ustanova		
		2020.	2021.	2022.	2020.	2021.	2022.	2020.	2021.	2022.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	UNSKO-SANSKI	122	131	132	118	123	128	97%	94%	97%
2.	POSAVSKI	23	23	23	19	18	19	83%	78%	83%
3.	TUZLANSKI	189	214	271	168	193	241	89%	90%	89%
4.	ZENIČKO-DOBOJSKI	158	169	178	158	157	162	100%	93%	91%
5.	BOSANSKO-PODRINJSKI	5	5	6	5	5	6	100%	100%	100%
6.	SREDNJE-BOSANSKI	96	100	104	71	69	89	74%	69%	86%
7.	HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI	84	86	89	72	75	78	86%	87%	88%
8.	ZAPADNO-HERCEGOVAČKI	57	58	63	53	56	62	93%	97%	98%
9.	SARAJEVO	354	490	504	324	442	390	92%	90%	77%
10.	KANTON 10	20	20	23	20	19	21	100%	95%	91%
	UKUPNO	1108	1296	1393	1008	1157	1196	91%	89%	86%

Iz podataka prikazanih u Tabeli 2., vidljivo je da je procenat djelatnika u privatnom sektoru koji dostavljaju podatke za Obračun različit po kantonima.

S obzirom da je Obračun sredstava u zdravstvu Federacije BiH dokument u kojem se obrađuju i iskazuju razni podaci, to je veoma značajno osigurati podatke iz kompletnog privatnog sektora, jer se samo tako sa sigurnošću može utvrditi kolika je ukupna zdravstvena potrošnja i kolika su potrebna sredstva da bi se osigurala potpuna zdravstvena zaštita.

I pored utvrđene zakonske obaveze i apela upućenih privatnom sektoru, a na osnovu spiska privatnih djelatnika koji nisu dostavili podatke, može se zaključiti da se radi o velikom broju specijalističkih djelatnosti u kojima se pružaju složene i skupe zdravstvene usluge, odnosno u kojima se ostvaruju i značajna sredstva, a nisu obuhvaćena u ukupnoj zdravstvenoj potrošnji. Bez potpunih podataka o radu i poslovanju zdravstvenog sektora kao cjeline, uključujući i privatni sektor, nije moguće dati valjanu analizu koja može poslužiti za kreiranje zdravstvene politike u Federaciji BiH, a posebno po pitanju nabavki i ugovaranja pružanja zdravstvenih usluga.

Finansiranje zdravstvene zaštite i drugih prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja se po kantonima vrši po različitim modelima, a što je uslovljeno visinom sredstava koja ostvaruju zavodi zdravstvenog osiguranja i zdravstvenom politikom na nivou kantona.

Zakonom o zdravstvenom osiguranju je propisano da mjerila i kriterije za ugovaranje zdravstvene zaštite utvrđuje nadležni kantonalni organ vlasti na prijedlog kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja, ali Odlukom o osnovnom paketu je propisana obaveza donošenja Jedinственe metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za ugovaranje između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvenih ustanova.

Međutim, ugovaranje pružanja usluga zdravstvene zaštite po Jedinственoj metodologiji još uvijek se ne primjenjuje u svim kantonima.

Pojedini kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja su finansiranje zdravstvene zaštite vršili na bazi godišnjih programa definisanih u skladu sa standardima i normativima zdravstvene zaštite, a neki su pružanje usluga zdravstvene zaštite ugovarali sa zdravstvenim ustanovama na osnovu paušalno utvrđenog budžeta baziranog na historijskom trošku i to po osnovu rada i materijalnih troškova.

Nivo i obim prava osiguranih lica, kao i dostupnost i kvalitet zdravstvene zaštite je u direktnoj ovisnosti od načina finansiranja, te bi bilo nužno uspostaviti jedinstven sistem finansiranja u cilju ujednačavanja prava osiguranih lica na zdravstvenu zaštitu na području cijele Federacije BiH. Zavodi zdravstvenog osiguranja su u 2021. godini zaključivali ugovore o pružanju zdravstvenih usluga uglavnom sa zdravstvenim ustanovama u javnom sektoru.

Sa zdravstvenim djelatnicima u privatnom sektoru kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja uglavnom su zaključivali ugovore najviše sa privatnim apotekama o nabavci i izdavanju lijekova na recept, a manjim dijelom poliklinikama u privatnom vlasništvu i to za pružanje određenih zdravstvenih usluga koje se ne pružaju u zdravstvenim ustanovama u javnom sektoru ili se pružaju neblagovremeno, odnosno sa dužim rokom čekanja.

Cijene zdravstvenih usluga u privatnom sektoru su u većini slučajeva veće nego cijene iz Tarife zdravstvenih usluga po kojima se obračunavaju pružene zdravstvene usluge na teret obaveznog zdravstvenog osiguranja. I pored toga broj korisnika zdravstvenih usluga koje se pružaju u privatnom sektoru je u stalnom porastu iz razloga što je pružanje zdravstvenih usluga u privatnom sektoru brže, jednostavnije i za pacijenta komfornije.

Tarifa zdravstvenih usluga je zastarjela i mnoge zdravstvene usluge koje su u zadnje vrijeme uvedene u programe zdravstvene zaštite odnosno koje zdravstvene ustanove pružaju, nisu obuhvaćene Tarifom.

Krajem 2014. godine donešena je nova Nomenklatura zdravstvenih usluga koja se primjenjuje od 01.01.2015. godine, a imenovana je radna grupa za utvrđivanje Tarife zdravstvenih usluga po novoj Nomenklaturi. Od strane Federalnog ministarstva zdravstva imenovana je Radna grupa za praćenje primjene standarda i normativa zdravstvene zaštite, kao i Nomenklature usluga zdravstvene zaštite.

U 2022. godini nastavljene su aktivnosti na izradi nove Tarife zdravstvenih usluga u Federaciji BiH.

Zdravstvene ustanove nisu, na zadovoljavajući način, uspostavile sistem evidentiranja i praćenja troškova po vrsti oboljenja i vrsti zdravstvenih usluga niti po kategorijama osiguranih lica, jer većina zdravstvenih ustanova nije ni informatički dovoljno opremljena.

Zaposleni u zdravstvu Federacije BiH u 2022. godini

U zdravstvenom sektoru Federacije BiH, u 2022. godini bilo je ukupno 35.242 zaposlenih što je za 0,6% ili 196 zaposlenih više u odnosu na 2021. godinu.

Od ukupnog broja zaposlenih u zdravstvenom sektoru Federacije BiH:

- u javnom i privatnom sektoru je 34.322 zaposlenika što čini 97,39% ukupnog broja zaposlenih u zdravstvenom sektoru Federacije BiH. Od navedenog broja:
  - u javnim zdravstvenim ustanovama je 28.385 zaposlenika, što je povećanje 0,22% ili 62 zaposlenika više u odnosu na 2021. godinu,
  - u privatnom sektoru 5.937 zaposlenika, što je povećanje 1,94% ili 113 zaposlenika više u odnosu na 2021. godinu,
- u zavodima zdravstvenog osiguranja (federalnom i kantonalnim) radi 920 zaposlenika ili 2,61% od ukupnog broja zaposlenih u zdravstvenom sektoru Federacije BiH, što je povećanje 2,3% ili 21 zaposlenika više u odnosu na 2021. godinu.

Od ukupnog broja zaposlenih u zdravstvenim ustanovama, uposlenika zdravstvene struke je 26.266 ili 76,53%, a administrativnih, tehničkih i ostalih nemedicinskih radnika je 8.056 ili 23,47%.

Broj zaposlenih u zdravstvenim ustanovama u 2022. godini je povećan 0,5% ili 175 zaposlenika više u odnosu na 2021. godinu, od čega je broj medicinskih radnika povećan za 0,1% ili njih 19, kao i broj administrativnih i tehničkih radnika koji bilježi povećanje od 2% ili za njih 156.

Povećanje broja zdravstvenih radnika u 2022. u odnosu na 2021. godinu bilježi se kod ostalih zdravstvenih radnika visoke spreme za 79, doktora stomatologije za 78, doktora medicine za 62, zdravstvenih radnika više stručne spreme za 40, ostalih zdravstvenih radnika za 39, farmaceuta specijalista za 34, doktora stomatologa-specijalista za 27 i inženjera medicinske bihemije-specijalista za njih 9.

Smanjenje broja zdravstvenih radnika u 2022. u odnosu na 2021. godinu bilježi se kod zdravstvenih radnika srednje stručne spreme za 319, farmaceuta za 21, doktora medicine-specijalista i subspecijalista za 6 i inženjera medicinske bihemije za njih 3.

U strukturi zaposlenih administrativne i tehničke struke, najveće povećanje bilježi se kod SSS za 3,5% ili njih 77, kod VSS za 6,5% ili njih 70, zatim kod kvalifikovanih radnika za 3,2% ili njih 33 i kod ostalih radnika za 0,3% ili njih 9.

Njihovo smanjenje bilježi se kod VŠS za 10,2% ili njih 21 i kod visokokvalifikovanih radnika za 2,2% ili njih 12.

Raspoloživi podaci o broju zaposlenih u privatnom sektoru se ne mogu elaborirati iz razloga što određen broj ljekara ima zasnovan stalni radni odnos u javnim zdravstvenim ustanovama, a kod privatnih djelatnika su angažirani po ugovoru o djelu ili samostalno obavlja privatnu praksu kroz dopunsku djelatnost.

U svim zavodima zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH ukupan broj zaposlenih u 2022. je povećan u odnosu na 2021. godinu za njih 21.

Pregled broja zaposlenih dat je u Tabeli 11. Priloga.

Od 2013. godine u Obračunu se iskazuju i podaci o broju dana bolovanja i to samo po osnovama bolovanja.

Na osnovu dostavljenih podataka, u 2022. godini je evidentirano ukupno 3.376.955 dana bolovanja (što je 270.613 dana bolovanja manje u odnosu na 2021. godinu), i od kojih najveći dio od 2.349.974 čine bolovanja po osnovu bolesti (što je 129.234 dana bolovanja više u odnosu na 2021. godinu), 556.190 po osnovu trudnoće i porođaja (što je 337.690 dana bolovanja manje u odnosu na 2021. godinu), i 470.791 po osnovu drugih osnova bolovanja (što je 62.157 dana bolovanja manje u odnosu na 2021. godinu).

5. Obračun sredstava u zdravstvu za 2022. godinu

Obračunom sredstava u zdravstvu za 2022. godinu prikazani su podaci o ukupno ostvarenim i utrošenim sredstvima, te iskazanom finansijskom rezultatu pojedinačno za zavode zdravstvenog osiguranja, zdravstvene ustanove u javnom sektoru, zdravstvene ustanove u privatnom sektoru i privatnoj praksi, te konsolidovan izvještaj za zdravstvo Federacije BiH kao cjeline.

Podaci o ostvarenim sredstvima prikazani su po izvorima sredstava i to posebno za sredstva ostvarena u obaveznom zdravstvenom osiguranju i sredstva ostvarena van obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Ukupna potrošnja u zdravstvu Federacije BiH u ovom obračunu za 2022. godinu prikazana je na dva načina i to:

- po namjenama prema vrsti i nivoima zdravstvene zaštite, te drugim pravima iz osnova obaveznog zdravstvenog osiguranja i
- prema vrsti troškova iskazanih po ekonomskoj klasifikaciji.

Radi boljeg uvida u poslovanje zdravstvenog sektora kao cjeline odnosno pojedinačno u oblasti zdravstvenog osiguranja i zdravstva u funkciji pružanja zdravstvene zaštite, podaci o finansijskom rezultatu u poslovanju iskazani su kao konsolidovani za cijeli zdravstveni sektor i posebno za zavode zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove.

Konsolidovani podaci za Federaciju BiH iskazani su u obrascima obračuna ukupnih sredstava koji čine priloge ovog Obračuna. U cilju sagledavanja situacije u svakom kantonu pojedinačno i mogućnosti kompariranja po osnovu uspostavljenih indikatora, pored konsolidovanih podataka za nivo Federacije u prilogu se dostavljaju i podaci pojedinačno za svaki kanton.

Na osnovu prezentiranih podataka u ovom Obračunu, moguće je sagledati ukupnu finansijsku situaciju, kao i tokove novca u zdravstvu Federacije BiH, osim dijela privatnog sektora koji ovim obračunom nije obuhvaćen. Procjenjuje se da su sredstva koja građani izdvajaju iz "džepa" za pružene zdravstvene usluge u privatnom sektoru znatno veća od iskazanih u ovom obračunu.

Korisnici podataka i informacija iz ovog obračuna, a posebno poslanici u Parlamentu Federacije BiH kojima se isti dostavlja na razmatranje i usvajanje, imaju mogućnost cjelovitog sagledavanja problema vezanih za funkcioniranje zdravstvenog sektora, a time i donošenja odgovarajućih odluka na poboljšanje stanja i funkcioniranje zdravstvenog sektora kao cjeline kao i svakog njegovog dijela posmatrano po djelatnostima, teritorijalnom principu, obliku vlasništva i sl.

Pored podataka o ostvarenim i utrošenim sredstvima, prikazani su i konsolidovani podaci o ukupnom kapitalu, stanju stalnih sredstava, nenaplaćenim potraživanjima i neizmirenim obavezama prema dobavljačima preko 60 dana, sa 31.12.2022. godine.

Ovi podaci prikazani su u Tabeli 9. Priloga.

5.1. Ukupno ostvarena sredstva u zdravstvu FBiH u 2022. godini

U zdravstvu Federacije BiH u 2022. godini ostvarena su ukupna sredstva u iznosu od 2.699.332.365 KM (tab.5 priloga) i veća su za 8,6% ili 214.655.891 KM u odnosu na 2021. godinu. Ova sredstva se sastoje od:

- ukupnih prihoda iz obaveznog zdravstvenog osiguranja ostvarenih u kantonima i u Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH u iznosu od 1.861.787.700 KM, od čega se 1.646.924.537 KM odnosi na ukupne prihode iz obaveznog zdravstvenog osiguranja ostvarene u kantonima, a 214.863.163 KM na ukupne prihode ostvarene u Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH.
Ovi prihodi su za 8,9% ili 151,9 mil. KM veći u odnosu na ostvarene u 2021. godini zbog rasta prihoda od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u svim zavodima zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH u iznosu od 193,8 mil. KM, dok se u ostalim izvorima ovih prihoda bilježi smanjenje od čega je najznačajnije evidentirano kod prihoda od budžeta u iznosu od 41,9 mil. KM, i
- ukupnih prihoda ostvarenih izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH u iznosu od 837.544.665 KM, od čega je 303.269.038 KM ostvareno u zdravstvenim ustanovama u javnom sektoru u Federaciji BiH, a 534.275.627 KM u zdravstvenim ustanovama u privatnom sektoru u Federaciji BiH.
Ovi prihodi su za 8,1% ili 62,6 mil. KM veći u odnosu na ostvarene u 2021. godini zbog većeg ostvarenja prihoda van obaveznog zdravstvenog osiguranja u zdravstvenim ustanovama u javnom sektoru, i to za 15,8% ili 41,2 mil. KM, i zbog većeg ostvarenja prihoda van obaveznog zdravstvenog osiguranja u privatnom sektoru, i to za 4,2% ili 21,4 mil. KM, i

Prihodi od doprinosa iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH (bez prihoda od ino naknada i prihoda od detašmana) ostvareni su u 2022. godini u svim zavodima zdravstvenog osiguranja u Federaciji u iznosu od 1.730.832.176 KM (tab. 5 priloga, r.br.1.1+r.br.2.1.1.) i veći su za 12,62% ili 193.895.322 KM u odnosu na 2021. godinu, od čega je:

- u svim KZZO ostvareno 1.548.588.036 KM što je za 12,7% ili 174.894.887 KM više u odnosu na 2021. godinu,
- u Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH ostvareno 182.244.140 KM što je za 11,6% ili 19.000.435 KM više u odnosu na 2021. godinu.

Okončanje epidemije virusa korona u Federaciji BiH u 2022. godini, posmatrano u odnosu na 2021. godinu, imalo je pozitivan uticaj na ukupna privredna kretanja u Federaciji BiH u smislu rasta značajnijih pojedinih ekonomskih parametara koji rezultiraju sljedećim efektima:

- svi KZZO u Federaciji BiH su u 2022. godini pozitivno poslovali u ukupnom iznosu od 81.174.871 KM,
- bilježi se rast broja osiguranih lica „zaposleni kod poslodavaca“ u Federaciji BiH i to, prema evidencijama KZZO (tab. 2 priloga), za njih 5.870 ili 1,1%, što je, posljedično, dovelo do porasta prihoda od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje za ovu kategoriju osiguranih lica,
- bilježi se povećanje ukupnih prihoda van obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH u iznosu od 62,6 mil. KM, od čega se u javnom sektoru bilježi povećanje ovih prihoda za 41,2 mil. KM, i u privatnom sektoru za 21,4 mil. KM,
- bilježi se realna stopa rasta BDP-a Federacije BiH u 2022. u odnosu na 2021. godinu i koja, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku (procjena na osnovu četiri tromjesečja), iznosi 3,9%.

U vezi privatnog sektora u zdravstvu Federacije BiH u 2022. godini potrebno je navesti da je u Obračunu za 2022. godinu obuhvat privatnog sektora iznosio 86%, odnosno 197 privatnika nije dostavilo podatke za Obračun za 2022. godinu. Poređenja radi, u 2011. godini čak 326 privatnika nisu bila dostavila podatke za Obračun za 2011. godinu.

Ukupni prihodi u KZZO u 2022. godini ostvareni su u iznosu od 1.608.459.624 KM (tab. 5.1 priloga) i bilježe rast od 12,3% ili 176.500.748 KM u odnosu na ostvarene u 2021. godini, i u kojima je najveće učešće prihoda od doprinosa (koji čine 96,28% ukupnih prihoda) koji su iznosili 1.548.588.036 KM i koji bilježe rast od 12,7% ili 174.894.887 KM u odnosu na 2021. godinu.

Posmatrano KZZO po vrstama prihoda od doprinosa, u 2022. godini se najveći rast prihoda od doprinosa u KZZO bilježi se kod prihoda od doprinosa zaposlenih i to za 12,9% ili 168.928.340 KM.

Prihodi od naknada ino nosilaca ostvareni su u KZZO u 2022. godini u iznosu od 41.012.760 KM i bilježe rast od 4,9% ili 1,9 mil. KM u odnosu na 2021. godinu.

Prihodi po osnovu ličnog učešća osiguranih lica u 2022. godini iznosili su 25.195.240 KM, od čega je 16.082.407 KM ostvareno u svim KZZO a 9.112.833 KM u svim zdravstvenim ustanovama (javnim i privatnim) u Federaciji BiH. Ovi prihodi bilježe smanjenje od 282.679 KM u odnosu na ostvarene u prethodnoj godini.

Prihodi iz budžeta ostvareni u obaveznom zdravstvenom osiguranju u 2022. godini iznosili su 52.765.065 KM od čega je 388.719 KM ostvareno u svim KZZO, 21.594.407 KM je ostvareno u svim zdravstvenim ustanovama (javnim i privatnim) u Federaciji BiH, i 30.781.939 KM što je Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH ostvario iz Budžeta Federacije BiH.

Ovi prihodi bilježe smanjenje od 44,29% ili 41.952.958 KM u odnosu na prethodnu godinu.

Ostali prihodi ostvareni u obaveznom zdravstvenom osiguranju u 2022. godini iznosili su 11.982.459 KM od čega je 2.387.701 KM ostvareno u svim KZZO, 7.757.674 KM je ostvareno u svim zdravstvenim ustanovama (javnim i privatnim) u Federaciji BiH, i 1.837.084 KM je ostvareno u Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH u šta su uključeni prihodi od detašmana u iznosu od 699.186 KM.

Ovi prihodi bilježe smanjenje od 11,73% ili 1.591.696 KM u odnosu na prethodnu godinu.

U strukturi prihoda ostvarenih u obaveznom zdravstvenom osiguranju, najveći dio od 92,97% čine prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje ostvarenih u Federaciji BiH, a prihodi iz svih drugih izvora učestvuju samo sa 7,03%.

Kao i u prethodnim godinama, evidentna je nesrazmjera učešća broja osiguranih lica i visine prihoda prema kategorijama osiguranja, a što ilustruju slijedeći podaci:

- osiguranici „zaposleni kod poslodavaca“ u ukupnom broju osiguranika učestvuju sa 42,10%, a u prihodima od doprinosa sa 95,57%;
- osiguranici „pensioneri“ u ukupnom broju osiguranika učestvuju sa 34,71%, a u prihodima od doprinosa sa 1,62%;
- osiguranici „nezaposleni prijavljeni na osiguranje“ u ukupnom broju osiguranika učestvuju sa 15,87%, a u prihodima od doprinosa sa 1,27%;
- ostale kategorije osiguranika učestvuju u ukupnom broju osiguranika sa 7,32%, a u ukupnim prihodima od doprinosa sa 1,54% itd.

Kako je vidljivo iz navedenih podataka, sredstva za zdravstvenu zaštitu koja se osiguravaju iz doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, najvećim dijelom od 95,57% se osiguravaju od doprinosa zaposlenih kod poslodavaca kojih je u strukturi osiguranika 42,10%, dok sve ostale kategorije osiguranika, a koji čine 57,90% u strukturi osiguranika, učestvuju sa 4,43% prihoda, a što je simbolično u odnosu na prava koja se obezbjeđuju tim sredstvima.

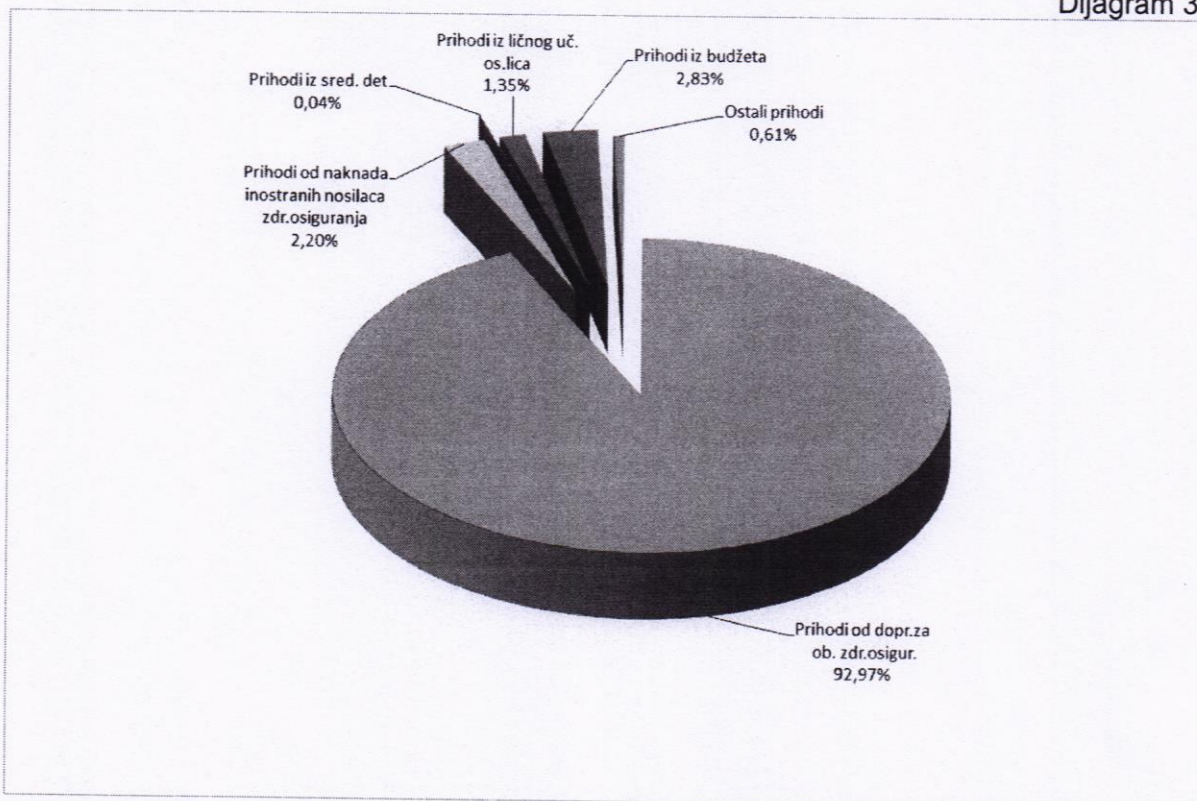
Iz navedenog proizilazi da najveći teret u obezbjeđivanju sredstava za zdravstvenu zaštitu snose zaposleni kod poslodavaca, tako da svaka promjena koja se odnosi na ovu kategoriju

osiguranika kao što je npr. broj zaposlenih kod poslodavaca, visine plaća, visina stope doprinosa, se u najvećoj mjeri odražava i na visinu sredstava koja se ostvaruju po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje, a time i na ukupna sredstva u zdravstvu od kojih, između ostalog, zavisi obim zdravstvenih prava i kvalitet zdravstvene zaštite.

Struktura prihoda ostvarenih iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH u 2022. godini prikazuje se narednim dijagramom 3.

Dijagram 3

Zdravstvene ustanove (u javnom i privatnom sektoru) u Federaciji BiH ostvaruju i značajan iznos sredstava izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja.

U 2022. godini u Federaciji BiH ukupno ostvarena sredstva izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja iznosila su 837.544.665 KM i bilježe rast od 8,1% ili 62,6 mil. KM u odnosu na 2021. godinu.

Od ukupnih sredstava ostvarenih izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja, u zdravstvenim ustanovama u javnom sektoru ostvareno je 303.269.038 KM i bilježe rast od 15,8% ili 41,2 mil. KM u odnosu na 2021. godinu, a u privatnom sektoru, koji je obuhvaćen ovim obračunom, ostvareno je 534.275.627 KM i koja bilježe rast od 4,2% ili 21,4 mil. KM u odnosu na 2021. godinu.

Ukupni prihodi ostvareni u 2022. godini u privatnom sektoru iznosili su 712.567.582 KM, od kojih je 178.291.955 KM ostvareno iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, a 534.275.627 KM je ostvareno izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Ukupni prihodi ostvareni u privatnom sektoru čine 26,4 % ukupno ostvarenih sredstava u zdravstvu Federacije BiH. Prihodi koje ostvaruje privatni sektor iz obaveznog zdravstvenog osiguranja najvećim dijelom se odnose na finansiranje nabavke i izdavanja lijekova na recept i manjim dijelom po osnovu pružanja zdravstvenih usluga na osnovu ugovora zaključenih sa zavodima zdravstvenog osiguranja.

Detaljan pregled ukupno ostvarenih sredstava prikazan je u Tabeli br.5 Priloga, a pregled prihoda iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, po kantonima, prikazan je u Tabeli 5.1 Priloga.

U Tabeli 3. koja slijedi prikazana je struktura ukupno ostvarenih sredstava po izvorima u 2020., 2021. i 2022. godini.

Tabela 3.

r. br.	Izvori sredstva	2020.		2021.		Ind 2021/2020	2022.		Ind 2022/2021
		Iznos u KM	% uč.	Iznos u KM	% uč.		Iznos u KM	% uč.	
I	Sredstva ostvarena u javnom sektoru zdravstva								
1	Sredstva od doprinosa za zdr.osiguranje *	1.476.431.972	66,0	1.586.786.804	63,5	106,8	1.772.544.122	65,7	112,4
2	Sredstva iz budžeta	104.629.597	4,7	129.952.328	5,2	124,2	144.453.055	5,4	111,2
3	Sredstva ličnog učešća osiguranih lica	24.980.498	1,1	25.477.920	1,0	102,0	25.195.240	0,9	98,9
4	Sredstva iz donacija	43.317.868	1,9	54.229.557	2,2	125,2	31.272.361	1,2	57,7
5	Direktna plaćanja pravnih i fizičkih lica	108.172.351	4,8	126.216.361	5,1	116,7	128.186.965	4,7	101,6
6	Ostala sredstva **	59.485.114	2,7	59.144.357	2,4	99,4	63.404.995	2,3	107,2
	Ukupno sredstva ostvarena u javnom sektoru zdravstva	1.817.017.400	81,2	1.971.807.327	79,4	108,5	2.165.056.739	80,2	109,8
II	Sredstva ostvarena u privatnom sektoru ***								
		419.772.756	18,8	512.869.147	20,6	122,2	534.275.627	19,8	104,2
	SVEGA I + II	2.236.790.156	100	2.484.676.474	100	111,1	2.699.332.365	100	108,6

* U ostvarenim sredstvima od doprinosa uključeni su prihodi od doprinosa ostvareni u FBiH (1.730.832.176 KM), prihodi od naknada ino-nosioca osiguranja (41.012.760 KM), te posebnog doprinosa za zdravstvenu zaštitu detaširanih radnika (699.186 KM).

** "Ostala sredstva" se odnose na prihode ostvarene iz drugih izvora koji nisu specificirani od strane zdravstvenih ustanova.

*** Ukupno ostvarena sredstva u privatnom sektoru iznosila su 712.567.582 KM, od čega iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 178.291.955 KM koja su prikazana ostvarenim sredstvima u javnom sektoru, a 534.275.627 KM je ostvareno izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja po osnovu direktnih plaćanja i drugih izvora.

Iz podataka prikazanih u tabeli 3. vidljivo je da je u strukturi ukupno ostvarenih sredstava u zdravstvu Federacije BiH u 2022. godini najveće učešće sredstava ostvarenih po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje od 65,7%, a učešće sredstava ostvarenih iz svih ostalih izvora je 34,3%.

U 2022. godini u javnom sektoru bilježi se rast svih izvora sredstava, osim kod prihoda od sredstava ličnog učešća osiguranih lica koji bilježe smanjenje od 1,1% ili 282.679 KM i prihoda od donacija koji bilježe smanjenje za 42,3% ili 22.957.196 KM.

Rast prihoda u javnom sektoru bilježi se kod prihoda od doprinosa (ostvarenih u Federaciji BiH, prihoda po osnovu naknada ino-nosioca te posebnog doprinosa za detaširane radnike) za 12,4% ili 195,7 mil. KM, prihoda ostvarenih iz budžeta za 11,2% ili za 14,5 mil. KM i prihoda po osnovu direktnih plaćanja za 1,6% ili za 1,97 mil. KM, i prihoda ostvarenih iz drugih izvora za 7,2% ili 4,26 mil. KM.

Može se izvesti zaključak da je smanjenje odnosno prestanak epidemije virusa korona u Federaciji BiH u 2022. godini, posmatrano u odnosu na 2021. godinu, dovelo do rasta privredne aktivnosti u Federaciji BiH i do većeg zapošljavanja što se direktno odrazilo na rast prihoda od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, od čega najviše prihoda od doprinosa zaposlenih.

Navedena činjenica je, može se pretpostaviti, dovela do smanjenja izdvajanja iz budžeta prema javnom sektoru zdravstva, te se bilježi smanjenje prihoda od donacija koje je javni zdravstveni sektor ostvario po različitim osnovama i od raznih donatora.

U 2022. godini u privatnom sektoru van obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH bilježi se rast ukupno ostvarenih sredstva za 4,2% ili 21,4 mil. KM u odnosu na 2021. godinu. Mogući razlozi povećanja sredstava ostvarenih u privatnom sektoru van obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH su bilježenje zadovoljavajućeg obuhvata privatnog sektora od 86% na nivou Federacije BiH i povećanje direktnih plaćanja za 5% ili 22,4 mil. KM.

Smanjenje sredstava u privatnom sektoru van obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH u 2022. u odnosu na 2021. godinu bilježi se kod ostalih prihoda za 1,2 mil. KM.

5.2. Ukupna potrošnja u zdravstvu Federacije BiH u 2022. godini

Ukupna potrošnja i izdaci u zdravstvu Federacije BiH u 2022. godini iznosila je 2.708.655.744 KM, od čega se na tekuće rashode odnosi 2.545.660.021 KM, a na kapitalne izdatke 162.995.723 KM.

Ukupna potrošnja i izdaci u 2022. godini veći su za 237.912.184 KM ili 9,6% u odnosu na iskazanu potrošnju i izdatke u 2021. godini.

Tekući rashodi bilježe rast za 178.175.645 KM ili 7,5%, a izdaci za kapitalna ulaganja, takođe, bilježe povećanje i to za 59.736.840 KM ili 57,9%.

Podaci o ukupnoj potrošnji u zdravstvu Federacije BiH su iskazani na dva načina i to prema vrsti i nivoima zdravstvene zaštite, te vrsti troškova prema ekonomskoj klasifikaciji.

Ukupna potrošnja strukturirana po vidovima i nivoima zdravstvene zaštite sadrži podatke o potrošnji na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, te potrošnji koja je finansirana sredstvima ostvarenim iz drugih izvora izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Struktura ukupne potrošnje u zdravstvu Federacije BiH u 2022. godini je slijedeća:

- potrošnja na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja iskazana je u iznosu od 1.745.394.808 KM što čini 64,4% ukupne potrošnje, i veća je za 9,4% ili 150,2 mil. KM u odnosu na prethodnu godinu
- potrošnja u zdravstvenim ustanovama koja se finansira sredstvima ostvarenim iz drugih izvora izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja iznosi 800.265.213 KM što čini 29,5% ukupne potrošnje, i veća je za 3,6% ili 27,9 mil. KM u odnosu na prethodnu godinu
- kapitalni izdaci iznose 162.995.723 KM što čini 6% ukupne potrošnje, i veći su za 57,9% ili 59,7 mil. KM u odnosu na prethodnu godinu.

U strukturi potrošnje koja je finansirana sredstvima obaveznog zdravstvenog osiguranja u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu, bilježi se povećanje svih rashoda osim kod putnih izdataka i ostalih prava.

Povećanje rashoda iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH u 2022. u odnosu na 2021. godinu bilježi se, kako slijedi, kod:

- bolničke zdravstvene zaštite za 9,6% ili 66,3 mil. KM,
- primarne zdravstvene zaštite sa stomatologijom za 9,2% ili 33,1 mil. KM,
- rashoda za funkcionisanje sistema za 36% ili 14,2 mil. KM,
- ostalih izdataka za provođenje zdravstvene zaštite za 34,6% ili 8,5 mil. KM,
- troškova lijekova na recept za 3,7% ili 8,5 mil. KM,
- troškova za ortopedska pomagala za 19,1% ili 5,7 mil. KM,
- specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite za 3,7% ili 5,4 mil. KM,
- naknada plaća za bolovanje preko 42 dana za 13,1% ili 5 mil. KM,
- troškova zdravstvene zaštite u inostranstvu za 13% ili 3,1 mil. KM.

Smanjenje rashoda iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u 2022. u odnosu na 2021. godinu, bilježi se samo kod putnih izdataka i ostalih prava i to za 0,8% ili 68.660 KM.

Potrošnja koja se pokriva sredstvima ostvarenim u zdravstvenim ustanovama izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja nije iskazana po vidovima zdravstvene zaštite iz razloga što bolničke zdravstvene ustanove koje pružaju usluge različitih nivoa zdravstvene zaštite, ne prate potrošnju po nivoima zdravstvene zaštite, nego samo po vrsti troškova, bez obzira na koju zdravstvenu zaštitu se odnose i iz kojih se izvora finansira.

Najveći dio potrošnje koja se finansira sredstvima ostvarenim izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja je iskazan u bolničkim zdravstvenim ustanovama u javnom sektoru, a u privatnom sektoru u potrošnji lijekova.

Potrošnja po vrstama i nivoima zdravstvene zaštite prikazana je zbirno u Tabeli 6. Priloga, a potrošnje iz osnova obaveznog zdravstvenog osiguranja po kantonima prikazana je u Tabeli 6.1. Priloga.

Prosječna potrošnja po osiguranom licu, kao i učešće potrošnje po pojedinim vidovima zdravstvene zaštite se razlikuju po kantonima.

Razlike u potrošnji uvjetovane su visinom sredstava koja ostvaruju kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja iz obaveznog zdravstvenog osiguranja kao i uspostavljenim načinom finansiranja. Kao što je već istaknuto, to se direktno odražava i na obim i nivo prava osiguranih lica.

Podaci o prosječnoj potrošnji iz obaveznog osiguranja po osiguranom licu i prosječnoj potrošnji lijekova na recept prikazani su u narednoj Tabeli 4.

Tabela 4.

R. br.	Kanton	2020.			2021.			2022.		
		Broj osiguranih lica	Prosje. potrošnja iz ob. osig. po osig. licu	Prosje. potr. na recept po osig. licu	Broj osiguranih lica	Prosje. potrošnja iz ob. osig. po osig. licu	Prosje. potr. na recept po osig. licu	Broj osiguranih lica	Prosje. potrošnja iz ob. osig. po osig. licu	Prosje. potr. na recept po osig. licu
1	Unsko-sanski	180.675	648	97	177.766	671	96	173.916	697	106
2	Posavski	25.429	688	44	26.304	689	43	24.462	733	52
3	Tuzlanski	400.715	749	114	396.385	790	121	391.338	816	127
4	Zeničko-dobojski	329.846	677	91	326.494	726	91	321.390	747	96
5	Bosansko-podrinjski	24.903	759	146	24.748	841	147	24.429	863	162
6	Srednjo-bosanski	205.021	634	73	202.635	680	74	201.480	687	80
7	Hercegov.-neretvanski	181.407	925	74	180.867	933	75	179.462	947	80
8	Zapadno-hercegovački	81.419	689	80	80.988	771	82	81.644	775	84
9	Sarajevo	423.779	1.133	204	424.646	1.156	216	428.090	1.171	218
10	Kanton 10	44.686	740	70	43.896	779	73	43.067	800	79
	UKUPNO FBiH	1.897.880	813	117	1.884.729	850	122	1.869.278	870	127

Na osnovu podataka prikazanim u tabeli 4, vidljivo je da je prosječna ukupna potrošnja iz obaveznog zdravstvenog osiguranja po osiguranom licu u Federaciji BiH u 2022. godini iznosila 870 KM i veća je za 2,37% ili 20 KM u odnosu na 2021. godinu, a prosječna

potrošnja lijekova na recept po osiguranom licu u 2022. godini iznosila je 127 KM i veća je za 5% ili 5 KM u odnosu na 2021. godinu.

Prosječna potrošnja iz obaveznog zdravstvenog osiguranja po osiguranom licu po kantonima je neujednačena i kreće se od 687 KM u Srednje-bosanskom kantonu, do 1.171 KM u Kantonu Sarajevo.

Prosječna potrošnja u Kantonu Sarajevo je veća za 34,5% u odnosu na prosječnu potrošnju iskazanu na nivou Federacije BiH, a u odnosu na najnižu prosječnu potrošnju iskazanu u Srednje-bosanskom kantonu, veća je za 70%.

Veću prosječnu potrošnju po osiguranom licu od prosječne potrošnje na nivou Federacije BiH u 2022. godini imala su samo dva kantona (Hercegovačko-neretvanski i Kanton Sarajevo), a u svim ostalim kantonima prosječna potrošnja je manja od prosječne u Federaciji BiH. Ovi podaci ukazuju da je na taj prosjek utjecala visoka ukupna prosječna potrošnja u dva kantona (u Kantonu Sarajevo i Hercegovačko-neretvanskom kantonu).

Prosječna potrošnja lijekova na recept po osiguranom licu u 2022. godini iznosila je 127 KM i veća je za 5% ili 5 KM u odnosu na 2021. godinu.

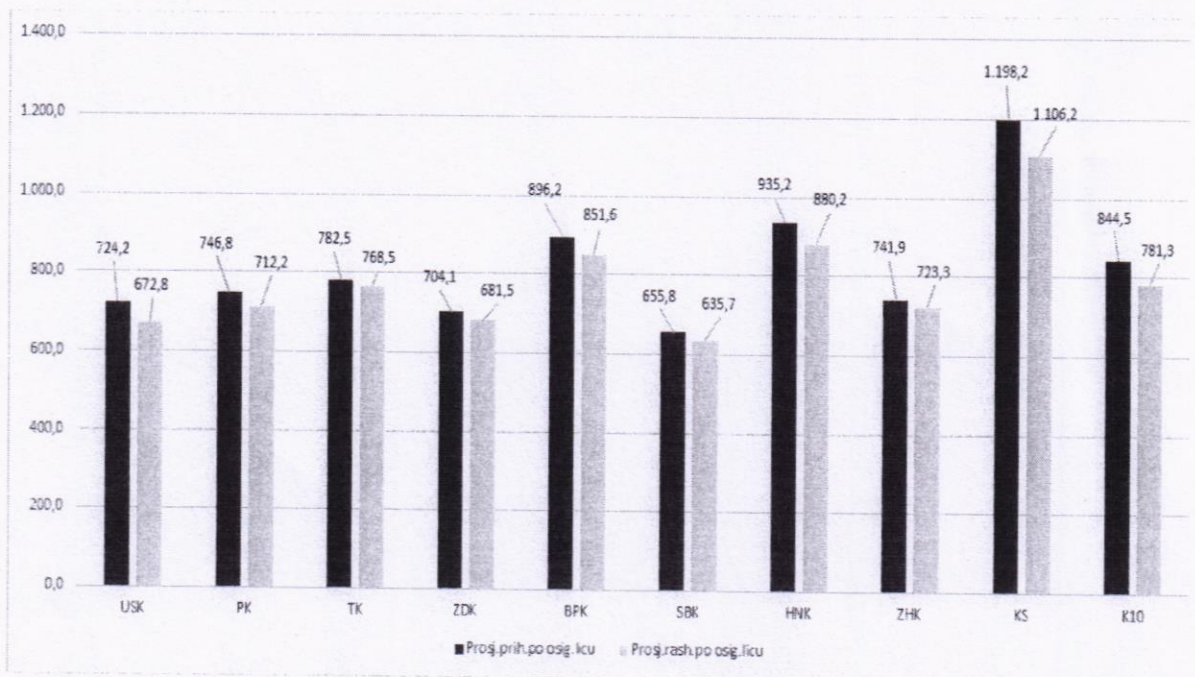
Prosječna potrošnja lijekova na recept po kantonima se kreće od 52 KM u Posavskom kantonu, do 218 KM u Kantonu Sarajevo.

Ovako velike razlike u prosječnoj potrošnji lijekova na recept po kantonima ne moraju nužno značiti i razlike u pravima osiguranih lica na lijekove na recept u istom omjeru.

Na potrošnju lijekova, kako ukupnu tako i prosječnu, mogu utjecati brojni faktori od kojih kao najznačajniji su cijene po kojima se vrši nabavka, kao i visina raspoloživih sredstava zavoda zdravstvenog osiguranja za finansiranje troškova lijekova na recept.

Pregled prosječno ostvarenih sredstava i prosječne potrošnje po osiguranom licu, po kantonima predstavljen je Dijagramom br.4. koji slijedi.

Dijagram 4.

Radi potpunijeg i realnijeg sagledavanja troškova u zdravstvenom sektoru, a posebno u zdravstvenim ustanovama, u ovom obračunu iskazani su i podaci o potrošnji prema vrsti troškova koji se evidentiraju u zdravstvenim ustanovama i zavodima zdravstvenog osiguranja, prema ekonomskoj klasifikaciji.

Pregled ukupne potrošnje prema vrsti troškova po ekonomskoj klasifikaciji prikazuje se u tabeli 5. koja slijedi.

Tabela 5.

R. b.	Potrošnja po namjeni (vrsta troška)	2020.godina		2021.godina		Ind 2021/ 2020	2022.godina		Ind 2022/ 2021
		Iznos	Struktura	Iznos	Struktura		Iznos	Struktura	
1	Bruto plaće i naknade	974.907.230	42,99	1.038.247.709	42,02	106,5	1.136.693.565	41,97	109,5
2	Lijekovi	609.307.771	26,87	662.062.591	26,80	108,7	690.185.171	25,48	104,2
3	Sanitetski, labor. i ostali med. materijal	160.284.820	7,07	209.687.856	8,49	130,8	195.233.527	7,21	93,1
4	Amortizacija	77.637.484	3,42	81.099.772	3,28	104,5	84.060.734	3,10	103,7
5	Materijalni troš.poslovanja zdr.ustanova	151.072.358	6,66	161.548.580	6,54	106,9	180.459.348	6,66	111,7
6	Ostali rashodi u zdrav. ustanovi	32.397.170	1,43	33.462.911	1,35	103,3	36.394.274	1,34	108,8
7	Ortopedska pomagala	26.924.143	1,19	30.252.714	1,22	112,4	36.040.898	1,33	119,1
8	Naknada plaća po osnovu bolovanja preko 42 dana	37.991.078	1,68	38.706.462	1,57	101,9	43.792.629	1,62	113,1
9	Zdr.zaštita u inostranstvu	24.836.977	1,10	24.392.718	0,99	98,2	27.562.165	1,02	113,0
10	Ost.rash.i naknade u kantonu za ostv.zdr.zaštite *	53.659.649	2,37	51.607.010	2,09	96,2	61.522.452	2,27	119,2
11	Rashodi stručnih službi zavoda zdr.osig.	36.014.265	1,59	36.416.354	1,47	101,1	53.715.259	1,98	147,5
	RASHODI	2.185.032.945	96,36	2.367.484.676	95,82	108,4	2.545.660.021	93,98	107,5
12	Izdaci za kapitalna ulaganja	82.502.855	3,64	103.258.883	4,18	125,2	162.995.723	6,02	157,9
	UKUPNA POTROŠNJA	2.267.535.800	100,00	2.470.743.559	100,00	109,0	2.708.655.744	100,00	109,6

* Ostali rashodi i naknade u kantonu za ostvarivanje zdravstvene zaštite se sastoje od: naknade za rad UO i drugih komisija u svim zdr.ustanovama (javnim i privatnim) u FBiH, naknade za ugovore o obavljanju privremenih i povremenih poslova u svim zdr.ustanovama (javnim i privatnim) u FBiH, te ostale naknade (putni troškovi i ostala prava osiguranih lica u svrhu korištenja zdr.zaštite) i ostali rashodi u KZZO.

U potrošnji iskazanoj prema ekonomskoj klasifikaciji, najveće učešće od 85,76% se odnosi na potrošnju u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH, a 6,24% se odnosi na potrošnju za liječenja u inostranstvu i druga prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja koja se direktno finansiraju od strane zavoda zdravstvenog osiguranja (ortopedska pomagala, naknade plaća za bolovanja preko 42 dana, ostale naknade i troškovi u funkciji ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu). Na troškove stručnih službi zavoda zdravstvenog osiguranja odnosi se 1,98%, a na kapitalne izdatke 6,02% ukupne potrošnje.

U strukturi ukupne potrošnje, najveće učešće čine troškovi za plaće i naknade od 41,97%, potom lijekovi i medicinski materijali 32,69%, materijalni troškovi 6,66%, troškovi amortizacije 3,10%, itd.

Bruto plaće i naknade u zdravstvenim ustanovama (javnim i privatnim) u 2022. godini iznosile su 1.136.693.565 KM i bilježe rast od 9,5% ili 98,4 mil. KM u odnosu na 2021. godinu. Ovom povećanju troškova bruto plaća i naknada u zdravstvenim ustanovama doprinijela je, između ostalog, činjenica da je u 2022. u odnosu na 2021. godinu povećan broj uposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama za 62, dok se u privatnim ustanovama, takođe, bilježi rast broja zaposlenih za njih 113, vjerovatno zbog povećanja broja registrovanih privatnih zdravstvenih ustanova u Federaciji BiH za njih 97. Takođe, moguće je da su u pojedinim kantonima zaključeni novi kolektivni ugovori iz oblasti zdravstva kojima su medicinskom i nemedicinskom kadru povećane neto satnice, koeficijenti

i druga prava iz oblasti radnog zakonodavstva, što je, zajedno sa povećanjem broja uposlenih, dovelo do ovako značajnog rasta troškova bruto plaća i naknada.

Ukupni troškovi za lijekove u 2022. godini iznosili su 690.185.171 KM, a uključuju:

- troškove lijekova izdatih na recept koji se finansiraju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, u iznosu od 238.294.752 KM,
- troškove lijekova sa komercijalnim receptom, u iznosu od 261.242.971 KM,
- troškove lijekova u bolničkim zdravstvenim ustanovama, u iznosu od 190.647.448 KM, od čega su lijekovi koje nabavlja Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH iskazani u iznosu od 118.420.532 KM.

Ukupni troškovi lijekova u 2022. godini povećani su za 4,2% ili 28,1 mil. KM u odnosu na 2021. godinu, i čije povećanje troškova se bilježi na svim pozicijama lijekova, osim kod troškova lijekova koji bilježe smanjenje od 212.097 KM.

Tako je potrošnja lijekova na recept povećana za 3,7% ili 8,5 mil. KM, a potrošnja lijekova sa komercijalnim receptom je povećana za 8,2% ili 19,7 mil. KM.

Treba istaći da je u ukupnim troškovima lijekova uključen i trošak po osnovu PDV-a, veleprodajne marže za lijekove sa Bolničke liste lijekova i lijekova koji se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti, te maloprodajne marže za lijekove koji se prometuju komercijalno u apotekama u maloprodaji, kao i naknade za izdavanje lijekova na recept sa Liste lijekova kantona. KZZO posebnim odlukama regulišu iznos naknade za izdavanje lijekova na recept kao i eventualnu visinu naknade za apoteke koje imaju organizirana dežurstva tokom 24 sata svaki dan u godini.

Troškovi sanitetskog, laboratorijskog i ostalog medicinskog materijala u 2022. godini iznosili su 195.233.527 KM i manji su za 6,9% ili 14,4 mil. KM u odnosu na 2021. godinu. U ove troškove uključeni su i troškovi potrošnog dijaliznog materijala, trakica za kontrolu šećera u krvi kod djece, i troškovi inzulinskih pumpi za djecu, koje nabavlja Federalni zavod zdravstvenog osiguranja iz sredstava federalnog fonda solidarnosti, u ukupnom iznosu od 17.263.730 KM.

Mogući razlozi smanjenja ovih troškova su prestanak epidemije virusa korona, i samim tim smanjenje obima dijagnostike i liječenja covid bolesnika u zdravstvenom sistemu i eventualno smanjenje cijena ovih materijala na tržištu.

Troškovi amortizacije u zdravstvenim ustanovama u 2022. godini su iznosili 84.060.734 KM i veći su za 3,7% ili 2,9 mil. KM u odnosu na 2021. godinu.

Režijski i ostali troškovi zdravstvenih ustanova iznosili su 180.459.348 KM, a odnose se na troškove električne energije, plina, vode, goriva i maziva, investicionog i tekućeg održavanja, sitnog inventara, ishrane bolesnika u bolničkim ustanovama, kancelarijskog i drugog potrošnog materijala, komunalnih, PTT, bankarskih i drugih usluga itd. Ovi troškovi su u 2022. godini veći za 11,7% ili 18,9 mil. KM u odnosu na 2021. godinu i redovno bilježe trend rasta ako se posmatraju prethodne godine.

Troškovi za zdravstvenu zaštitu u inostranstvu u 2022. godini iznosili su 27.562.165 KM i veći su za 13% ili 3,1 mil. KM u odnosu na 2021. godinu. U ovim troškovima sadržani su troškovi naknada za ino-nosioce osiguranja u svim KZZO, troškovi Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH koji se odnose na troškove zdravstvene zaštite detaširanih radnika u inostranstvu kao i troškovi liječenja osiguranih lica iz Federacije BiH koji su upućivani na liječenje u inostranstvo po odlukama nadležnih organa.

Od ukupnih troškova za zdravstvenu zaštitu u inostranstvu izvršenih u 2022. godini, iskazani su slijedeći troškovi, i to:

- u KZZO u iznosu od 11.167.591 KM, što je 618.849 KM manje u odnosu na 2021. godinu,
- u Federalnom zavodu osiguranja i reosiguranja u iznosu od 16.394.574 KM, od kojih za liječenje na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti 15.695.388 KM, a za zdravstvenu zaštitu detaširanih radnika 699.186 KM. Ovi troškovi bilježe rast od 30% ili 3,78 mil. KM u

odnosu na izvršene u 2021. godini vjerovatno zbog prestanka epidemije virusa korona čime je povećan broj upućivanja na liječenje u inostranstvo.

Za ortopedsku pomagala u 2022. godini troškovi su iznosili 36.040.898 KM i veći su za 19,1% ili 5,7 mil. KM u odnosu na 2021. godinu.

Naknade plaća po osnovu bolovanja preko 42 dana koji terete sredstva obaveznog zdravstvenog osiguranja iskazane su u 2022. godini u iznosu od 43.792.629 KM i bilježe povećanje za 13,1% ili 5,08 mil. KM u odnosu na 2021. godinu.

Ostali rashodi i naknade u kantonu za ostvarenje zdravstvene zaštite u 2022. godini su iznosili 61.522.452 KM i bilježe povećanje od 19,2% ili 9,9 mil. KM u odnosu na 2021. godinu, i od čega se najveći iznos povećanja od 5.445.724 KM odnosi na KZZO Zenica zbog uvođenja dva nova programa u 2022. godini, i to „Posebnog programa za unapređenje zdravstvene zaštite u uslovima pandemije“ i „Posebnog programa za unapređenje zdravstvene zaštite“.

Rashodi stručnih službi zavoda zdravstvenog osiguranja u 2022. godini su iznosili 53.715.259 KM i bilježe rast od 36% ili 14,2 mil. KM u odnosu na 2021. godinu, i od čega se najveći iznos povećanja od 9.858.244 KM odnosi na povećanja ovih troškova u KZZO Tuzla. Troškovi stručne službe KZZO Tuzla (kao i u svakom ZZO) sastoje se od troškova bruto plaća i naknada zaposlenih, te materijalnih i drugih troškova stručne službe, i koji su u 2022. godini iznosili 10.468.740 KM, dok su u 2021. su iznosili 1.445.553 KM.

Naime, KZZO Tuzla je, na osnovu Zaključka vlade Tuzlanskog kantona, imenovan za nosioca aktivnosti u nastavku procesa uspostave i razvoja integrisanog informacionog sistema. Na osnovu navedenog, u 2022. godini je izvršena realizacija postupka informatizacije i nabavka neophodnih softverskih i hardverskih komponenti koje su stavljane u upotrebu, u ukupnom iznosu od 10.468.740 KM, od čega se 297.793 KM odnosi na rashode za nabavku stalne imovine na teret Stručne službe, 9.093.570 KM na rashode za nabavku stalnih sredstava na teret KZZO Tuzla (računari i računarska oprema-informatizacija, integrisani zdravstveno-informacioni sistem na području TK), i 1.077.377 KM na ostale troškove Stručne službe.

Pored prethodno navedenog, u 2022. u odnosu na 2021. godinu bilježi se rast troškova bruto plaća i naknada zaposlenih u svim zavodima zdravstvenog osiguranja za 3.663.620 KM, od čega se 3.641.253 KM odnosi na sve KZZO, a 22.367 KM na Federalni zavod zdravstvenog osiguranja, te se bilježi povećanje broja zaposlenih za njih 21 posmatrano ukupno na nivou svih KZZO, dok se u Federalnom zavodu nije mijenjao broj zaposlenih.

Izdaci za kapitalna ulaganja u 2022. godini iznosili su ukupno 162.995.723 KM i bilježe rast od 57,9% ili 59,7 mil. KM u odnosu na 2021. godinu.

Opšte je poznata generalna činjenica da izdaci za kapitalna ulaganja variraju iznosom iz godine u godinu u ovisnosti od visine raspoloživih finansijskih sredstva, potreba za investiranjem, vrste izvora finansiranja itd. Glavni razlog povećanja izdataka za kapitalna ulaganja u 2022. u odnosu na 2021. godinu su veći izdaci za kapitalna ulaganja u javnim zdravstvenim ustanovama za 47,7 mil. KM, u privatnim zdravstvenim ustanovama za 2,07 mil. KM, i u KZZO za 9,9 mil. KM.

Od ukupnih kapitalnih ulaganja u zdravstvu Federacije BiH u 2022. godini se:

-na izgradnju, rekonstrukciju i adaptaciju građevinskih objekata se odnosilo 33.664.947 KM ili 20,65%, što je za 11,1 mil. KM više u odnosu na 2021. godinu,

-za nabavku opreme 114.727.535 KM ili 70,39%, što je za 38,6 mil. KM više u odnosu na 2021. godinu,

-i ulaganja u ostala stalna sredstva 14.603.241 KM ili 8,96%, i što je za 9,9 mil. KM više u odnosu na 2021. godinu.

Iz prethodno navedenog može se zaključiti da je na značajno povećanje kapitalnih izdataka u Federaciji BiH u 2022. u odnosu na 2021. godinu najviše uticala nabavka opreme.

Za kapitalna ulaganja, iz vlastitih sredstava izdvojeno je 71.018.841 KM (što je za 12,9 mil. KM više u odnosu na 2021.), iz sredstava budžeta 24.356.521 KM (što je za 10,1 mil. KM

više u odnosu na 2021.), kreditnih sredstava 2.880.284 KM (što je za 2,09 mil. KM više u odnosu na 2021.), i iz donacija 64.740.077 KM (što je za 34,5 mil. KM više u odnosu na 2021.).

Kao i u prethodnim godinama, za kapitalna ulaganja u zdravstvenim ustanovama u 2022. godini, izdvojen je znatno manji iznos sredstava ostvarenih po osnovu troškova amortizacije. Troškovi amortizacije u 2022. godini su iznosili 84.060.734 KM, a za kapitalne investicije iz sredstava amortizacije je utrošeno 17.284.481 KM iz čega proizilazi da je od ukupno iskazanih troškova po osnovu amortizacije za kapitalna ulaganja usmjereno tek 20,56%. Finansiranje kapitalnih ulaganja je propisano Zakonom o zdravstvenoj zaštiti prema kojem sredstva za kapitalna ulaganja treba da izdvajaju osnivači iz Budžeta, a što nikada nije u potpunosti implementirano.

Pregled kapitalnih ulaganja, prema vrsti ulaganja i izvorima sredstava prikazan je u Tabeli br.10 Priloga.

U ukupnim troškovima u zdravstvu Federacije BiH u 2022. godini sadržani su **troškovi po osnovu PDV-a** u iznosu od 164,4 mil. KM, od kojih 42,6 mil. KM u svim KZZO (za 5 mil. KM više u odnosu na 2021.), 19,6 mil. KM u Federalnom zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja (za 2,1 mil. KM više u odnosu na 2021.), i 102 mil. KM u svim javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama (za 13,6 mil. KM više u odnosu na 2021.). Ukupan trošak PDV-a u 2022. u odnosu na 2021. godinu veći je za 20,9 mil. KM i ne treba ga smatrati potpunim jer pojedine ustanove ne dostavljaju ovaj podatak.

Detaljan pregled ukupne potrošnje po vrsti troškova prikazan je u Tabeli br. 7 Priloga.

5.3. Finansijsko stanje zdravstvenog sektora u 2022. godini

Poslovanje zdravstvenog sektora na nivou Federacije BiH u 2022. godini je iskazano na osnovu podataka o ostvarenim prihodima i izvršenim rashodima u zavodima zdravstvenog osiguranja i u zdravstvenim ustanovama (javnim i privatnim).

U zdravstvenom sektoru Federacije BiH kao cjeline, u 2022. godini iskazana je konsolidovana dobit u ukupnom iznosu od 153.672.345 KM (tab. 8 Priloga), što predstavlja razliku ostvarenih finansijskih pokazatelja kako slijedi:

pozitivan finansijski rezultat (dobit):	190.247.883 KM
negativan finansijski rezultat (gubitak):	36.575.539 KM

U narednoj tabeli 1 dat je pregled ukupnih prihoda, ukupnih rashoda i finansijskog rezultata u zavodima zdravstvenog osiguranja i u javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH, za 2021. i 2022. godinu.

Tabela 1

R.br.	FBIH (ZZO, JZU, PZU)	UKUPNI PRIHODI U KM		UKUPNI RASHODI U KM		FINANSIJSKI REZULTAT	
		2021.	2022.	2021.	2022.	2021.	2022.
1. (1.1.+1.2.)	UKUPNO SVI ZZO U FBIH	1.628.334.553	1.823.322.786	1.606.281.877	1.757.472.267	22.052.676	65.850.519
1.1.	10 KZZO	1.431.958.875	1.608.459.623	1.400.624.667	1.527.284.752	31.334.208	81.174.871
1.2.	FZZOIR	196.375.678	214.863.163	205.567.210	230.187.515	-9.281.532	-15.324.352
2.	UKUPNO JZU	1.504.057.413	1.602.364.738	1.505.011.965	1.601.418.436	-954.552	946.301
3.	UKUPNO PZU	680.371.559	712.567.582	584.277.885	625.692.059	96.093.674	86.875.523
4. (1+2+3)	SVEUKUPNO	3.812.763.525	4.138.255.106	3.695.571.727	3.984.582.762	117.191.798	153.672.345

Kako se vidi iz prethodne tabele 1 i iz tabele 8 priloga, u zdravstvenom sektoru Federacije BiH, kao cjeline, u 2022. godini ostvarena je konsolidovana dobit u ukupnom iznosu od 153.672.345 KM koja se sastoji od:

- konsolidovanog viška prihoda nad rashodima (konsolidovane dobiti) u iznosu od 65.850.519 KM ostvarenog na nivou svih zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH, a u 2021. godini je zabilježen konsolidovani višak prihoda nad rashodima (konsolidovana dobit) u iznosu od 22.052.676 KM,
- konsolidovane dobiti iskazane u javnim zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH u iznosu od 946.301 KM, a u 2021. godini je zabilježen konsolidovani gubitak u iznosu od 954.552 KM, i
- konsolidovane dobiti ostvarene u privatnim zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH u iznosu od 86.875.523 KM, a u 2021. godini je zabilježena konsolidovana dobit u iznosu od 96.093.674 KM.

Poslovanje zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH

U narednoj tabeli 2 dat je kratak pregled poslovanja zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH u 2021. i 2022. godini.

Tabela 2

ZAVODI ZDR. OSIGURANJA	UKUPNI PRIHODI U KM		UKUPNI RASHODI U KM		FINANSIJSKI REZULTAT	
	2021.	2022.	2021.	2022.	2021.	2022.
ZZO USK-Bihać	113.454.827	125.952.659	105.700.125	117.009.243	7.754.702	8.943.416
ZZO PK-Odžak	16.264.597	18.267.482	15.761.753	17.421.188	502.844	846.294
ZZO TK-Tuzla	268.512.842	306.208.479	271.149.696	300.737.046	-2.636.854	5.471.433
ZZO ZDK-Zenica	201.978.521	226.282.051	197.964.784	219.025.605	4.013.737	7.256.446
ZZO BPK-Goražde	19.586.612	21.892.455	18.457.502	20.804.059	1.129.110	1.088.396
ZZO SBK-Travnik	116.953.010	132.133.544	119.928.326	128.090.410	-2.975.316	4.043.134
ZZO HNK-Mostar	149.271.242	167.830.259	146.103.937	157.953.620	3.167.306	9.876.639
ZZO ZHK-Grude	60.774.710	60.569.734	55.379.952	59.049.263	5.394.758	1.520.471
ZZO KS	453.399.518	512.952.938	439.722.475	473.544.361	13.677.043	39.408.577
ZZO K10	31.762.996	36.370.023	30.456.118	33.649.956	1.306.878	2.720.067
FZZOIR	196.375.678	214.863.163	205.657.210	230.187.515	-9.281.532	-15.324.352
UKUPNO	1.628.334.553	1.823.322.787	1.606.281.877	1.757.472.267	22.052.677	65.850.521

Kako se vidi iz prethodne tabele 2 i tabele 8 Priloga, u 2022. godini na nivou svih zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH ostvaren je konsolidovani višak prihoda nad rashodima (konsolidovana dobit) u iznosu od 65.850.521 KM, od čega je:

- višak prihoda nad rashodima (dobit) ostvaren u svakom pojedinačnom KZZO, i koja ukupno za sve KZZO iznosi 81.174.871 KM,
- višak rashoda nad prihodima (gubitak) iskazan je samo u Federalnom zavodu osiguranja i reosiguranja, u iznosu od 15.324.352 KM.

Takođe, može se uočiti da je na nivou svih zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH u 2022. u odnosu na 2021. godinu iskazan:

- rast ukupnih prihoda za 194.988.233 KM (prethodna tab.2 i tabela 5.1 Priloga), i
- rast ukupnih rashoda za 151.190.390 KM (prethodna tab.2 i tabela 6.1 Priloga)

U nastavku se daje, za svaki KZZO, pregled informacija i podataka o rasporedu viška prihoda nad rashodima (dobiti) iskazanog po Godišnjem obračunu za 2022. godinu.

Višak prihoda nad rashodima (dobit) ZZO Unsko-sanskog kantona u 2022. godini iznosio je 8.943.416 KM što je za 1.188.714 KM više u odnosu na dobit ostvarenu u 2021. godini.

Na osnovu Odluke Upravnog odbora KZZO Bihać, ostvareni višak prihoda nad rashodima za 2022. godinu u iznosu od 8.943.416 KM zadržava se kao neraspoređeni višak prihoda.

Višak prihoda nad rashodima (dobit) ZZO Posavskog kantona u 2022. godini iznosio je 846.294 KM i koja je raspoređena za pokriće gubitka iz ranijih godina. U 2021. godini ostvaren je višak prihoda nad rashodima (dobit) u iznosu od 502.844 KM.

Višak prihoda nad rashodima (dobit) ZZO Tuzlanskog kantona u 2022. godini iznosio je 5.471.433 KM koja je raspoređena u korist izvora sredstava rezervi. U 2021. godini iskazan je višak rashoda nad prihodima (gubitak) u iznosu od 2.636.854 KM.

Višak prihoda nad rashodima (dobit) ZZO Zeničko-dobojskog kantona u 2022. godini iznosio je 7.256.446 KM od čega je 6.200.000 KM raspoređeno u zakonske rezerve, a ostatak iznosa je ostao neraspoređen.

U 2021. godini ostvaren je višak prihoda nad rashodima (dobit) u iznosu od 4.013.737 KM.

Višak prihoda nad rashodima (dobit) ZZO Bosansko-podrinjskog kantona u 2022. godini iznosio je 1.088.396 KM. Ova sredstva su, Odlukom Upravnog odbora KZZO Goražde, u iznosu od 264.720 KM raspoređena na ime rezervi, a preostali iznos će se koristiti za tekuću likvidnost zavoda u 2023. godini.

Višak prihoda nad rashodima (dobit) ZZO Srednje-bosanskog kantona u 2022. godini iznosio je 4.043.134 KM i koji je ostao neraspoređen.

U 2021. godini iskazan je višak rashoda nad prihodima (gubitak) u iznosu od 2.975.316 KM.

Višak prihoda nad rashodima (dobit) ZZO Hercegovačko-neretvanskog kantona u 2022. godini iznosio je 9.876.639 KM. Ova sredstva su u iznosu od 6.628.638 KM raspoređena u rezerve, 3 mil. KM za transfer ugovornim domovima zdravlja na području HNK, a ostatak za troškove za određene dijagnostičke pretrage za osigurane osobe zavoda.

U 2021. godini ostvaren je višak prihoda nad rashodima (dobit) u iznosu od 3.167.306 KM.

Višak prihoda nad rashodima (dobit) ZZO Zapadnohercegovačkog kantona u 2022. godini iznosila je 1.520.471 KM i koja će se u iznosu od 1.099.752 KM rasporediti za obavljanje i razvoj djelatnosti Zavoda.

U 2021. godini ostvaren je višak prihoda nad rashodima (dobit) u iznosu od 5.394.758 KM.

Višak prihoda nad rashodima (dobit) ZZO Kantona Sarajevo u 2022. godini iznosio je 39.408.577 KM, dok je u 2021. godini iskazan višak prihoda nad rashodima (dobit) u iznosu od 13.677.043 KM.

Ukupan finansijski rezultat za 2022. godinu u iznosu od 63.745.535 KM i koji se sastoji od viška prihoda nad rashodima (dobiti) po Godišnjem obračunu za 2022. godinu u iznosu od 39.408.577 KM i od prenesenog dijela sredstava iz akumuliranog viška prihoda nad rashodima iz ranijih godina u iznosu od 24.336.958 KM, raspoređen je u iznosu od 11.177 KM na ime poreza na dobit, dok je ostatak u iznosu od 63.733.758199 KM na konto višak prihoda za rezervisanje.

Višak prihoda nad rashodima (dobit) ZZO Kantona 10 u 2022. godini iznosio je 2.720.067 KM. Ova sredstva su u iznosu od 520.067 KM raspoređena na sredstva zakonske rezerve, a iznos od 2.200.000 KM ostao je neraspoređen.

U 2021. godini ostvaren je višak prihoda nad rashodima (dobit) u iznosu od 1.306.878 KM.

U 2022. godini je od svih zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH samo Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH iskazao višak rashoda nad prihodima (gubitak) u iznosu od 15.324.352 KM koji je dijelom pokriven u iznosu od 8.597.607 KM iz sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima iz prethodnih godina. Nakon pokrića dijela gubitka, iskazan je, za 2022. godinu, višak rashoda nad prihodima u iznosu od 6.726.745 KM za čije pokriće je donesen Sanacioni plan.

U 2021. iskazan je višak rashoda nad prihodima u iznosu od 9.281.532 KM koji je u cjelosti pokriven na teret akumuliranog viška prihoda nad rashodima iz ranijih perioda.

U vezi pozitivnog poslovanja zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH u 2022. godini potrebno je istaći slijedeće bitne činjenice.

Naime, treba imati u vidu tehniku trošenja i raspoređivanja novčanih sredstava u zavodima zdravstvenog osiguranja. Glavna rashodovna strana u zavodima zdravstvenog osiguranja su ugovori sa zdravstvenim ustanovama o pružanju zdravstvene zaštite. Ti ugovori se sačinjavaju početkom kalendarske godine i sačinjavaju se ne na osnovu potreba za zdravstvenom zaštitom, nego prevashodno na osnovu raspoloživog novca u finansijskim planovima zavoda. Činjenica je da se vrlo teško može precizno izvršiti procjena prihoda, a i ne mali dio prihoda zavoda zdravstvenog osiguranja se ostvari u mjesecu decembru (čak u njegovoj drugoj polovini). Kako zavodi posluju po principu trezora, nije moguće u tako kratkom vremenu izvršiti odgovarajući postupak rebalansa i utrošiti sva sredstva koja sa danom 31.12. postanu raspoloživa. Dodatni problem predstavlja i primjena odredbi Zakona o javnim nabavkama zdravstvenih usluga koje onemogućavaju jednostavno korigovanje ugovora između zavoda i zdravstvenih ustanova. Iz navedenih razloga, ostvareni nominalni višak prihoda nad rashodima ne treba posmatrati kao realni višak prihoda nad rashodima, nego sticajem određenih okolnosti.

U ukupnim prihodima svih zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH, najveće procentualno učešće imaju prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Federaciji BiH, a od čega najviše prihodi od doprinosa zaposlenih. U skladu sa ovom činjenicom, potrebno je istaći da je prihode zavoda moguće povećati kako bi se stvorili uvjeti za optimalno unapređenje sistema zdravstvene zaštite po osnovu povećanja obima i kvalitete zdravstvenih usluga i razvoja disciplina koji nisu na zadovoljavajućem nivou, i to kako slijedi:

- povećanjem broja zaposlenih u Federaciji BiH, što bilježi rast u 2022. u odnosu na 2021. godinu,
- povećanjem visine penzija i visine plata u Federaciji BiH, od čega posebno najniže plaće i minimalne plaće, te prosječne plaće koje prima većina zaposlenih, a što, posmatrajući ranije periode, nema značajno izražen trend rasta,
- povećanjem iznosa transfera za sektor zdravstva u cjelini iz budžeta svakog nivoa vlasti u Federaciji BiH, čije učešće u ukupnom ostvarenim sredstvima u zdravstvu Federacije BiH varira iz godine u godinu i kreće od 2,3% do 5,2%, dok je u razvijenim zemljama ovo učešće znatno veće. U 2022. godini bilježi se povećanje izdvajanje iz budžeta, međutim, i u budućnosti je potrebno da se iz budžeta nastavi sa izdvajanjem transfera za zdravstvo, tim više što osnivači zdravstvenih ustanova trebaju izdvajati sredstva po osnovu amortizacije a koja ne doznavaaju,
- značajnim smanjenjem stope PDV-a ili uvođenje nulte stope PDV-a za posebno skupa medicinska pomagala i skupe lijekove, npr. lijekove iz programa federalnog fonda solidarnosti, od čega posebno citostatika kao i drugih skupih lijekova, čime bi se uštedila značajna sredstva koja bi se mogla usmjeriti npr. na smanjenje listi čekanja ili na neke druge programe zdravstvene zaštite,
- usmjeravanjem sredstava od akciza za duhan i duhanske proizvode u izvorne prihode zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH,
- uključivanjem sive ekonomije u legalne tokove privrede čime bi se ostvarila značajna sredstva za privredu cijele Federacije BiH, kako za budžete svih nivoa, tako i za sve vanbudžetske fondove putem kojih se obezbjeđuju određena prava osiguranicima. Međutim, činjenica je da svugdje u svijetu postoji siva ekonomija, ali ista je u Federaciji BiH značajnije izražena. U tom smislu potrebno je, u cjelosti, provesti Reformsku agendu kako bi se siva ekonomija ili barem njen veći dio uključio u legalne tokove privrede,

- redovne i vanredne kontrole koje obavlja Porezna uprava Federacije BiH a u vezi sa naplatom prihoda od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Federaciji BiH, kao i kontrole rada „na crno“ koje obavljaju nadležne inspekcije rada,
- primjena pravila da se ne vrši isplata plaće bez isplate svih doprinosa, što se, nažalost, u praksi ne poštuje u cjelosti,
- zaključivanjem sporazuma sa dužnicima po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje i realizacija istog,
- kreiranjem pravnog okvira koji će omogućiti efektivnu naplatu prihoda od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u slučajevima kada preduzeća dođu u fazu stečaja, odnosno likvidacije itd.

Prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Federaciji BiH koji ujedno imaju najveće učešće u ukupnim prihodima svih zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH kao i u ukupno ostvarenim sredstvima u zdravstvu kako kantona tako i Federacije BiH, ujedno imaju najveći uticaj i značaj na poslovanje zavoda, a posebno na prava pacijenata čiji se nivo, obim, kvalitet i dostupnost mogu povećati pod uslovom da se i u narednom periodu nastavi trend rasta broja zaposlenih u Federaciji BiH.

U 2022. godini se bilježi rast broja zaposlenih u Federaciji BiH, te posljedično rast prihoda od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje zaposlenih, kao i rast ukupnih prihoda u svim zavodima zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH.

Takođe, u 2022. godini na nivou sektora zdravstva u Federaciji BiH, iskazana je konsolidovana dobit u iznosu od 153,6 mil. KM od čega se 57% ili 87,8 mil. KM odnosi na konsolidovanu dobit privatnog sektora, dok je u 2021. godini konsolidovana dobit iznosila 117,1 mil. KM od čega se 82% ili 96 mil. KM odnosilo na konsolidovanu dobit privatnog sektora.

U cilju boljeg uvida u kompletan finansijski položaj svih zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH u 2022. godini, u nastavku se daje pregled ključnih finansijskih pokazatelja.

Zavodi zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH	Finansijski rezultat po Godišnjem obračunu za 2022.	Akumulirani višak prihoda nad rashodima na dan 31.12.2022.	Akumulirani višak rashoda nad prihodima na dan 31.12.2022.	Ukupne obaveze na dan 31.12.2022.	Ukupna potraživanja na dan 31.12.2022.
KZZO Bihać	8.943.416	8.943.416		9.860.876	902.706
KZZO Odžak	846.294		7.081.913	8.106.455	331.169
KZZO Tuzla	5.471.433	49.054.311		32.750.216	16.650.429
KZZO Zenica	7.256.446	241.218		18.991.620	2.293.387
KZZO Goražde	1.088.396	2.645.503		1.070.616	349.296
KZZO Travnik	4.043.134		15.290.759	14.806.468	484.292
KZZO Mostar	9.876.639	22.770.686		20.526.304	8.718.549
KZZO Grude	1.520.471	7.554.969		14.434.578	530.753
KZZO Sarajevo	39.408.577	95.079.430		23.834.473	686.920
KZZO Livno	2.720.067			5.859.503	473.478
FZZOIR	-15.324.352		6.726.745	42.276.729	1.370.987
UKUPNO	65.850.520	186.289.533	29.099.417	192.517.838	32.791.966

Iz priložene tabele se vidi da su u svim zavodima zdravstvenog osiguranja, na dan 31.12.2022. godine, na nivou Federacije BiH, iskazani slijedeći podaci:

- ukupne obaveze u iznosu od 192.517.838 KM,
- ukupna potraživanja u iznosu od 32.791.966 KM,
- akumulirani višak prihoda nad rashodima (dobit) u iznosu od 186.289.533 KM,
- akumulirani višak rashoda nad приходima (gubitak) u iznosu od 29.099.417 KM.

Po pitanju iskazanih potraživanja važno je istaći da u prikazanim podacima nisu iskazana potraživanja po osnovu neuplaćenih doprinosa od strane poslodavaca i drugih obveznika s obzirom da je naplata i kontrola uplate doprinosa u isključivoj nadležnosti Porezne uprave Federacije BiH.

Na osnovu podataka iz Obračuna ranijih godina, može se zaključiti da su na nivou Federacije BiH, posebno uzevši u obzir period 2002-2013. godina, iskazivani značajni gubici i obaveze koji su se akumulirali u poslovanju zavoda zdravstvenog osiguranja. Međutim, u periodu 2014-2019. godina finansijska situacija zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH se poboljšala usljed rasta prihoda od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje zaposlenih nastalog povećanjem broja zaposlenih u Federaciji BiH.

Okončanjem epidemije virusa korona u 2022. godini dovelo je do rasta privrednih aktivnosti u Federaciji BiH i, između ostalog, do rasta GDP-a Federacije BiH, do rasta broja zaposlenih, rasta ukupnih prihoda i ukupnih rashoda svih zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH, rasta ukupnih prihoda i ukupnih rashoda i javnog i privatnog sektora, ostvarenja viška prihoda nad rashodima (dobiti) u svakom KZZO i konsolidovano na nivo Federacije BiH, ostvarenja značajne konsolidovane dobiti privatnog sektora, kao i konsolidovane dobiti javnog sektora iako u značajno manjem iznosu.

Korisno je spomenuti pitanje koje se ranije aktualiziralo, o mogućem smanjenju stope doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje zaposlenih, a sve sa ciljem rasterećenja poslodavaca i povećanja zaposlenosti u Federaciji BiH, a što bi se kompenziralo drugim izvorima prihoda. U tom smislu, potrebno je sačiniti kvalitetnu procjenu i analizu o tome kako bi eventualno smanjenje stope doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Federaciji BiH imalo uticaj na finansijski položaj i poslovanje zavoda, a kako se ne bi desilo da kompenzirajući izvori prihoda u zavodima u Federaciji BiH ne budu dostatni. Tako je u 2019. godini Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH upravo i sačinio detaljnu analizu koja je pokazala da smanjenjem stope doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje zaposlenih u Federaciji BiH uz istovremeno ostvarivanje prihoda iz drugih kompenzirajućih izvora prihoda, a sve sa ciljem smanjenja opterećenja poslodavca, neće biti dovoljno. Samim tim ozbiljno bi se ugrozio dosadašnji dostignuti kvalitet, dostupnost, kao i nivo i obim zdravstvenih prava pacijenata u Federaciji BiH.

Poslovanje zdravstvenih ustanova i djelatnika (javnih i privatnih)

Kod zdravstvenih ustanova i djelatnika, javnih i privatnih koji su obuhvaćeni ovim Obračunom, u Federaciji BiH u 2022. godini je iskazana konsolidovana dobit u iznosu od 87.821.825 KM (tabela 8 Priloga), što predstavlja razliku ostvarenih finansijskih pokazatelja kako slijedi:

dobit javnih i privatnih zdravstvenih ustanova:	109.073.012 KM
gubitak javnih i privatnih zdravstvenih ustanova:	21.251.187 KM

odnosno, kako je u prikazano u tabeli 8 Priloga, u 2022. godini iskazana konsolidovana dobit javnog i privatnog sektora u Federaciji BiH u iznosu od 87.821.825 KM sastoji se od:

- konsolidovane dobiti javnog sektora u Federaciji BiH u iznosu od 946.301 KM, i
- konsolidovane dobiti privatnog sektora u Federaciji BiH u iznosu od 86.875.524 KM.

Zdravstvene ustanove u javnom sektoru u Federaciji BiH su u 2022. godini ostvarile konsolidovanu dobit u iznosu od 946.301 KM (tabela 8 Priloga), dok su u 2021. godini iskazale konsolidovani gubitak u iznosu 954.552 KM.

Na dan 31.12.2022. godine, iskazani su slijedeći pokazatelji o poslovanju javnih zdravstvenih ustanova:

- akumulirana dobit u iznosu od 146.496.922 KM,
- akumulirani gubitak u iznosu od 272.643.169 KM.

Na osnovu podataka iz Obračuna ranijih godina može se izvesti zaključak da su javne zdravstvene ustanove, posebno u periodu 2002-2014. godina, iskazivale gubitke i obaveze koji su se akumulirali u njihovom poslovanju. Njihov finansijski položaj počeo se značajnije popravljati u periodu 2015-2019. godina, od čega najznačajnije u 2017. i 2018. godini, kada su svi zavodi zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH u većem iznosu finansirali javne zdravstvene ustanove zbog rasta ukupnih prihoda.

U 2022. godini u Federaciji BiH dolazi do okončanja epidemije virusa koronadanja epidemioloških i drugih mjera, te se bilježi rast privredne aktivnosti, porast broja zaposlenosti, kao i rast ukupnih prihoda i ukupnih rashoda u svim zavodima zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH kao i u svim zdravstvenim ustanovama (i javnim i privatnim) posmatrano konsolidovano na nivou Federacije BiH.

Pored toga, važno je istaći da je ranije najavljeno smanjenje stopa doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Federaciji BiH kroz novi Zakon o doprinosima što bi moglo dovesti do smanjenja ukupnih prihoda u zavodima zdravstvenog osiguranja koji bi, tada, u manjem obimu finansirali ugovorne zdravstvene ustanove. Ovo bi moglo ozbiljno ugroziti poslovanje većine javnih zdravstvenih ustanova, od čega posebno bolnica, te bi posljedično vodilo smanjenju obima i kvaliteta zdravstvenih usluga prema korisnicima, a vjerovatno i pogoršanju materijalnog položaja zdravstvenih radnika. Istovremeno, to bi moglo imati za posljedicu pojačani odliv zdravstvenog kadra, a posebno doktora medicine.

Takođe, značajno je spomenuti da se, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, broj stanovnika u Federaciji BiH smanjuje iz godine u godinu i bilježi se negativni prirodni prirast u svim kantonima ako se posmatra period 2019.-2022. godina.

U 2022. godini donijet je Zakon o finansijskoj konsolidaciji i restrukturiranju javnih zdravstvenih ustanova u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 34/22 i 77/22), s ciljem postizanja stanja likvidnosti i solventnosti zdravstvenih ustanova, jačanja odgovornosti u upravljanju rizikom u poslovanju javnih zdravstvenih ustanova, u skladu sa ovim zakonom, kao i Zakonom o finansijskom poslovanju, propisima donijetim na osnovu tih zakona, uvođenja novih zdravstvenih tehnologija, modernizacije, proširenja kapaciteta, kao i povećanja kvaliteta i efikasnosti u pružanju zdravstvenih usluga. Također, u 2022. godini doneseni su i podzakonski akti za provedbu zakona. Finansijskom konsolidacijom i restrukturiranjem obuhvaćene su javne zdravstvene ustanove iz čl. 20 i 21. Zakona tipa kliničkih centara i općih i kantonalnih bolnica. Za ove namjene u tri fiskalne godine iz Budžeta Federacije BiH izdvojeno je 225 mil. KM. U 2022. godini doznačena su sredstva u iznosu od 75 mil. KM za finansijsku konsolidaciju i restrukturiranje javnih zdravstvenih ustanova u FBiH.

S obzirom da je realizacija sredstava od 75 mil. iz Budžeta Federacije BiH za navedene JZU otpočela u trećem kvartalu 2022. godine, još uvijek je rano govoriti o efektima primjene ovog Zakona. Navodimo da je Vlada Federacije BiH usvojila informaciju Komisije za praćenje i nadzor nad implementacijom programa finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja, kao i namjenskog utroška sredstava i donijela Zaključke u kojima se, između ostalog, navodi da će detaljnije prijedloge i preporuke vezano za implementaciju programa finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja, Komisija definirati u narednim izvještajima i u sastavu predviđenom Pravilnikom o kriterijima za izbor članova Komisije za praćenje i nadzor nad implementacijom programa finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja, kao i namjenskog utroška sredstava, bliže nadležnosti, te način izbora i imenovanja.

U privatnom sektoru u Federaciji BiH, koji je dostavio podatke za Obračun sredstava u zdravstvu Federacije BiH za 2022. godinu, bilježi se iskazana konsolidovana dobit u iznosu od 86.875.524 KM što je za 9,2 mil. KM manje u odnosu na dobit privatnog sektora ostvarenu u 2021. godini. Ova konsolidovana dobit privatnog sektora ostvarena u 2021. godini čini 56% konsolidovane dobiti na nivou sektora zdravstva, kao cjeline.

Obuhvat privatnog sektora koji je dostavio podatke za Obračun sredstava u zdravstvu Federacije BiH za 2022. godinu, iznosio je 86% i manji je za 3% u odnosu na 2021. godinu i može se smatrati zadovoljavajućim. Međutim, u Federaciji BiH se u 2022. godini bilježi najveći ikada zabilježen broj registrovanih privatnih zdravstvenih ustanova i to njih 1393 što je za 97 više u odnosu na 2021. godinu, kao i najveći broj privatnih zdravstvenih ustanova koje su dostavile podatke za Obračun i to njih 1196 što je za 39 više u odnosu na 2021. godinu. Sve ovo su mogući razlozi zašto se u 2022. godini u Federaciji BiH bilježi veliki iznos ostvarene dobiti u privatnom sektoru.

Budući da 14% ili 197 privatnih zdravstvenih ustanova u Federaciji BiH, od čega najveći broj njih od 114 iz Kantona Sarajevo, nije dostavilo podatke za 2022. godinu, to podaci privatnog sektora u Federaciji BiH iskazani u ovom dokumentu o ukupno ostvarenim i utrošenim sredstvima u zdravstvu kantona i Federacije BiH kao i svi ostali podaci, nisu potpuni.

Međutim, s obzirom na zadovoljavajući obuhvat prihvatnog sektora od 86% i na najveći ikada zabilježeni, u Federaciji BiH, broj registrovanih privatnih zdravstvenih ustanova i privatnih zdravstvenih ustanova koje su dostavile podatke za Obračun sredstava za 2022. godinu, može se smatrati da je, za 2022. godinu, potpunost podataka zadovoljavajuća.

Ukupan kapital u zdravstvenim ustanovama (javnim i privatnim) u Federaciji BiH u 2022. godini iskazan je u iznosu 883.366.460 KM i bilježi rast od 11% ili 84,6 mil. KM u odnosu na 2021. godinu. Od navedenog iznosa se:

-742.961.778 KM odnosi na kapital u javnim zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH i koji bilježi rast od 11% ili 73,8 mil. KM u odnosu na 2021. godinu, i

-140.404.682 KM se odnosi na kapital u privatnim zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH i koji bilježi rast od 8,3% ili 10,8 mil. KM u odnosu na 2021. godinu.

Mogući razlog rasta kapitala u javnim zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH je što su one javne zdravstvene ustanove koje su ostvarile dobit po Godišnjem obračunu za 2022. godinu, kao i u ranijim godinama, iste prenijele u kapital.

Mogući razlozi rasta kapitala, u privatnim zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH, su povećanje broja registrovanih privatnih zdravstvenih ustanova u 2022. u odnosu na 2021. godinu, i što su one privatne zdravstvene ustanove koje su ostvarile dobit po Godišnjem obračunu za 2022. godinu, kao i u ranijim godinama, iste prenijele u kapital.

Sa 31.12.2022. godine, u zdravstvenim ustanovama (javnim i privatnim) u Federaciji BiH su iskazana ukupno nenaplaćena potraživanja u iznosu od 135.378.094 KM što je 19% ili 21,3 mil. KM više nego na isti dan 2021. godine, i od čega se:

-100.725.544 KM odnosi na javne zdravstvene ustanove što je 28,31% ili 22,2 mil. KM više u odnosu na 2021. godinu, i

-34.652.550 KM odnosi na privatne zdravstvene ustanove što je 2,55% ili 905.497 KM manje u odnosu na 2021. godinu.

Neizmirene obaveze dobavljačima preko 60 dana u zdravstvenim ustanovama (javnim i privatnim) u Federaciji BiH sa 31.12.2022. godine iznosile su 213.249.976 KM i bilježe rast od 26% ili 44,3 mil. KM u odnosu na isti dan 2021. godine, od čega se u javnom sektoru bilježi povećanje od 28,19% ili 37,8 mil. KM, dok se u privatnom sektoru, takođe, bilježi povećanje i to od 18,79% ili 6,4 mil. KM.

Ukupne obaveze u zdravstvenim ustanovama (javnim i privatnim) u Federaciji BiH u 2022. godini iznosile su 495.982.393 KM i bilježe rast od 13% ili 57,8 mil. KM u odnosu na 2021. godinu. Od ovog iznosa se 377.424.255 KM odnosi na javne zdravstvene ustanove što je za

18,06% ili 57,7 mil. KM više u odnosu na 2021. godinu, a 118.558.138 KM na privatne zdravstvene ustanove što je za 104.803 KM manje u odnosu na 2021. godinu.

Stepen otpisanosti stalnih sredstava u zdravstvenim ustanovama (javnim i privatnim) u Federaciji BiH, sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, je 57,56%, a stepen otpisanosti medicinske opreme je 72,53%.

6. Sažetak

Obračun sredstava u zdravstvu na nivou Federacije BiH je zakonska obaveza za Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja propisana Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Pravilnikom za izradu obračuna sredstava u zdravstvu. Na osnovu ovih propisa, donosi se za svaku godinu posebno Uputstvo za izradu Obračuna kojim se detaljno propisuje način i postupak prikupljanja, obrade i konsolidacije podataka.

U izradi Obračuna sredstava u zdravstvu u 2022. godini dostavilo je podatke, odnosno obuhvaćeno je 1.196 privatnih ustanova i djelatnika u Federaciji BiH, čije podatke su, uz podatke javnih zdravstvenih ustanova, zaprimili, kontrolisali i konsolidirali za nivo kantona kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja, a Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja vršio je formalnu, računsku i suštinsku kontrolu, sumiranje i konsolidaciju podataka za nivo Federacije BiH.

Imajući u vidu činjenicu da se kroz Obračun obrađuju podaci za ovoliki broj ustanova, da su podaci po sadržaju i obimu brojni i kompleksni, a da dio zdravstvenih ustanova, i dalje nije informatički adekvatno opremljen niti kadrovski osposobljen, prikupljanje i konsolidacija podataka se odvija sa određenim poteškoćama. Pored toga, pojedine ustanove, a naročito u privatnom sektoru, još uvijek ne pridaju odgovarajući značaj ovom dokumentu, iako je ovo jedini dokument kojim je obuhvaćen privatni sektor u zdravstvu.

U zdravstvenom sektoru Federacije BiH, kao cjeline, u 2022. godini je ostvarena konsolidovana dobit u iznosu od 153.672.345 KM, od čega je:

- u svim zavodima zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH ostvaren konsolidovani višak prihoda nad rashodima (konsolidovana dobit) u iznosu od 65.850.519 KM, dok je u 2021. godini, takođe, iskazan konsolidovani višak prihoda nad rashodima (konsolidovana dobit) i to u iznosu od 22.052.676 KM
- u javnim zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH ostvarena konsolidovana dobit u iznosu od 946.301 KM, dok je u 2021. godini iskazan konsolidovani gubitak u iznosu od 954.552 KM
- u zdravstvenim ustanovama u privatnom vlasništvu ostvarena konsolidovana dobit u iznosu od 86.875.524 KM, dok je u 2021. godini, takođe, ostvarena konsolidovana dobit u iznosu od 96.093.674 KM.

Međutim, isključimo li privatni sektor, tada bi se u 2022. godini u sektoru zdravstva, kao cjeline, na nivou Federacije BiH, iskazala konsolidovana dobit od 66.796.820 KM, od čega se 65.850.519 KM odnosi na sve zavode zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH, a 946.301 KM na sve javne zdravstvene ustanove u Federaciji BiH.

Međutim, i pored ove činjenice, posebno je nužno naglasiti, a u cilju prikazivanja stvarne situacije, i brojne probleme koji već godinama postoje u zdravstvu Federacije BiH a to su, između ostalog, i liste čekanja na pojedine zdravstvene usluge i pojedine lijekove, nestašica pojedinih lijekova, neujednačen obim prava osiguranika na zdravstvenu zaštitu po kantonima, nepostojanje kapaciteta za liječenje određenih oboljenja u Federaciji BiH čime bi se troškovi zdravstvene zaštite u inostranstvu značajno smanjili, itd.

Mogući razlozi ostvarenju visoke konsolidovane dobiti u 2022. godini u zdravstvenom sektoru Federacije BiH leže, najvećim dijelom, pored povećanja broja registrovanih privatnih zdravstvenih ustanova i privatnih praksi za njih 97 (i koje se osnivaju u svrhu ostvarivanja dobiti) te zadovoljavajućeg obuhvata privatnog sektora od 86%, i u činjenici da u 2022. godini nije bilo negativnih efekata epidemije virusa korona na poslovanje privrednih subjekata i na privredu i zdravstveni sektor Federacije BiH.

Ovo je direktno imalo pozitivan efekat i uticaj i na ekonomiju i na sektor zdravstva u Federaciji BiH, od čega posebno na poslovanje zavoda zdravstvenog osiguranja. Kao potvrda ovoj činjenici je da je u 2022. godini, posmatrano na nivou Federacije BiH, u odnosu na 2021. godinu došlo do:

- promjena u strukturi osiguranih lica u kojoj je povećan je broj osiguranih lica „zaposleni kod poslodavaca“ za 5.870, i smanjen je broj osiguranih lica „nezaposleni prijavljeni na zdravstveno osiguranje“ za 10.576, a prema evidencijama KZZO (tab. 2 priloga),
- rasta ukupnih prihoda KZZO, posmatrajući ih zbirno na nivou Federacije BiH, i to za 176.500.748 KM, i od čega se 174.894.887 KM odnosi na rast ukupnih prihoda od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje (tab.5.1 priloga),
- rasta ukupnog prihoda Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja za 18.487.485 KM, od čega se 19.000.435 KM odnosi na rast prihoda od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, 153.624 KM na rast prihoda iz Budžeta Federacije BiH, a 666.574 KM na smanjenje ostalih prihoda i prihoda od detašmana (tab.5 priloga),
- iskazivanja konsolidovanog viška prihoda nad rashodima (konsolidovane dobiti), posmatrajući zbirno sve zavode zdravstvenog osiguranja na nivou Federacije BiH, u iznosu od 65.850.519 KM (tab.8 priloga),

Takođe, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, stopa realnog rasta BDP-a u 2022. (procjena na osnovu četiri tromjesečja) u odnosu na 2021. godinu iznosi 3,9%.

Iz prethodno navedenih činjenica jasno se vidi da rast broja zaposlenih u Federaciji BiH ima multiplikativne pozitivne efekte kako na sektor zdravstva, tako i na cjeloukupnu ekonomiju. U tom smislu, fokus svih politika, posebno ekonomskih, treba biti, između ostalog, i na povećanju broja zaposlenih, rastu minimalne plate, rastu prosječne plate, rastu minimalne penzije, rastu BDP-a, dosljednom poštovanju svih radničkih, zdravstvenih i drugih prava uposlenika, smanjenju broja nezaposlenih, smanjenju sive ekonomije, itd.

Značajan problem u javnom sektoru zdravstva Federacije BiH (javne zdravstvene ustanove i zavodi zdravstvenog osiguranja) predstavljaju akumulirani gubici iz ranijeg perioda, ukupne obaveze i potraživanja, iskazani na dan 31.12.2022. godine.

U javnim zdravstvenim ustanovama i zavodima zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH iskazani su, na dan 31.12.2022. godine, slijedeći podaci, i to:

-akumulirana konsolidovana dobit od 31,04 mil. KM koja se sastoji od akumuliranog konsolidovanog gubitka iskazanog u javnim zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH u iznosu od 126,1 mil. KM, dok je u zavodima zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH iskazan akumulirani konsolidovani višak prihoda nad rashodima (akumulirana konsolidovana dobit) od 157,1 mil. KM,

-ukupne obaveze od 569,94 mil. KM, od čega su 377,4 mil. KM ukupne obaveze u javnim zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH, dok u zavodima zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH one iznose 192,5 mil. KM,

-ukupna potraživanja od 133,5 mil. KM, od čega se 100,7 mil. KM odnosi na ukupna potraživanja u javnim zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH, dok u zavodima zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH ona iznose 32,7 mil. KM.

Nesrazmjer između obaveza i potraživanja ukazuje na probleme sa likvidnošću ovih zdravstvenih ustanova.

Takođe, problemi u zdravstvu Federacije BiH se mogu dodatno ilustrovati činjenicom da je u prethodnim godinama javni sektor kontinuirano iskazivan konsolidovani gubitak i to najvećim dijelom kod javnih zdravstvenih ustanova te kod pojedinih zavoda zdravstvenog osiguranja, posebno ako se u razmatranje uzme duži vremenski period 2004-2021. godina, što se prikazuje narednom tabelom.

Godina	Zavodi zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH (konsolidovani finansijski rezultat)	Javne zdravstvene ustanove u Federaciji BiH (konsolidovani finansijski rezultat)
2004	8.691.483	-35.824.327
2005	4.495.750	-30.467.064
2006	15.499.801	-24.286.900
2007	20.748.959	-13.215.000
2008	19.802.997	-16.763.978
2009	-13.669.371	-18.732.938
2010	-8.760.633	-36.332.549
2011	-10.635.082	-23.049.464
2012	-16.604.164	-47.066.715
2013	-36.568.242	-29.937.350
2014	19.221.645	-33.157.866
2015	-7.585.478	-38.441.862
2016	35.343.433	-733.171
2017	54.490.084	43.358.525
2018	66.308.090	19.311.741
2019	28.871.648	19.158.028
2020	-21.241.005	15.195.064
2021	22.052.676	-954.552
2022	65.850.519	946.301

Svaki pojedinačni KZZO je u 2022. godini ostvario višak prihoda nad rashodima (dobit) u svom poslovanju, što je za sve njih ostvareno u ukupnom iznosu od 81.174.871 KM.

Višak rashoda nad prihodima (gubitak) u svom poslovanju u 2022. godini iskazao je samo Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH, u iznosu od 15.324.352 KM.

Na nivou svih zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH u 2022. godini iskazan je konsolidovani višak prihoda nad rashodima (konsolidovana dobit) u iznosu od 65.850.519 KM, a u 2021. godini je iskazan konsolidovani višak prihoda nad prihodima (konsolidovana dobit) u iznosu od 22.052.676 KM. Međutim, i pored konsolidovane dobiti iskazane u 2022. godini na nivou svih zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH, treba uzeti u obzir, a u cilju sagledavanja realne kompletne slike njihovog finansijskog položaja, i njihove ukupne obaveze koje, na dan 31.12.2022. godine, iznose 192,5 mil. KM.

Privatni sektor u Federaciji BiH, uz manje oscilacije, posmatrajući ranije periode, redovno bilježi konsolidovanu dobit koja ima trend konstantnog rasta iz godine u godinu.

U 2022. godini bilježi se konsolidovana dobiti privatnog sektora u Federaciji BiH u iznosu od 86.875.524 KM i koja je za 9,2 mil. KM manja u odnosu na konsolidovanu dobit ostvarenu u 2021. godini. Konsolidovana dobit privatnog sektora na nivou Federacije BiH potvrđuje činjenicu da se dio finansijskih sredstava troši i u privatnim zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH.

Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno, može se zaključiti da konsolidovana dobit u zdravstvenom sektoru u Federaciji BiH, kao cjelini, iskazana u 2022. godini nikako ne odražava realno stanje posebno imajući u vidu akumulirane probleme iz proteklih godina.

Takođe, pored finansijskog rezultata, potrebno je navesti i ostale podatke koji su od značaja na poslovanje i finansijski položaj zdravstvenog sektora Federacije BiH, kao cjeline. To su podaci o visini ukupnih potraživanja i obavezama prema dobavljačima preko 60 dana, i to za KZZO, javni i privatni sektor u zdravstvu Federacije BiH, za period 2009-2022. godina, što se prikazuje u tabelama koje slijede.

Ukupna nenaplaćena potraživanja

U narednoj tabeli daje se pregled ukupnih nenaplaćenih potraživanja u kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, javnom i privatnom sektoru u zdravstvu Federacije BiH, u periodu 2009-2022. godina.

GODINA	UKUPNA NENAPLAĆENA POTRAŽIVANJA			
	KZZO	JZU	PZU	UKUPNO
2009.	15.572.713	74.915.696	13.850.544	104.338.953
2010.	16.683.223	109.775.083	22.104.369	148.562.675
2011.	15.844.827	80.917.906	28.582.373	125.345.106
2012.	44.104.942	79.507.069	25.527.044	149.139.055
2013.	18.231.479	95.455.636	52.796.301	166.483.416
2014.	27.117.980	85.339.384	61.680.988	174.138.352
2015.	24.601.020	86.175.965	34.162.888	144.939.873
2016.	12.397.869	76.820.211	27.751.141	116.969.221
2017.	20.985.077	76.289.702	26.849.715	124.124.494
2018.	20.706.239	82.569.795	25.103.060	128.379.094
2019.	13.972.140	85.166.832	25.783.526	124.922.498
2020.	18.365.549	84.508.418	27.390.719	130.264.686
2021.	14.363.639	78.504.150	35.558.047	128.425.836
2022.	31.420.979	100.725.544	34.652.550	166.799.073

U periodu 2009-2022. godina, može se uočiti da je u strukturi ukupno nenaplaćenih potraživanja u Federaciji BiH najveće procentualno učešće javnog sektora u zdravstvu Federacije BiH, i koje se kretalo od 49% u 2014. godini do 74% u 2010. godini, a u 2022. godini to učešće iznosi 60%. Zatim slijede privatni sektor sa učešćem koje se kretalo od 13% u 2009. godini do 35% u 2014. godini, a u 2022. godini to učešće iznosi 21%. Na kraju slijedi učešće KZZO koje se kretalo od 11% u 2016. godini do 30% u 2012. godini, a u 2022. godini to učešće iznosi 18%.

Obaveze prema dobavljačima preko 60 dana

U narednoj tabeli daje se pregled obaveza prema dobavljačima preko 60 dana evidentiranih u KZZO, javnom i privatnom sektoru u zdravstvu Federacije BiH, u periodu 2009-2022. godina.

GODINA	OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA PREKO 60 DANA			
	KZZO	JZU	PZU	UKUPNO
2009.	25.054.194	78.052.838	15.357.827	118.464.859
2010.	35.016.845	111.858.191	19.096.041	165.971.077
2011.	36.816.061	110.436.305	29.017.319	176.269.685
2012.	35.905.752	139.429.688	27.438.949	202.774.389
2013.	29.462.577	153.030.815	26.316.642	208.810.034
2014.	26.208.584	163.504.663	30.901.438	220.614.685
2015.	30.461.579	183.354.944	34.282.177	248.098.700
2016.	27.114.842	148.165.912	26.645.403	201.926.157
2017.	40.610.258	110.863.500	27.517.265	178.991.023
2018.	36.464.582	97.914.173	35.607.163	169.985.918
2019.	28.799.574	98.231.688	52.663.515	179.694.777
2020.	33.372.006	112.555.490	27.832.888	173.760.384
2021.	29.379.374	134.308.924	34.578.651	198.266.949
2022.	30.573.439	172.172.467	41.077.509	243.823.415

Razlike u ostvarenju prava osiguranika na zdravstvenu zaštitu po kantonima, obuhvat stanovništva zdravstvenim osiguranjem u FBiH, broj stanovnika u FBiH

Na osnovu podataka i pokazatelja prezentiranih u Obračunu sredstava u zdravstvu Federacije BiH za 2022. godinu, te pokazatelja iz obračuna po kantonima, može se zaključiti da je situacija u zdravstvu Federacije BiH, kao cjeline, zadovoljavajuća.

Međutim, kada se pored konsolidovane dobiti ostvarene na nivou Federacije BiH, kao cjeline, uzmu u obzir akumulirani gubici i ukupne obaveze javnog sektora, prethodno navedeni dugogodišnji problemi u zdravstvu Federacije BiH, neujednačenost zdravstvenih prava osiguranika po kantonima, različit procenat obuhvata stanovništva zdravstvenim osiguranjem po kantonima, visok stepen otpisanosti stalnih sredstava kao i medicinske opreme, značajan iznos nenaplaćenih potraživanja, nisko procentualno učešće sredstava iz budžeta svih nivoa vlasti u Federaciji BiH u ukupno ostvarenim sredstvima u zdravstvu kantona i Federacije BiH posmatrano u odnosu na druge, posebno razvijene zemlje itd., tada se dobija potpuno drugačija slika finansijskog stanja i finansijskog položaja zdravstvenog sektora Federacije BiH, kao cjeline, u 2022. godini.

Tako, posmatrano po kantonima, a što dovoljno ilustruju prezentirani podaci, evidentne su značajne razlike kako u pogledu provođenja zdravstvene zaštite tako i obimu prava osiguranih lica na zdravstvenu zaštitu (podaci o prosječnoj potrošnji iz obaveznog osiguranja po osiguranom licu prikazani su u tabeli 6 Priloga).

Razlike po kantonima su najvećim dijelom uzrokovane visinom sredstava za obavezno zdravstveno osiguranje, ali i nizom drugih faktora koji proističu iz odredbi Zakona o zdravstvenom osiguranju po kojima kantoni mogu utvrđivati samostalno politiku u raspodjeli sredstava za zdravstvenu zaštitu.

Visina sredstava koja se ostvaruju u kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja u ovisnosti je od brojnih faktora od kojih kao najznačajnije treba spomenuti: stepen obuhvata stanovništva obaveznim zdravstvenim osiguranjem, visina osnovica i stopa za obračun doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, stepen zaposlenosti, visine plaća zaposlenih, stepen naplativosti sredstava od doprinosa, visina učešća osiguranih lica u troškovima zdravstvene zaštite i dr. Neki od navedenih faktora kao što su broj zaposlenih, visina plaća i stepen naplate doprinosa, nisu u nadležnosti zavoda zdravstvenog osiguranja, ali je njihov uticaj na visinu ostvarenih sredstava od presudnog značajan. Međutim, ne treba zanemariti i ostale faktore kojima se može uticati na visinu sredstava kao što su politike utvrđivanja osnovica i stopa doprinosa, obuhvata osiguranjem, visine participacije osiguranih lica i što je posebno važno politike u pogledu raspodjele sredstava, odnosno načina finansiranja zdravstvene zaštite.

Obuhvat stanovništva obaveznim zdravstvenim osiguranjem na nivou Federacije BiH u 2022. godini je 86,67% i manji je 0,24% u odnosu na 2021. godinu, čemu je doprinijelo smanjenje ukupnog stanovništva u Federaciji BiH za njih 11.756 i ukupnog broja osiguranih lica za njih 15.451.

Takođe, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku (tabela 1 Priloga), u Federaciji BiH se u 2022. u odnosu na 2021. godinu bilježi smanjenje ukupnog stanovništva za 11.756 te negativan prirodni priraštaj u svakom kantonu. Navedene činjenice trebaju biti signal za donošenje i implementaciju adekvatne natalitetne i populacione politike.

Stepen obuhvata zdravstvenim osiguranjem po kantonima je različit, te, izuzimajući Bosansko-podrinjski kanton i Kanton Sarajevo u kojima je broj osiguranih lica veći od broja stanovnika, kreće se od 55,36% u Kantonu 10 do 91,27% u Zeničko-dobojskom kantonu.

Ukupno ostvarena sredstva

Ukupno ostvarena sredstva u zdravstvu Federacije BiH u 2022. godini iznosila su 2.699.332.365 KM i veća su 8,6% ili 214,6 mil. KM u odnosu na 2021. godinu, a u odnosu na 2020. godinu veća su 20,7% ili 462,5 mil. KM.

Prestanak epidemije virusa korona u 2022. godini u Federaciji BiH dovelo je do povećanja broja osiguranih lica „zaposleni kod poslodavaca“ za njih 5.870, smanjenja broja osiguranih lica „nezaposleni prijavljeni na zdravstveno osiguranje“ za njih 10.576, realnog rasta BDP-a FBiH od 3,9% i, generalno, do poboljšanja privredne situacije u Federaciji BiH. Takođe, uz prethodno navedeno, redovne i vanredne aktivnosti kontrole naplate doprinosa koje vrši Porezna uprava Federacije BiH, kao i drugi faktori, doveli su do rasta ukupnih prihoda u svim zavodima zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH za 194,9 mil. KM, kao i do rasta ukupnih rashoda za 151,1 mil. KM.

U okviru ukupno ostvarenih sredstava u zdravstvu Federacije BiH u 2022. godini, bilježi se:

- povećanje prihoda iz obaveznog zdravstvenog osiguranja od 8,9% ili 151,9 mil. KM,
- povećanje prihoda van obaveznog zdravstvenog osiguranja od 8,1% ili 62,6 mil. KM.

Ukupna potrošnja i izdaci

Ukupna potrošnja i izdaci u 2022. godini iznosili su 2.708.655.744 KM i veći su 9,6% ili 237,9 mil. KM u odnosu na 2021., a u odnosu na 2020. godinu veći su 19% ili 441,1 mil. KM.

Od ukupne potrošnje u 2022. godini, na tekuću potrošnju se odnosi 2.545.660.021 KM ili 94%, a na kapitalne izdatke 162.995.723 KM ili 6% ukupne potrošnje.

U strukturi potrošnje iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, u 2022. u odnosu na 2021. godinu povećano je učešće potrošnje na svim stavkama rashoda iz obaveznog zdravstvenog osiguranja osim kod putnih izdataka i ostalih prava.

Tako se u strukturi potrošnje iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, u 2022. u odnosu na 2021. godinu, bilježi povećanje troškova bolničke zdravstvene zaštite za 66,3 mil. KM ili 9,6%, troškova primarne zdravstvene zaštite za 33,1 mil. KM ili 9,2%, rashoda za funkcionisanje sistema za 36% ili 14,2 mil. KM, ostalih izdataka za provođenje zdravstvene zaštite za 34,6% ili 8,5 mil. KM, troškova lijekova na recept za 3,7% ili 8,5 mil. KM, troškova za ortopedsku pomagala za 19,1% ili 5,7 mil. KM, specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite za 3,7% ili 5,4 mil. KM, naknada plaća za bolovanje preko 42 dana za 13,1% ili 5 mil. KM, troškova zdravstvene zaštite u inostranstvu za 13% ili 3,1 mil. KM.

Smanjenje troškova bilježi se samo kod putnih izdataka i ostalih prava za 68.660 KM ili 0,8%.

U strukturi potrošnje van obaveznog zdravstvenog osiguranja, koja je iskazana u iznosu od 800,2 mil. KM i što čini 29,5% sveukupne potrošnje u Federaciji BiH, bilježi se u 2022. u odnosu na 2021. godinu, povećanje od 27,9 mil. KM ili 3,6%, od čega se:

- u javnom sektoru bilježi smanjenje od 1,7 mil. KM ili 0,5%, a
- u privatnoj praksi se bilježi povećanje od 29,6 mil. KM ili 7%.

U zdravstvenim ustanovama (javnim i privatnim), posmatrano konsolidovano, u Federaciji BiH u 2022. u odnosu na 2021. godinu bilježi se, između ostalog, rast u potrošnji lijekova na recept od 2,4 mil. KM ili 1,16%, rast u potrošnji lijekova bez izdavanja na recept od 19,7 mil. KM ili 8,2%, rast potrošnje lijekova u zdravstvenim ustanovama od 4,2 mil. KM ili 3,67%, rast troškova zubarskog materijala od 5,3 mil. KM ili 44,9%, rast ostalih troškova i rashoda iskazanih u okviru troškova materijala, energije i usluga od 9,4 mil. KM ili 14,41%, itd.

Takođe, bilježi se rast troškova plaća i naknada od 98,4 mil. KM ili 9,5% zbog, moguće, zaključenja novih kolektivnih ugovora u zdravstvu i povećanja broja zaposlenih u javnom sektoru za njih 62, kao i povećanja broja uposlenih u privatnom sektoru za njih 113. Porast broja uposlenih u privatnom sektoru vjerovatno je i posljedica većeg broja registrovanih privatnih zdravstvenih ustanova i privatnih praksi u Federaciji BiH u 2022. u odnosu na 2021. godinu, i to za njih 97.

Smanjenje troškova bilježi se na poziciji potrošnog materijala za laboratorijsku i dijagnostičku djelatnost za 17,5 mil. KM ili 20,65%, vjerovatno zbog izvršenja znatno manjeg broja dijagnostičkih i laboratorijskih usluga vezanih za testiranje na korona virus, zatim kod troškova ostalog sitnog inventara iskazanih za 1,3 mil. KM ili 40,86%, itd.

Izdaci za kapitalna ulaganja u 2022. u odnosu na 2021. godinu bilježe rast od 59,7 mil. KM ili 57,9%, a također je izmijenjen i odnos u izvorima sredstava za finansiranje kapitalnih izdataka.

U Tabeli 6 koja slijedi, prikazani su ključni finansijsko-zdravstveni indikatori sa trendom kretanja od 2011-2022. godine.

Ukupna zdravstvena potrošnja u Federaciji BiH kao % BDP-a Federacije BiH za 2022. godinu iznosila je 8,58%. Podatak o BDP-u Federacije BiH za 2022. godinu preuzet je od Federalnog zavoda za statistiku i iskazan je u tekućim cijenama.

Tabela 6.

r.b.	INDIKATORI	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	Ind 22/21.
1	Stepen obuhvata osiguranjem	85,55%	86,52%	86,47%	86,43%	85,96%	90,61%	89,74%	88,90%	87,83%	86,87%	86,91%	86,67%	
2	Ukupna sredstva u zdravstvu FBiH	1.528.715.833	1.565.448.014	1.575.287.927	1.660.725.238	1.681.472.387	1.809.161.608	1.941.678.114	2.078.259.663	2.194.339.207	2.236.790.156	2.484.676.474	2.699.332.365	108,6
3	Ukupno ostvarena sredstva u zdravstvu po stanovniku	654	669	674	711	720	820	882	946	1.002	1.024	1.146	1.252	109,2
4	Ukupno ostvarena sredstva u zdravstvu po osiguranom licu	764	774	779	822	838	905	983	1.064	1.141	1.179	1.318	1.444	109,5
5	Ukupno ostvarena sredstva u obaveznom zdravstvenom osiguranju	1.171.501.810	1.195.242.487	1.177.121.934	1.259.327.458	1.239.862.690	1.323.896.346	1.405.588.268	1.501.775.411	1.585.979.314	1.565.596.166	1.709.806.610	1.861.787.700	108,9
6	Ukupno ostvarena sredstva u privatnom sektoru	238.601.151	267.692.222	300.389.217	319.462.106	363.940.021	429.113.453	455.528.224	503.616.171	538.812.245	586.358.959	680.371.559	712.567.582	104,7
7	Ukupna potrošnja u zdravstvu FBiH	1.617.362.654	1.669.609.556	1.659.585.491	1.708.251.276	1.821.519.198	1.742.003.308	1.802.849.511	1.940.789.918	2.092.419.380	2.185.032.945	2.367.484.676	2.545.660.021	107,5
8	Ukupna potrošnja u obaveznom zdravstvenom osiguranju	1.148.578.337	1.178.689.016	1.181.318.940	1.206.158.505	1.211.774.143	1.248.947.021	1.305.903.259	1.389.319.301	1.509.471.744	1.536.433.959	1.595.149.365	1.745.394.808	109,4
9	Ukupna potrošnja u privatnom sektoru	234.357.559	252.855.033	279.927.864	300.061.652	342.335.214	396.565.415	414.548.229	451.766.257	484.922.094	528.555.806	584.277.885	625.692.059	107,1
10	Ukupna zdravstvena potrošnja kao % GDP	9,86%	10,09%	10,19%	9,59%	9,75%	8,92%	8,78%	8,83%	9,05%	9,82%	9,46%	8,58%	
11	Ukupna zdravstvena potrošnja po glavi stanovnika	692	714	710	731	780	790	819	884	955	1.000	1.092	1.180	108,1
12	Ukupna zdravstvena potrošnja po osiguranom licu	809	825	821	846	908	871	913	994	1.088	1.151	1.256	1.362	108,4
13	Potrošnja na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja kao % ukupne zdravstvene potrošnje	71,02%	70,60%	71,18%	70,61%	66,53%	71,70%	72,44%	71,59%	72,14%	70,32%	67,38%	68,56%	
14	Potrošnja u javnom sektoru kao % ukupne zdravstvene potrošnje	89,93%	89,41%	88,38%	87,90%	87,55%	84,34%	83,93%	83,61%	83,69%	83,11%	82,08%	82,17%	
15	Bolnička potrošnja koja se finansira iz obaveznog zdravstvenog osiguranja kao % ukupne zdravstvene potrošnje	30,18%	28,88%	29,81%	29,15%	27,27%	29,39%	29,94%	30,27%	30,50%	30,14%	29,25%	29,81%	
16	Farmaceutska potrošnja kao % ukupne zdravstvene potrošnje	23,57%	23,65%	25,11%	26,00%	25,13%	27,45%	26,51%	25,34%	27,04%	27,89%	27,96%	27,11%	
17	Farmaceutska potrošnja po glavi stanovnika	163	169	178	190	196	217	217	224	258	279	305	320	104,8
18	Potrošnja lijekova na recept po osiguranom licu	85	87	90	93	97	100	99	101	111	117	122	127	104,6
19	Plaće i druga lična primanja u zdravstvenim ustanovama kao % ukupne zdravstvene potrošnje	40,46%	40,42%	41,66%	41,54%	39,64%	42,22%	42,29%	44,43%	44,55%	44,62%	43,85%	44,65%	
20	Amortizacija kao % ukupne zdravstvene potrošnje i dr.	3,84%	3,93%	4,64%	4,02%	3,93%	4,49%	4,39%	3,94%	3,72%	3,55%	3,43%	3,3%	
21	Troškovi stručnih službi zavoda zdravstvenog osiguranja kao % ukupne zdravstvene potrošnje	1,60%	1,56%	1,67%	1,73%	1,68%	1,81%	1,91%	1,81%	1,70%	1,65%	1,67%	2,11%	
22	Efekat primjene PDV-a u ZZO i ZU u obaveznom zdravstvenom osiguranju	100 mil.KM	107,3 mil.KM	104,3 mil.KM	110,5mil. KM	105,9mil.KM	109,1mil.KM	110,7mil.KM	122,9mil.KM	126,7mil.KM	137,1mil.KM	143,4mil.KM	164,4mil.KM	114,5

7. Zaključci i preporuke

Na osnovu prethodno navedenog mogu se izvući slijedeći zaključci:

Kao i prethodnih, tako i u 2022. godini, zbog nedostatka sredstava nije učinjen iskorak kada je u pitanju implementacija osnovnog paketa zdravstvenih prava.

Na nivou sektora zdravstva u Federaciji BiH, kao cjelini, u 2022. godini iskazana je ukupna konsolidovana dobit u iznosu od 153,6 mil. KM, i čije najveće učešće od 56,53% se odnosi na privatni sektor koji je ostvario konsolidovanu dobit u iznosu od 86,8 mil. KM. Zatim slijede svi zavodi zdravstvenog osiguranja koji su, posmatrajući ih zbirno za nivo Federacije BiH, ostvarili konsolidovani višak prihoda nad rashodima (konsolidovana dobit) u iznosu od 65,8 mil. KM što je 42,85% ukupne konsolidovane dobiti u Federaciji BiH. Javne zdravstvene ustanove u Federaciji BiH su u 2022. godini iskazale konsolidovanu dobit u iznosu od 946.301 KM što čini 0,62% ukupne konsolidovane dobiti u Federaciji BiH. Međutim, i pored iskazane konsolidovane dobiti u zdravstvu Federacije BiH, kao cjeline, a da bi se adekvatno ocijenilo finansijsko stanje i finansijski položaj posebno kada je u pitanju javni sektor, treba uzeti u obzir njegove akumulirane gubitke i obaveze iskazane na dan 31.12.2022. godine, visine neizmirenih obaveza prema dobavljačima, procenat otpisanosti medicinske opreme, liste čekanja na pojedine lijekove i zdravstvene usluge, nedovoljne kapacitete u Federaciji BiH koji bi doprinijeli smanjenju upućivanja na liječenje u inostranstvu i dr.,

- Zbog primjene različitih propisa u vođenju poslovnih knjiga i iskazivanja finansijskog rezultata od strane zdravstvenih ustanova odnosno zavoda zdravstvenog osiguranja, konsolidovani podaci mogu poslužiti isključivo kao jedan okvir i smjernica za dalje finansijske analize. Naime, zavodi su dužni u poslovanju primjenjivati sve propise koji se odnose na budžetske korisnike, dok zdravstvene ustanove poslovne knjige vode po propisima koja se odnose na preduzeća, te se tako priznavanje prihoda i iskazivanje troškova vrši po različitim osnovama, Treba uzeti u obzir i činjenicu da zavodi zdravstvenog osiguranja primjenjuju trezorski sistem poslovanja, što smanjuje njihovu fleksibilnost u pogledu rashoda (posebno onih za zdravstvenu zaštitu prema zdravstvenim ustanovama). Zbog toga se dešava u skoro svim kantonalnim zavodima, pa i ZZOiR FBIH, da prihod na samom kraju godine ima najveći uticaj na rezultat poslovanja, kada više nema vremena za provođenje postupka donošenja rebalansa finansijskih planova zbog čega su u ZZO manji rashodi i veća dobit, a u zdravstvenim ustanovama u javnom sektoru manji prihodi i manja dobit.

Moguće je da su na pozitivno poslovanje zavoda zdravstvenog osiguranja u 2021. godini utjecali razni objektivni faktori na koje zavodi nemaju uticaj, kao npr. proceduralna ograničenja u usvajanju rebalansa finansijskih planova zavoda od strane nadležnih tijela, zatim eventualnog donošenja i usvajanja rebalansa finansijskih planova zavoda krajem godine kada se isti tehnički ne može realizovati do kraja godine. Slična je situacija i u zdravstvenim ustanovama, koje su prisiljene tokom cijele godine upravljati troškovima na način da ostvare održivo poslovanje iako zdravstvene potrebe stalno rastu.

Ne treba ispustiti iz vida ni velike obaveze javnog sektora u zdravstvu Federacije BiH (javnih zdravstvenih ustanova i zavoda zdravstvenog osiguranja) koje su, na dan 31.12.2022. godine, dostigle iznos od 569,9 mil. KM.

Uz navedeno, treba imati u vidu i ostale dugogodišnje probleme u zdravstvu Federacije BiH (liste čekanja za pojedine zdravstvene usluge i lijekove, nedovoljna razvijenost domaćih kapaciteta za liječenje određenih oboljenja a koja se finansiraju u inostranstvu, itd.),

- Troškovi bruto plata i naknada u svim javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi (koji su obuhvaćeni ovim Obračunom), posmatrano konsolidovano na nivou Federacije BiH, bilježe, u 2022. u odnosu na 2021. godinu, rast od 9,5% ili 98,4

mil. KM, od čega troškovi bruto plaća bilježe povećanje od 8,8% ili 82,6 mil. KM, kao i naknade i druga primanja iz radnog odnosa koji bilježe rast za 15,4% ili 15,7 mil. KM. Mogući razlog povećanju troškova bruto plata i naknada je što su u pojedinim kantonima zaključeni novi kolektivni ugovori sa sindikatima doktora medicine i stomatologije te radnika u zdravstvu. Po tom osnovu je u javnim zdravstvenim ustanovama povećan koeficijent ljekarima i zdravstvenim radnicima, te im je, generalno, povećan materijalno-pravni status, zatim su poboljšani materijalno-tehnički uslovi rada, itd. Međutim, u situaciji velike potražnje za doktorima i drugim zdravstvenim radnicima u Europi, a što će biti posebno izraženo nakon okončanja epidemije virusa korona, trenutno poboljšani materijalni status zdravstvenih radnika u Federaciji BiH vjerovatno neće biti dovoljan da spriječi značajan odliv zdravstvenog kadra. To bi moglo, u bliskoj budućnosti, rezultirati ozbiljnim problemima u pružanju zdravstvene zaštite. To se posebno odnosi na ljekarski kadar za čiju edukaciju je, pored šestogodišnjeg fakultetskog studija, potrebno još 4-6 godina za specijalistička usavršavanja. Pored prethodno navedenog, rast troškova bruto plata i naknada u svim javnim i privatnim zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi (koji su obuhvaćeni ovim Obračunom), posmatrano konsolidovano na nivou Federacije BiH, nastao je i usljed rasta broja zaposlenih za njih 175. Od ovog broja je u javnom sektoru 62 više zaposlenih, a u privatnom sektoru je njih 113 više zaposleno,

- Nastaviti aktivnosti na izradi nove Tarife zdravstvenih usluga,
- Ukupni troškovi lijekova na nivou Federacije BiH u 2022. bilježe rast u odnosu na 2021. godinu od 4,2% ili 28,1 mil. KM. Potrošnja lijekova na recept povećana je za 3,7% ili 8,5 mil. KM, troškovi lijekova sa komercijalnim receptom veći su za 8,2% ili 19,7 mil. KM, sa trendom konstantnog rasta počevši od 2012. godine što, ujedno, implicira da se dio troškova lijekova prenio na teret pacijenata. Potrošnja lijekova u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH bilježi neznatno smanjenje od 212.097 KM. Generalno, navodimo i činjenicu da kantoni neopravdano kasne sa revidiranjem kantonalnih listi lijekova i usklađivanjem sadržaja sa sadržajem obigatorne A federalne liste, kao i cijena lijekova, a što je suprotno zakonskim propisima o lijekovima u Federaciji BiH. Poseban akcenat stavljamo na značajna kašnjenja kada je u pitanju usklađivanje cijena lijekova, prilikom čega ZZO duži period izdvajaju sredstva u većem iznosu nego je potrebno i na taj način čine direktnu štetu prije svega osiguranicima,
- U 2022. godini na nivou Federacije BiH evidentan je rast troškova bolničke zdravstvene zaštite za 9,6% ili 66,3 mil. KM, rast troškova primarne zdravstvene zaštite za 9,2% ili 33,1 mil. KM, rast troškova za funkcionisanje sistema za 36% ili 14,2 mil. KM, rast troškova lijekova na recept za 3,7% ili 8,5 mil. KM, rast izdataka za ortopedsku pomagala za 19,1% ili 5,7 mil. KM, itd.
- U vezi troškova u KZZO po osnovu refundacija bolovanja preko 42 dana bilježi se u 2022. godini rast od 13,1% ili 5,08 mil. KM. Međutim, generalno treba istaći činjenicu na potrebu detaljnije analize općenito bolovanja i posebno bolovanja preko 42 dana kako bi se ustanovili stvarni uzroci i posebno oboljenja koja iziskuju duža bolovanja ili ima i zloupotreba bolovanja posebno kod onih poslodavaca kod kojih se za vrijeme bolovanja naknada isplaćuje u 100% iznosu plaće. Također, neujednačena je regulativa po kantonima u pogledu visine osnovice i stope za obračun naknada za bolovanje preko 42 dana,
- U saradnji sa Federalnim ministarstvom zdravstva, a imajući u vidu da je u 2022. godini svaki pojedinačni KZZO pozitivno poslovao i da su zajedno svi KZZO iskazali ukupni višak prihoda nad rashoda (ukupnu dobit) u iznosu 81,1 mil. od KM, razmotriti mogućnost povećanja stope doprinosa za federalni fond solidarnosti. Ovo tim više što je u 2022. godini Federalni zavod zdravstvenog osiguranja iskazao gubitak u iznosu od 15,3 mil. KM (i u 2021. je iskazan gubitak od 9,2 mil. KM), te zbog činjenice da se povećava broj pacijenata i da postoje liste čekanja na pojedine skupe lijekove koji se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti.

U cilju unaprijeđenja zdravstvenog sektora u Federaciji BiH, kao cjeline, i stvaranja uvjeta za izjednačavanje zakonom utvrđenih prava osiguranih lica na zdravstvenu zaštitu, u narednom periodu potrebno je poduzeti slijedeće mjere:

- Jačati primarnu zdravstvenu zaštitu i naročito prevenciju u cilju preveniranja nastanka bolesti, ranog otkrivanja bolesti i blagovremenog liječenja, kako bi se smanjili troškovi skupog bolničkog liječenja za oboljenja i stanja sa uznapredovalim stadijem bolesti,
- Izvršiti izmjene i dopune Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava na način da se izmijeni struktura prava, izvrši kvantifikacija obima prava, te da se donesu svi potrebni akti neophodni za potpunu provedbu osnovnog paketa na području cijele Federacije BiH. Kvantifikacija obima prava, ukoliko bi se uradila na način da razluči potrebne i tražene usluge, bi otvorila prostor i za efikasnije metode ugovaranja zdravstvene zaštite, čime bi se u značajnoj mjeri mogla povećati dostupnost potrebnih usluga i zadovoljstvo osiguranih lica. U okviru ovih aktivnosti je posebno važno uspostaviti održiv način osiguranja sredstva za izravnavanje rizika, kako bi osigurana lica u svim kantonima imala isti minimum zdravstvenih prava. Kvantifikacija obima prava bi otvorila prostor i za dopunsko zdravstveno osiguranje;
- Povećati izdvajanja za zdravstvo uvođenjem dodatnih izvora finansiranja kao što su akcize, povrat PDV-a, participacije i korištenjem drugih vrsta prava na zdravstveno osiguranje (prošireno i dobrovoljno zdravstveno osiguranje) i sl., a kako bi se osigurala kvalitetnija zdravstvena zaštita za osigurana lica;
- Osigurati takav način finansiranja federalnog fonda solidarnosti kojim bi se obezbijedila potrebna raspoloživa sredstva u obimu koji bi doveo do ukidanja ili reduciranja listi čekanja kako za lijekove tako i za zdravstvene usluge;
- Nastaviti intenzivniju saradnju sa Poreznom upravom Federacije BiH vezano za kontrolu naplate doprinosa u Federaciji BiH i prinudnoj naplati za obveznike koji ne izmiruju redovno obaveze, te kontroli rada „na crno“ od strane nadležnih inspeksijskih službi u cilju postizanja prikupljanja propisanog nivoa prihoda od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje;
- Uskladiti organizaciju u zdravstvenim ustanovama sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti na način da se rad učini efikasnijim, a poslovanje racionalnije i ekonomičnije;
- Podsticati razvoj i jačanje kapaciteta zdravstvenih ustanova u Federaciji BiH za pružanje zdravstvenih usluga iz programa liječenja u inostranstvu čime bi se smanjio odliv sredstava prema inostranstvu, a institucionalno i finansijski jačao javni sektor zdravstva u Federaciji BiH;
- Unapređenje načina ugovaranja zdravstvenih usluga kojim će se stimulisati viši stepen sigurnosti i kvaliteta zdravstvenih usluga i poboljšanja zdravstvenih ishoda. U tom smislu, obaveza svih kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja je da primjenjuju Jedinственu metodologiju ugovaranja;
- Unapređenje načina u izvještavanju kod izrade Obračuna, kroz doradu Uputstva za izradu Obračuna sredstava u zdravstvu Federacije BiH;
- Jačati koordinaciju institucija na federalnom nivou sa kantonalnim institucijama unutar sektora zdravstva u Federaciji BiH;
- U kontekstu pomenutih aktivnosti na provođenju reforme zdravstvenog sektora, osigurati kontinuitet u funkcionisanju i provođenju zdravstvene zaštite na cijelom području Federacije BiH;
- Obavezati osnivače zdravstvenih ustanova na dosljednu primjenu Zakona o zdravstvenoj zaštiti u pogledu izdvajanja sredstava iz budžeta za kapitalna ulaganja u zdravstvenim ustanovama imajući u vidu da se ova ulaganja ne mogu finansirati iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, a evidentan je rast stepena otpisanosti stalnih sredstava, a naročito medicinske opreme;

8. Prilozi

TABELA 1	PREGLED STRUKTURE STANOVNIŠTVA U FEDERACIJI BiH – PROSJEČNO STANJE U 2021. I 2022. GODINI
TABELA 2	PREGLED OSIGURANIKA I OSIGURANIH LICA U FEDERACIJI BiH – PROSJEČNO STANJE U 2021. I 2022. GODINI
TABELA 3	PREGLED OSNOVICA I STOPA DOPRINOSA ZA OBAVEZNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE U F BiH U 2022. GODINI
TABELA 4.	PREGLED ZAPOSLENOSTI I PLAĆA U FBiH U 2021. I 2022. GODINI
TABELA 5	PREGLED UKUPNO OSTVARENIH SREDSTAVA U ZDRAVSTVU FBiH U 2021. I 2022. GODINI
TABELA 5.1	PREGLED PRIHODA U OBAVEZKOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU OSTVARENIH U KANTONALNIM ZAVODIMA U 2021. I 2022. GODINI
TABELA 6	PREGLED POTROŠNJE ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU U FBiH U 2021. I 2022. GODINI
TABELA 6.1	PREGLED RASHODA U OBAVEZKOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU IZVRŠENIH U KANTONALNIM ZAVODIMA U 2021. I 2022. GODINI
TABELA 6.1.1	RASHODI U OBAVEZKOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU ZA LIJEČENJE IZVAN KANTONA U BOSNI I HERCEGOVINI U 2022. GODINI
TABELA 7	UKUPNA POTROŠNJA U ZDRAVSTVU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE U 2021. I 2022. GODINI PO VRSTI TROŠKOVA
TABELA 8	PREGLED OSNOVNIH POKAZATELJA POSLOVANJA U ZAVODIMA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA NA PODRUČJU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE U 2022. GODINI
TABELA 9	PREGLED OSNOVNIH POKAZATELJA U POSLOVANJU JAVNIH, FEDERALNIH I PRIVATNIH ZDRAVSTVENIH USTANOVA U 2022. GODINI
TABELA 10	PREGLED KAPITALNIH ULAGANJA U FBiH U 2022. GODINI
TABELA 11	ZBIRNI PREGLED BROJA ZAPOSLENIH U ZDRAVSTVU FBiH (JAVNIM I PRIVATNIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA I ZAVODIMA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA) U 2022. GODINI

9. Tabele za objavljivanje

TABELA 1	PREGLED UKUPNO OSTVARENIH SREDSTAVA U ZDRAVSTVU U FEDERACIJI BIH U 2021. I 2022. GODINI
TABELA 2	PREGLED POTROŠNJE ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU U FEDERACIJI BIH U 2021. I 2022. GODINI
TABELA 3	PREGLED OSIGURANIKA I OSIGURANIH LICA U FEDERACIJI BIH U 2021. I 2022. GODINI

PREGLED STRUKTURE STANOVNIŠTVA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE - PROSJEČNO STANJE U 2021. I 2022. GODINI

Tabela 1

STANOVNIŠTVO	Kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja										Ukupno 2022.		Ukupno 2021.		Index
	USK - Bihać	Posavski- Odžak	Tuzlanski- Tuzla	Zeničko- dobojski - Zenica	Bosansko- podrinski- Goražde	Srednje bosanski- N.Travnik	HNK- Mostar	Zapadno hercegovački- Grude	Kanton Sarajevo- Sarajevo	Kanton 10-Livno	Broj	Struktura u %	Broj	Struktura u %	22./21
Ukupno stanovništvo	262.277	40.018	431.938	352.114	22.011	245.633	213.127	92.390	419.543	77.795	2.156.846		2.168.602		99,5
1. Polna struktura:															
Žene	132.254	19.950	221.090	177.312	11.109	122.319	108.406	46.167	221.647	38.351	1.098.605	50,94%	1.104.679	50,94%	99,5
Muškarci	130.023	20.068	210.848	174.802	10.902	123.314	104.721	46.223	197.896	39.444	1.058.241	49,06%	1.063.923	49,06%	99,5
2. Dobna struktura:															
Od 0 do 14 godine	33.687	3.458	59.883	53.450	3.176	33.012	28.018	12.688	65.938	7.527	300.837	13,95%	307.727	14,19%	97,8
Od 15 do 64 godine	189.505	29.093	298.134	242.860	14.257	173.615	143.984	63.382	279.027	52.976	1.486.833	68,94%	1.499.495	69,15%	99,2
65 i više godina	39.085	7.467	73.921	55.804	4.578	39.006	41.125	16.320	74.578	17.292	369.176	17,12%	361.380	16,66%	102,2
3. Prirodno kretanje stanovništva:															
Živorodeni	1.406	119	3.148	3.031	151	1.693	1.443	709	4.047	323	16.070		16.873		95,2
Umrli novorođenčad	9	1	27	14	2	14	12	0	24	1	104		99		105,1
Ukupno umri	2.201	457	4.490	3.631	335	2.588	2.387	928	4.601	813	22.431		29.086		77,1
Prirodni priraštaj	-795	-338	-1.342	-600	-184	-895	-944	-219	-554	-490	-6.361		-12.213		52,1
Prirodni priraštaj u 0/00	-0,30	-0,84	-0,31	-0,17	-0,84	-0,36	-0,44	-0,24	-0,13	-0,63	-0,29		-0,56		
Ukupno stanovništvo 2022.	262.277	40.018	431.938	352.114	22.011	245.633	213.127	92.390	419.543	77.795	2.156.846				
Ukupno stanovništvo 2021.	264.248	40.422	434.424	354.285	22.382	247.100	214.523	92.704	419.918	78.596			2.168.602		

IZVOR PODATAKA: FEDERALNI ZAVOD ZA STATISTIKU (PROCJENA SA STANJEM NA 30.06.2022.)

BOSNA I HERCEGOVINA - FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH Sarajevo

PREGLED OSIGURANIKA I OSIGURANIH LICA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE - PROSJEČNO STANJE U 2021. I 2022. GODINI

Tabela 2

Osiguranci i članovi porodica po osnovima osiguranja	Kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja										Ukupno		Ukupno		Index 22./21
	USK - Bihać	Posavski-Odžak	Tuzlanski-Tuzla	Zeničko-dobojski - Zenica	Bosansko-podrinjski-Goražde	Srednje bosanski-N.Travnik	HNK-Mostar	Zapadno-hercegovački-Grude	Kanton Sarajevo-Sarajevo	Kanton 10	F BiH 2022.		F BiH 2021.		
	Prosječan br.	Prosječan br.	Prosječan br.	Prosječan br.	Prosječan br.	Prosječan br.	Prosječan br.	Prosječan br.	Prosječan br.	Prosječan br.	Prosječan broj	strukt. u %	Prosječan broj	strukt. u %	
1. Osiguranci obaveznog zdravstvenog osiguranja:															
Zaposleni kod poslodavaca	40.172	6.259	108.380	90.800	7.969	55.666	55.983	22.100	149.593	12.164	549.086	29,37	543.216	28,82	101,1
Poljoprivrednici	0	370		14	7	1.228		2	1.471	101	3.193	0,17	3.871	0,21	82,5
Penzioneri/umirovljenici	38.047	4.972	96.681	73.386	6.916	55.122	43.886	12.217	110.629	10.895	452.751	24,22	444.943	23,61	101,8
Nezaprijavljeni na zdr.osiguranje	18.182	3.279	43.406	43.085	1.570	14.655	22.351	12.266	43.864	4.382	207.040	11,08	217.616	11,55	95,1
Invalidi, civilne žrtve rata i sl.	11.053	512	12.061	699	692	5.877	4.430	1.195		514	37.033	1,98	38.215	2,03	96,9
INO osiguranci	7.046	646	8.501	5.413	70	104	2.973	1.538	3.254	1.445	30.990	1,66	31.685	1,68	97,8
Ostali osiguranci	49	43		5.819	84	1.763	1	2.947	8.927	1.125	20.758	1,11	20.817	1,10	99,7
Lica koja sama plaćaju doprinos	476	297	805	120	16	129	144	141	1.064	289	3.481	0,19	3.629	0,19	95,9
Ukupno osiguranci zdr.osigur.	115.025	16.378	269.834	219.336	17.324	134.544	129.770	53.875	317.331	30.915	1.304.332	69,78	1.303.992	69,19	100,0
2. Član porodice osiguranika koji su pokriveni osiguranjem:															
Čl.porodice zaposlenih kod poslod.	24.663	3.658	60.839	48.621	4.224	35.766	29.388	16.120	72.930	7.092	303.301	16,23	310.079	16,45	97,8
Članovi porodice poljoprivrednika		462		12	3	345		373		59	1.254	0,07	1.374	0,07	91,3
Čl.porodice penzionera/umirovljenika	9.195	1.217	23.324	22.794	2.053	16.182	8.760	2.976	16.440	2.159	105.100	5,62	106.209	5,64	99,0
Čl.porodice nezaposlenih osiguran.	12.258	1.788	25.494	25.777	599	10.289	9.476	5.575	19.614	1.804	112.674	6,03	118.454	6,28	95,1
Čl.por.poginulih, inval.civ.žrtava rata..	3.609	394	2.981	497	189	2.912	1.208	915		313	13.018	0,70	14.149	0,75	92,0
Članovi porodice INO osiguranika	9.056	473	8.591	3.524	24	6	832	352	448	583	23.889	1,28	24.266	1,29	98,4
Članovi porodice ostalih osiguranika		1		829	12	1.388		1.418	1.162	80	4.890	0,26	5.289	0,28	92,5
Čl.por.lica koja sama plaćaju dopr.	110	91	275		1	48	28	40	165	62	820	0,04	917	0,05	89,4
Ukupno čl. porodice osiguranika	58.891	8.084	121.504	102.054	7.105	66.936	49.692	27.769	110.759	12.152	564.946	30,22	580.737	30,81	97,3
3. Osigurana lica	173.916	24.462	391.338	321.390	24.429	201.480	179.462	81.644	428.090	43.067	1.869.278	100,00	1.884.729	100,00	99,2
Osigurana lica 2021.godine	177.766	26.304	396.385	326.494	24.748	202.635	180.867	80.988	424.646	43.896	1.884.729				

IZVOR PODATAKA ZAVODI ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

PREGLED OSNOVICA I STOPA DOPRINOSA ZA OBAVEZNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE U F BiH U 2022.GODINI

Tabela 3

Obveznici doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje	Kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine																					
	Bihać		Odžak		Tuzla		Zenica		Goražde		N. Travnik		Mostar		Grude		Sarajevo		Livno			
	Osnov.	St.dop.	Osnov.	St.dop.	Osnov.	St.dop.	Osnov.	St.dop.	Osnov.	St.dop.	Osnov.	St.dop.	Osnov.	St.dop.	Osnov.	St.dop.	Osnov.	St.dop.	Osnov.	St.dop.		
Zaposleni kod poslodavca	BLD	0,165	BPZ	16,5%	BPZ	16,5%	Plaća, naknada plaće	16,5%	Bruto plaća	16,5%	Bruto plaća	16,5%	826	16,50%	Najniža bruto satnica 3,35*broj sati rada (176)	16,5%	Osnovica za obračun doprinosa je obračunata bruto plata s tim da ne može biti niža od najniže plaće utvrđene Općim kolektivnim ugovorom na teritoriji FBiH (najniža bruto plata za obračun doprinosa je iznosila 589,22 KM za 2022.g.)	16,50%		BPZ	16,50%	
Poljoprivrednici	393 KM Paušal 339 OKM	16,50%	Paušal	20 KM	U skladu sa Osnovicama za obračun doprinosa određenih obveznika za 2022.g. ("Sl. novine FBiH" br. 101/21): 1. 443 KM 2. 382 KM	16,50%	Samostalni poljoprivrednici (prosječna plata za FBiH iz prošle godine x koeficijent 0,35) i paušalci	16,5%, paušalni iznos kako odredi PU	Paušal	16,50%	Paušalno 10 KM	443	16,50%	1529*0,35=535,15*16,5%	12,5% iz osnovice i 4% na osnovicu	Osnovica za samostalnu djelatnost u poljoprivredi i šumarstvu iznosi 443 KM (obveznici koji utvrđuju dohodak na osnovu poslovnih knjiga) dok je osnovica 382 KM u poljoprivredi i šumarstvu za obveznike koji uplaćuju doprinose paušalno	12,5% iz plate i 4% na platu, ukupno 16,5 %		Po nosiocu	30 KM		
Penzioneri/umirovljenici	Neto penzija	19,10%	Isplaćena penzija	1,20%	Isplaćena penzija	1,20%	Isplaćena penzija	1,20%	Neto penzija	1,20%	Penzija	1,2%	Isplaćena penzija	1,20%	Isplaćena penzija	1,20%	Isplaćena penzija	1,20%	Isplaćena penzija	1,20%	Neto penzija	1,20%
Nezaposli, prijavljeni na zdr.osig.	40% Prosječna BLD u FBiH	1,25%	Paušal	6 KM	40% BPZ u FBiH	1,75%	40% prosječne bruto plate za zaposlene na teritoriju FBiH prema posljednjem objavljenom podatku	1,25%	Paušal	10 KM	Paušalno 7 KM	1529*30%=458,70	2%	1529*2,5%*30%	2,50%	JU Služba za zapošljavanje uplaćuje paušalni iznos od 6 KM po nosiocu osiguranja i 3 KM po osiguranom licu kao članu uže porodice nosioca osiguranja				BPZ	0,70%	
Invalidi, civilne žrtve rata i sl.	40% Prosječna BLD u FBiH	1,50%	Paušal	10 KM	40% BPZ u FBiH	2,30%	40% prosječne bruto plate za zaposlene na teritoriju FBiH prema posljednjem objavljenom podatku	1,25%	Paušal	20 KM	Prosječna neto plaća Kantona za prošlu godinu	1529*30%=458,70	2,50%	1529*2,5%*30%	2,50%	Plaća se paušalni iznos doprinosa u iznosu od 20 KM za civilne žrtve rata. Za RVI Ministarstvo za boračka pitanja uplaćuje 20 KM po osiguraniku. Odlukom Vlade KS (Sl.novine KS br.29/09, 20/16) ovaj iznos je smanjen na 10 KM				BPZ FBiH	1,00%	
Ostali osiguranici	40% Prosječna BLD u FBiH	1,50%	Svećenici	10 KM	40% BPZ u FBiH	12%			Paušal	20 KM					Za taxi prijevoznike osnovicu objavljuje Ministarstvo finansija godišnje u paušalnom iznosu (382 KM za 2022.g.). Za samostalne djelatnike trgovce (pijaćni štand) osnovicu objavljuje Min.finsija godišnje (443 KM za 2022.g.). Za uposlenike u nisko akumulativnim djelatnostima, rudnicima i tekstilnoj industriji Min. finansija objavljuje povlaštene osnovice (443 KM za 2022.g.) ukoliko je zaposleniku obračunata i isplaćena minimalna plata ili plata u iznosu do 60% prosječne plate u FBiH (Pravilnik o načinu obračunavanja i uplate)	12,5% iz plate i 4% na platu, ukupno 16,5 %		Isplata ino penzije	10%			
Lica koja sama plaćaju doprinos	Prosječna BLD u FBiH	0,05	Paušal	50 KM	40% BPZ u FBiH	12%	60% prosječne neto plate FBiH za prošlu godinu	12,50%	40% od prosjeka bruto plaće u FBiH	7,50%	50% prosječne bruto plaće u FBiH	13%	1529*60%=917,40*12,5%=114,68	12,50%	1529*60%=917,14*12,5%	12,50%	Zadnja objavljena prosječna bruto plata u FBiH za osiguranje po članu 27. ZZO. Doprinosi za studente u periodu od 26 do 30 godine života iznose 20 KM.	0,05%	BPZ FBiH	10%		

* U SBK za kategoriju osiguranih lica "Ostali osiguranici" osnovice i stope su slijedeće. Za osobe smještene u ustanove za socijalnu skrb i osobe koje primaju stalnu novčanu pomoć, osnovica je prosječna neto plaća u Kantonu za prethodnu godinu, a stopa je 1%; za djecu do navršanih 7g. koja nisu osigurana preko roditelja i osobe starije od 65.g. koje nemaju osiguranje, osnovica je prosječna mjesečna neto plaća u Kantonu za prethodnu godinu, a stopa je 1,5%; za učenike i studente vojnih i policijskih škola i akademija, osnovica je 40% prosječne bruto plaće FBiH, a stopa je 7,5%; za osobe osigurane u određenim okolnostima (javni radovi na teritoriji FBiH, civilna zaštita, vatrogasne službe), doprinos se uplaćuje u paušalnom iznosu od 2 KM po danu; za dodatna primanja (komisija), doprinos se uplaćuje po stopi od 4% na iznos dodatnog primanja itd.

PREGLED ZAPOSLENOSTI I PLAĆA U F BiH U 2021. I 2022. GODINI

Tabela 4

(Plaće u KM)

Grane djelatnosti	Broj zaposlenih		Index (3=2/1)	Mjesečna neto plaća		Index (6=5/4)
	Prosje. br. 2021. god	Prosje. br. 2022. god		Prosje. za 2021.	Prosje. za 2022.	
0	1	2	3	4	5	6
I. Registrovani zaposleni:						
A. Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	10.984	11.013	100,3	934	1.019	109,1
B. Vađenje ruda i kamena	12.244	11.489	93,8	1.076	1.245	115,7
C. Prerađivačka industrija	103.541	106.439	102,8	742	859	115,8
D. Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom	8.549	8.486	99,3	1.718	1.830	106,5
E. Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	8.446	8.587	101,7	948	1.034	109,1
F. Građevinarstvo	26.334	25.642	97,4	696	808	116,1
G. Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	95.420	97.373	102,0	738	861	116,7
H. Prijevoz i skladištenje	24.423	25.000	102,4	913	1.047	114,7
I. Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	24.679	26.187	106,1	550	671	122,0
J. Informacije i komunikacije	17.754	19.362	109,1	1.479	1.628	110,1
K. Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	12.034	11.852	98,5	1.710	1.769	103,5
L. Poslovanje nekretninama	2.854	2.623	91,9	856	1.035	120,9
M. Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	17.264	18.265	105,8	1.125	1.293	114,9
N. Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	13.197	13.709	103,9	680	904	132,9
O. Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	47.985	47.943	99,9	1.384	1.504	108,7
P. Obrazovanje	43.400	44.234	101,9	1.013	1.120	110,6
Q. Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	36.097	37.031	102,6	1.389	1.490	107,3
R. Umjetnost, zabava i rekreacija	9.571	9.650	100,8	714	858	120,2
S. Ostale uslužne djelatnosti	10.621	10.780	101,5	1.129	1.259	111,5
Ukupno registrovani zaposleni i prosj. mj. plaća	525.397	535.665	102,0	996,00	1.114,00	111,8
2. Registrovani nezaposleni:						
	Broj nezaposlenih		Indeks (3=2/1)			
	Stanje 31.12. 2021.	Stanje 31.12. 2022.				
Ukupno registrovani nezaposleni	299.717	285.158	95,1			
3. Penzioneri:						
	Broj penzionera		Indeks (3=2/1)			
	U XII 2021. god	U XII 2022. god				
Ukupno penzionera u XII	429.545	434.167	101,1			
4. Iznos penzije						
	U KM		Indeks (3=2/1)			
	Prosje. u XII 2021. god	Prosje. u XII 2022. god				
Prosječna penzija u XII	427,50	482,51	112,9			

IZVOR PODATAKA FEDERALNI ZAVOD ZA STATISTIKU

PREGLED UKUPNO OSTVARENIH SREDSTAVA U ZDRAVSTVU
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE U 2021. i 2022. GODINI

Tabela 5

R.br.	IZVORI SREDSTAVA	2021.godina		2022.godina		Index (4/2)
		Iznos	% učešća	Iznos	% učešća	
0	1	2	3	4	5	6
1. Prihodi iz obaveznog zdravstvenog osiguranja ostvareni u kantonima						
1.1.	Prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje	1.373.693.149	54,3	1.548.588.036	56,5	112,7
1.2.	Prihodi od naknada inostranih nosilaca zdravstvenog osiguranja	39.099.659	1,5	41.012.760	1,5	104,9
1.3.	Prihodi iz ličnog učešća osiguranih lica *	25.477.920	1,0	25.195.240	0,9	98,9
1.4.	Prihodi iz budžeta	64.089.708	2,5	21.983.126	0,8	34,3
1.5.	Ostali prihodi	11.070.497	0,4	10.145.375	0,4	91,6
	UKUPNI PRIHODI IZ OBAVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA U KANTONIMA (1)	1.513.430.932	59,9	1.646.924.537	60,1	108,8
2. Prihodi ostvareni u ZZOR F BiH						
2.1.	Prihodi iz sredstava fonda solidarnosti F BiH	195.625.386	7,7	214.163.977	7,8	109,5
2.1.1.	Prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje	163.243.705	6,5	182.244.140	6,6	111,6
2.1.2.	Prihodi iz budžeta	30.628.315	1,2	30.781.939	1,1	100,5
2.1.3.	Ostali prihodi federalnog fonda solidarnosti	1.753.366	0,1	1.137.898	0,0	64,9
2.2.	Prihodi iz sredstava detašmana	750.292	0,03	699.186	0,03	93,2
	UKUPNI PRIHODI U ZZOR F BiH (2)	196.375.678	7,8	214.863.163	7,8	109,4
	UKUPNI PRIHODI IZ OBAVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA U KANTONIMA I ZZOR F BiH (1 + 2)	1.709.806.610	67,6	1.861.787.700	67,9	108,9
3. Prihodi ostvareni izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja						
3.1. Prihodi ostvareni u zdravstvenim ustanovama **						
3.1.1.	Prihodi u zdravstvenim ustanovama u javnom sektoru (3.1.1.1. do 3.1.1.4)	262.000.717	10,4	303.269.038	11,1	115,8
3.1.1.1.	Prihodi - direktna plaćanja pravnih i fizičkih lica	126.216.361	5,0	128.186.965	4,7	101,6
3.1.1.2.	Prihodi iz budžeta	35.234.305	1,4	91.687.990	3,3	260,2
3.1.1.3.	Donacije	54.229.557	2,1	31.272.361	1,1	57,7
3.1.1.4.	Ostali prihodi	46.320.494	1,8	52.121.722	1,9	112,5
3.2.	Prihodi ostvareni u zdravstvenim ustanovama u privatnom vlasništvu ***	512.869.147	20,3	534.275.627	19,5	104,2
	UKUPNO PRIHODI IZVAN OBAVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA U F BiH (3)	774.869.864	30,7	837.544.665	30,5	108,1
4.	UKUPNO OSTVARENI PRIHODI U ZDRAVSTVU F BiH (1 + 2 + 3)	2.484.676.474	98,3	2.699.332.365	98,4	108,6
5.	Sredstva rezervi	43.126.621	1,7	43.132.530	1,6	100,0
6.	UKUPNA SREDSTVA U ZDRAVSTVU F BiH (4 + 5)	2.527.803.095	100,0	2.742.464.895	100,0	108,5

* U ukupnim prihodima iz obaveznog zdravstvenog osiguranja iskazani su ukupni prihodi po osnovu ličnog učešća osiguranih lica ostvareni u KZZO (16.082.407 KM) i zdravstvenim ustanovama (9.112.833 KM).

** Za 2022.godinu prihodi javno zdravstvene djelatnosti su iznosili 24.795.186 KM i iskazani su prema izvorima sredstava kao i za sve ostale zdravstvene ustanove.

*** Iskazani su samo prihodi izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja, dok su prihodi u iznosu od 178.291.955 KM, koji je privatni sektor ostvario iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.

IZVOR PODATAKA: ZAVODI ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I ZDRAVSTVENE USTANOVE - IZVEDENI POKAZATELJI

BOSNA I HERCEGOVINA - FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH Sarajevo

PREGLED PRIHODA U OBAVEZnom ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU OSTVARENih U KANTONALNIM ZAVODIMA U 2021. I 2022. GODINI

Tabela 5.1

VRSTE PRIHODA U KANTONALNIM ZAVODIMA	Kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja										Ukupno 2022.		Ukupno 2021.		Index 22./21
	USK-Bihać	Posavski- Odžak	Tuzlanski- Tuzla	ZE-DO Zenica	BPK- Goražde	SBK- N.Travnik	HNK- Mostar	ZHK- Grude	Sarajevo	Kanton 10- Livno	Federacija BiH		Federacija BiH		
	u KM bez dec	u KM bez dec	u KM bez dec	u KM bez dec	u KM bez dec	u KM bez dec	u KM bez dec	u KM bez dec	u KM bez dec	u KM bez dec	u KM bez decimala	strukt. u %	u KM bez decimala	strukt. u %	
1. Prihodi od doprinosa za obavezno zdr. osig.:															
Iz plaća i na plaće zaposl.kod poslodavaca	100.855.805	15.628.355	275.732.968	211.774.090	20.416.017	121.780.482	156.250.172	56.576.212	489.820.844	31.123.823	1.479.958.768	92,01%	1.311.030.428	91,56%	112,9
Iz dohotka od poljoprivredne djelatnosti		29.255				83.425		37.859		872	186.286	0,01%	203.682	0,01%	91,5
Na penzije, inval. i druge nakn.iz PIO/MIO	1.637.910	272.462	5.152.407	4.384.527	388.069	2.659.613	2.821.103		7.272.774	552.776	25.141.641	1,56%	23.039.209	1,61%	109,1
Od dopr. na nezaposlene prijavlj. na osig.	1.621.037	186.716	5.467.037	3.832.556	206.890	1.044.642	2.249.788	961.707	3.527.720	514.161	19.612.254	1,22%	19.923.781	1,39%	98,4
Dopr.na nakn.za pog.civ.žrtve rata, inval.isl.	2.401.272	108.344	1.881.707	471.091	615.240	937.393			3.347.147	167.458	9.929.652	0,62%	7.223.486	0,50%	137,5
Od doprinosa za ostale djelatnosti		137.431	2.129.756	1.463.538	182.247	247.925		448.745	6.825.122	219.637	11.654.401	0,72%	10.269.797	0,72%	113,5
Od lica koja sama plaćaju doprinos	342.752	161.433	522.844	98.252	7.462	105.308		134.444	75.303	210.952	2.105.034	0,13%	2.002.765	0,14%	105,1
Ukupno prihodi od doprinosa	106.858.776	16.523.996	290.886.719	222.024.054	21.815.925	126.858.788	161.455.507	58.099.827	511.240.762	32.823.682	1.548.588.036	96,28%	1.373.693.149	95,93%	112,7
2. Prihodi od naknada inostranih nosilaca osiguranja:															
Paušalne naknade	17.003.110	680.137	10.591.641	2.438.641	60.293	1.506.705	2.218.340	1.068.314	641.722	2.145.100	38.354.003	2,38%	37.553.383	2,62%	102,1
Naknade po osnovu stvarnih troškova			1.209.509		330	182.479	1.047.341	85.706		133.392	2.658.757	0,17%	1.546.275	0,11%	171,9
Ukupno prihodi od ino-nosilaca osig.	17.003.110	680.137	11.801.150	2.438.641	60.623	1.689.184	3.265.681	1.154.020	641.722	2.278.492	41.012.760	2,55%	39.099.659	2,73%	104,9
3. Prihodi iz budžeta		386.739						1.980			388.719	0,02%	1.914.535	0,13%	20,3
4. Prihodi iz ličnog učešća osigur. lica	1.887.447	664.006	3.023.191	1.646.002		3.553.430	2.647.628	1.018.555	874.300	767.848	16.082.407	1,00%	15.559.582	1,09%	103,4
5. Ostali prihodi (don. pomoći, takse, kamate)	203.326	12.604	497.419	173.354	15.907	32.142	461.443	295.352	196.154	500.001	2.387.701	0,15%	1.691.951	0,12%	141,1
Ukupni prihodi u obav. zdr.osigur. u 2022.godini (1 do 5)	125.952.659	18.267.482	306.208.479	226.282.051	21.892.455	132.133.544	167.830.259	60.569.734	512.952.938	36.370.023	1.608.459.624	100,00%	1.431.958.875	100,00%	112,3
Prenešena sredstva rezerve iz ranijih godina	21.243.730								21.888.800		43.132.530				
Ukupni prihodi u obav.zdr.osigur.u 2021.godini	113.454.827	16.264.597	268.512.842	201.978.521	19.586.612	116.953.010	149.271.242	60.774.710	453.399.518	31.762.996	1.431.958.875				

IZVOR PODATAKA ZAVODI ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

PREGLED POTROŠNJE ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE U 2021. i 2022. GODINI

Tabela 6

R.br.	POTROŠNJA PO NAMJENAMA	2021.g.		2022.g.		Index 2022./2021
		Iznos	%učeš.	Iznos	%učeš.	
1	Potrošnja u javno - zdravstvenoj djelatnosti *					
2	Potrošnja za ostvarivanje prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja					
2.1.	Zdravstvena zaštita iz obaveznog zdravstvenog osiguranja					
2.1.1.	Primarna zdravstvena zaštita sa stomatologijom	358.994.654	14,5	392.173.384	14,5	109,2
2.1.2.	Lijekovi na recept	229.748.191	9,3	238.294.752	8,8	103,7
2.1.3.	Specijalističko - konsultativna zdravstvena zaštita	147.986.039	6,0	153.405.226	5,7	103,7
2.1.4.	Bolnička zdravstvena zaštita	692.443.071	28,0	758.802.595	28,0	109,6
2.1.5.	Zdravstvena zaštita u inostranstvu	24.392.718	1,0	27.562.165	1,0	113,0
2.2.	Naknade plaća za bolovanje preko 42 dana	38.706.462	1,6	43.792.629	1,6	113,1
2.3.	Ortopedska pomagala	30.252.714	1,2	36.040.898	1,3	119,1
2.4.	Putni izdaci i ostala prava	8.426.181	0,3	8.357.521	0,3	99,2
2.5.	Ostali izdaci za provođenje zdravstvene zaštite	24.703.335	1,0	33.250.380	1,2	134,6
2.6.	Sredstva za funkcionisanje sistema	39.496.000	1,6	53.715.259	2,0	136,0
	Ukupni rashodi iz obaveznog zdravstvenog osiguranja	1.595.149.365	64,6	1.745.394.808	64,4	109,4
3	Potrošnja za zdravstvenu zaštitu van obaveznog zdravstvenog osiguranja					
3.1.	Potrošnja u zdravstvenim ustanovama u javnom sektoru	348.083.849	14,1	346.382.204	12,8	99,5
3.2.	Potrošnja u privatnoj praksi **	424.251.462	17,2	453.883.009	16,8	107,0
	Ukupni rashodi van obaveznog zdravstvenog osiguranja	772.335.311	31,3	800.265.213	29,5	103,6
	UKUPNI RASHODI U ZDRAVSTVU U SEKTORU ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA	2.367.484.676	95,8	2.545.660.021	94,0	107,5
4.	Kapitalni izdaci					
4.1.	Kapitalna ulaganja iz obaveznog zdravstvenog osiguranja	43.663.718	1,8	53.734.360	2,0	123,1
4.2.	Ostali kapitalni izdaci	59.595.165	2,4	109.261.363	4,0	183,3
	Ukupno kapitalni izdaci	103.258.883	4,2	162.995.723	6,0	157,9
5.	SVEUKUPNA POTROŠNJA U F BiH (1 + 2 + 3 + 4)	2.470.743.559	100,0	2.708.655.744	100,0	109,6

* U 2022.godini ostvareni rashodi u kantonalnim zavodima za javno zdravstvo i Federalnom zavodu za javno zdravstvo su iznosili 24.795.186 KM i isti su obuhvaćeni u svakama rashoda iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 12.077.459 KM, dok su rashodi u iznosu od 12.717.727 KM iskazani u rashodima izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja.

** Rashodi za lijekove na recept u privatnim apotekama u iznosu od 165.241.122 KM iskazani su u stavci 2.1.2. Ijekom na recept, jer se finansiraju iz obaveznog z.o.

IZVOR PODATAKA: ZAVODI ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I ZDRAVSTVENE USTANOVE - IZVEDENI POKAZATELJI

BOSNA I HERCEGOVINA - FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH Sarajevo

PREGLED RASHODA U OBAVEZNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU IZVRŠENIH U KANTONALNIM ZAVODIMA U 2021. I 2022. GODINI

Tabela 6.1

VRSTE RASHODA U KANTONALNIM ZAVODIMA	Kantonalni/zupanijski zavodi zdravstvenog osiguranja										Ukupno 2021.		Ukupno 2022.	
	USK-Bihać	Posavski-Odžak	Tuzlanski-Tuzla	ZDK-Zenica	BPK-Goražde	N.Travnik	HNK-Mostar	ZHK-Grude	Sarajevo	HBK-Livno	u KM bez decimila	srnka u %	u KM bez decimila	srnka u %
	u KM bez dec.	u KM bez dec.	u KM bez dec.	u KM bez dec.	u KM bez dec.	u KM bez dec.	u KM bez dec.	u KM bez dec.	u KM bez dec.	u KM bez dec.	u KM bez decimila	srnka u %	u KM bez decimila	srnka u %
Primarna zdravstvena zaštita:														
1.1. Opća medicina i ostali vidovi primarne zdravstvene zaštite	21.623.254	2.721.884	46.022.034	62.196.425	2.652.251	39.816.847	10.222.433	19.388.617	79.446.649	7.860.227	19,9	303.447.127	19,9	
1.2. Porodična/obiteljska medicina	11.021.518	1.775.251	36.935.096	62.196.425	2.083.911	39.816.847	10.222.433	19.388.617	79.446.649	7.860.227	5,7	86.881.201	5,7	
Ukupno primarna zdravstvena zaštita bez lijekova (1.1.-1.2.)	32.644.772	4.497.135	82.970.130	124.392.850	4.736.162	79.633.694	20.444.866	38.777.234	158.893.298	15.720.454	25,6	390.328.328	25,6	
1.3. Lijekovi na recept	18.451.313	1.266.280	49.659.922	30.995.611	3.962.542	16.188.442	14.308.850	6.836.235	93.340.738	3.404.819	15,6	239.748.191	15,6	
1. Ukupno primarna zdravstvena zaštita sa lijekovima (1.1.-1.3.)	51.096.085	5.763.415	132.630.052	93.192.036	8.698.704	55.975.289	46.250.222	26.224.852	197.630.379	11.265.046	41,2	628.623.080	41,2	
Specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita:														
2. Ukupno specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita	14.146.310	1.014.968	54.341.625	19.739.351	0	3.123.210	27.837.601	8.601.105	23.064.375	1.536.681	10,0	147.986.039	10,0	
Bolnička zdravstvena zaštita:														
3.1. Sekundarna zdravstvena zaštita	25.813.222	4.841.273	45.757.114	63.039.321	6.174.259	44.520.981	10.034.567	7.469.381	58.671.852	8.131.593	17,8	272.453.563	17,8	
3.2. Tercijarna zdravstvena zaštita	5.651.923	1.342.201	23.001.997	15.510.337	2.819.990	10.969.574	48.955.512	6.564.002	157.350.288	5.415.648	18,2	277.581.472	18,2	
3. Ukupno bolnička zdravstvena zaštita (3.1.-3.2.)	29.465.145	6.183.474	68.759.111	78.549.658	8.994.249	55.490.555	58.990.079	14.033.383	216.022.140	13.547.241	36,0	550.035.035	36,0	
4. Rashodi za finansiranje javno zdravstvene djelatnosti *	911.040	27.453	2.479.329	3.119.130	192.198	830.255	589.000	45.256	3.690.798	193.000	0,8	11.132.512	0,8	
Zdravstvena zaštita u inostranstvu:														
5.1. Troškovi liječenja upućenih na liječenje u inostranstvo	636.416	58.096	58.096	55.873					302.458	449.383	0,2	2.862.822	0,2	
5.2. Troškovi za naknade ino-nosiocima osiguranja	1.131.993	617.262	1.207.847	229.725	201.935	1.457.333	206.887	511.682	2.194.296	545.809	0,5	8.304.769	0,5	
5. Ukupno zdravstvena zaštita u inostranstvu (5.1.-5.2.)	1.768.409	1.215.358	2.415.943	285.598	201.935	1.457.333	1.005.808	1.073.355	2.496.754	995.194	0,7	11.167.591	0,7	
Druga prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja:														
6.1. Naknade plaća -bog bolovanja preko 42 dana	4.152.670	655.284	14.799.984	7.160.910	997.807	4.046.634	1.858.718	696.268	8.844.419	579.935	2,9	38.706.462	2,9	
6.2. Ortopedska pomagala	4.713.400	188.993	6.399.726	6.216.283	645.980	2.451.158	3.302.322	1.796.996	9.426.260	899.780	2,4	36.040.898	2,4	
6.3. Putni troškovi i ostala prava	4.510.071	458.193	25.410		299.444		1.157.398	1.759.111		147.894	0,5	8.426.181	0,5	
6. Ukupno druga prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja (6.1.-6.3.)	13.376.141	1.302.470	21.225.120	13.377.193	1.943.231	6.497.792	6.318.438	4.252.375	18.270.679	1.627.609	5,8	77.385.356	5,8	
Ostali rashodi:														
7.1. Naknade za rad ljekarskih komisija i drugih tijela	43.390	26.203	95.076	362.806	63.160	50.949	241.750	89.195	150.182	53.794	0,1	1.176.505	0,1	
7.2. Naknade za rad članova upravnog odbora	33.318	20.350	18.588	30.426	10.320	43.800	61.148	57.150	46.160	27.907	0,0	312.118	0,0	
7.3. Naknade za rad Federalnog zavoda za zdrav. osiguranja i reosiguranja											0,0	0	0,0	
7.4. Ostali troškovi i naknade	2.280.143	627.059	4.597.912	5.751.946	31.271	1.455.781	6.252.429	1.583.208	6.708.481	2.436.278	2,1	31.724.508	2,1	
7. Ukupno ostali rashodi za provođenje zdravstvene zaštite (7.1.-7.4.)	2.357.051	673.612	4.711.576	6.145.178	104.751	1.550.530	6.555.327	1.729.553	6.904.823	2.517.979	2,2	33.250.380	2,2	
Rashodi stručne službe:														
8.1. Bruto plaće i naknade zaposlenih	4.236.388	982.700	4.988.551	3.636.506	533.166	2.784.802	7.003.170	2.113.869	4.235.120	1.366.984	2,1	31.851.156	2,1	
8.2. Materijalni i drugi troškovi stručne službe	289.190	219.418	10.468.740	980.955	135.825	380.644	3.403.975	975.515	1.229.293	600.222	1,2	18.683.777	1,2	
8. Ukupno rashodi stručne službe za funkcionisanje sistema (8.1.-8.2.)	4.525.578	1.202.118	15.457.291	4.617.461	668.991	3.165.446	10.407.145	3.089.384	5.464.413	1.967.206	3,3	50.534.934	3,3	
Ukupni rashodi u kantonu, zavodima zdr. osiguranja (1do8)	117.009.243	17.421.188	300.737.046	219.025.605	20.804.059	128.090.410	157.953.620	59.049.263	473.544.361	33.649.956	100,0	1.527.284.752	100,0	
Ukupni rashodi u kantonu, zavodima zdr. osiguranja u 2021.	105.700.125	15.761.753	271.149.696	197.964.784	18.457.502	119.938.326	146.103.937	55.379.952	439.732.475	30.456.118		1.400.624.667		

IZVOR: PODATAKA ZAVODI ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

RASHODI U OBAVEZONOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU ZA LIJEČENJE IZVAN KANTONA U BOSNI I HERCEGOVINI U 2022. GODINI

Tabela 6.1.1

R.br.	Rashodi po nivoima zdravstvene zaštite	Iznosi rashoda za liječenje na područjima drugih zavoda zdravstvenog osiguranja u Bosni i Hercegovini (u KM)											
		U drugim kantonima u FBiH		U Republici Srpskoj			U Distriktu Brčko			Ukupno van kantona u BiH			
		Ostvareno 2021.	Ostvareno 2022.	Indeks (3/2.)	Ostvareno 2021.	Ostvareno 2022.	Indeks (6/5.)	Ostvareno 2021.	Ostvareno 2022.	Indeks (9/8.)	Ostvareno 2021.	Ostvareno 2022.	Indeks (12/11.)
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I.1.	Primarna zdravstvena zaštita	2.505.611	2.860.241	114	105.552	87.860	83	3307,82	1.487	45	2.614.470	2.949.587	113
I.2.	Specijalističko-konsultativna z.z.	11.285.590	12.070.536	107	6.590	11.674	177	1187,3	2.115	178	11.293.367	12.084.325	107
I.3.	Sekundarna zdravstvena zaštita	9.591.393	10.554.635	110	84.991	69.413	82	23.225	22.228	96	9.699.609	10.646.276	110
I.4.	Tercijarna zdravstvena zaštita	31.054.861	36.592.455	118	985.142	972.095	99	6.631	10.245	155	32.046.634	37.574.796	117
I.	Ukupni rashodi van kantona	54.437.454	62.077.868	114	1.182.275	1.141.043	97	34.352	36.074	105	55.654.081	63.254.985	114

Napomena: Ovi rashodi su sadržani u rashodima kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja iskazanim po nivoima zdravstvene zaštite u tabeli OKZ-6, a na ovom obrascu se iskazuje zbog informacija o troškovima liječenja osiguranih lica van područja kantona u okviru BiH.

UKUPNA POTROŠNJA U ZDRAVSTVU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
U 2021. I 2022. GODINI PO VRSTI TROŠKOVA

Tabela 7

R.br.	POTROŠNJA PO NAMJENI	2021.GODINA		2022.GODINA		INDEX 04/02.
		IZNOS	Struktura u %	IZNOS	Struktura u %	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Potrošnja u zdravstvenim ustanovama					
1.1.	Troškovi lijekova					
1.1.1.	Lijekovi na recept	229.748.191	9,3	238.294.752	8,8	103,7
1.1.2.	Komercijalni lijekovi u apotekama	241.454.855	9,8	261.242.971	9,6	108,2
1.1.3.	Lijekovi u zdravstvenim ustanovama	190.859.545	7,7	190.647.448	7,0	99,9
	<i>Ukupno troškovi lijekova (1.1.1.-1.1.3.)</i>	<i>662.062.591</i>	<i>26,8</i>	<i>690.185.171</i>	<i>25,5</i>	<i>104,2</i>
1.2.1.	Sanitetski i ostali medicinski materijal u zdravstvenim ustanovama	112.795.931	4,6	110.575.501	4,1	98,0
1.2.2.	Zubarski materijal	11.856.337	0,5	17.179.687	0,6	144,9
1.2.3.	Laboratorijski materijal	85.035.588	3,4	67.478.340	2,5	79,4
	<i>Ukupno troškovi sanitetskog i ostalog medicinskog materijala (1.2.1.-1.2.3.)</i>	<i>209.687.856</i>	<i>8,5</i>	<i>195.233.527</i>	<i>7,2</i>	<i>93,1</i>
1.3.	Ostali materijalni troškovi (*)	161.548.580	6,5	180.459.348	6,7	111,7
1.4.	Troškovi amortizacije	81.099.772	3,3	84.060.734	3,1	103,7
1.5.	<i>Bruto plaće i druga primanja iz radnog odnosa (1.5.1 + 1.5.2)</i>	<i>1.038.247.709</i>	<i>42,0</i>	<i>1.136.693.565</i>	<i>42,0</i>	<i>109,5</i>
1.5.1.	Bruto plaće	935.762.669	37,9	1.018.426.657	37,6	108,8
1.5.2.	Naknade i ostala lična primanja iz radnog odnosa	102.485.040	4,1	118.266.908	4,4	115,4
1.6.	Naknade za rad Upravnog odbora i drugih komisija	3.109.201	0,1	3.926.406	0,1	126,3
1.7.	Naknade za ugovore o obavljanju privremenih i povremenih poslova	15.368.293	0,6	15.988.145	0,6	104,0
	<i>Ukupno ostali troškovi, plaće i naknade (1.3 do 1.7.)</i>	<i>1.299.373.555</i>	<i>52,6</i>	<i>1.421.128.197</i>	<i>52,5</i>	<i>109,4</i>
1.8.	Ostali rashodi	33.462.911	1,4	36.394.274	1,3	108,8
	UKUPNO POTROŠNJA U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA (1.1 do 1.8)	2.204.586.913	89,2	2.342.941.170	86,5	106,3
2.	Potrošnja u kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja izvan finansiranja neposredne zdravstvene djelatnosti zdravstvenih ustanova					
2.1.	Druga prava iz osnova obaveznog zdrav. osiguranja					
2.1.1.	Ortopedska pomagala	30.252.714	1,2	36.040.898	1,3	119,1
2.1.2.	Naknade plata zbog bolovanja preko 42 dana	38.706.462	1,6	43.792.629	1,6	113,1
2.1.3.	Ostale naknade (putni troškovi i ostala prava)	8.426.181	0,3	8.357.521	0,3	99,2
	<i>Ukupno (2.1.1.-2.1.3.)</i>	<i>77.385.356</i>	<i>3,1</i>	<i>88.191.048</i>	<i>3,3</i>	<i>114,0</i>
2.2.	Zdravstvena zaštita u inostranstvu	23.642.426	1,0	26.862.979	1,0	113,6
2.3.	Ostali rashodi u kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja	24.703.335	1,0	33.250.380	1,2	134,6
2.4.	Naknada ino-nosiocima osiguranja-detašmani	750.292	0,0	699.186	0,0	93,2
2.5.	Rashodi stručnih službi zavoda zdravstvenog osiguranja	36.416.354	1,5	53.715.259	2,0	147,5
	UKUPNO POTROŠNJA U ZZO IZVAN FINANSIRANJA NEPOSREDNE ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI (2.1. do 2.5.)	162.897.764	6,6	202.718.851	7,5	124,4
	SVEUKUPNO RASHODI ZUIZZO	2.367.484.676	95,8	2.545.660.021	94,0	107,5
	<i>Kapitalna ulaganja iz obaveznog zdravstvenog osiguranja</i>	<i>43.663.718</i>	<i>1,8</i>	<i>53.734.360</i>	<i>2,0</i>	<i>123,1</i>
	<i>Ostali kapitalni izdaci</i>	<i>59.595.165</i>	<i>2,4</i>	<i>109.261.363</i>	<i>4,0</i>	<i>183,3</i>
	SVEGA KAPITALNA ULAGANJA	103.258.883	4,2	162.995.723	6,0	157,9
	UKUPNA POTROŠNJA	2.470.743.559	100,0	2.708.655.744	100,0	109,6

IZVOR PODATAKA: ZAVODI ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I ZDRAVSTVENE USTANOVE - IZVEDENI POKAZATELJI

PREGLED OSNOVNIH POKAZATELJA POSLOVANJA U ZAVODIMA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA
I ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA NA PODRUČJU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE U 2022. GODINI

Tabela 8

NAZIV	Finansijski rezultat				Sredstva rezervi iz prošle godine
	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi	Višak prihoda nad rashodima	Višak rashoda nad приходima	
0	1	2	3	4	
1.Kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja	1.608.459.623	1.527.284.752	81.174.871		43.132.530
2.Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja F BiH	214.863.163	230.187.515		15.324.352	
Svega zavodi zdravstvenog osiguranja (1 + 2)	1.823.322.786	1.757.472.267	81.174.871	15.324.352	43.132.530
Konsolidovani finansijski rezultat zavoda zdravstvenog osiguranja (1 + 2)			65.850.519		
3. Zdravstvene ustanove:					
3.1 Javne zdravstvene ustanove	1.584.286.389	1.583.332.228	19.349.573	18.395.413	
3.2. Federalne zdravstvene ustanove	18.078.349	18.086.208		7.859	
Svega javno zdravstvene ustanove (3.1. + 3.2.)	1.602.364.738	1.601.418.436	19.349.573	18.403.272	
Konsolidovani finansijski rezultat javno zdravstvenih ustanova (3.1.+3.2.)			946.301		
3.3.Svega privatne zdravstvene ustanove	712.567.582	625.692.059	89.723.439	2.847.915	
Konsolidovani finansijski rezultat privatnih zdravstvenih ustanova (3.3.)			86.875.524		
3.Svega javne i privatne zdravstvene ustanove (3.1. + 3.2. + 3.3.)	2.314.932.320	2.227.110.495	109.073.012	21.251.187	
Konsolidovani finansijski rezultat javnih i privatnih zdravstvenih ustanova (3.1. + 3.2. + 3.3.)			87.821.825		
UKUPNO (KZZO + FZZOIR + JZU + PZU)	4.138.255.106	3.984.582.762	190.247.883	36.575.539	43.132.530
FINANSIJSKI REZULTAT NA NIVOU F BiH (KZZO + FZZOIR + JZU + PZU)			153.672.345		

IZVOR PODATAKA: ZAVODI ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I ZDRAVSTVENE USTANOVE

BOSNA I HERCEGOVINA - FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH Sarajevo

PREGLED OSNOVNIH POKAZATELJA U POSLOVANJU
JAVNIH, FEDERALNIH I PRIVATNIH ZDRAVSTVENIH USTANOVA
U 2021. I 2022.GODINI

Tabela 9

Red. br.	Osnovni pokazatelji poslovanja u zdravstvenim ustanovama	Ostvareno		Index (3/2)
		u 2021.godini	u 2022.godini	
0	1	2	3	4
1	<i>Kapital</i>	798.693.169	883.366.460	110,6
2	<i>Nenaplaćena potraživanja</i>	114.062.197	135.378.094	118,7
3	<i>Obaveze prema dobavljačima preko 60 dana</i>	168.887.575	213.249.976	126,3
4	<i>Stalna sredstva ukupno - stepen otpisanosti</i>	58,16%	57,56%	99,0
4.1.	<i>Medicinska oprema - stepen otpisanosti</i>	73,54%	72,53%	98,6

IZVOR PODATAKA: ZDRAVSTVENE USTANOVE (godišnji obračun za 2022.godinu)

PREGLED KAPITALNIH ULAGANJA U FBIH U 2022. GODINI

Tabela 10

R. br.	ULAGANJE	IZVORI SREDSTAVA								Ukupno (od 2 do 10 bez 6)
		Vlastita sredstva		Sredstva budžeta	Kreditna sredstva			Donacije		
		Sredstva izdvojena po osnovu amortizacije	Ostala vlastita sredstva		Kratkoročna	Dugoročna		Finansijska	U opremi	
				Ukupan iznos kredita		Godišnji anuitet				
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Izgradnja građevinskih objekata	1.074.052	2.616.136	1.657.672	2.048.272	1.497.837	143.470	1.071.464	13.319.672	21.930.738
2	Rekonstrukcija i adaptacija građevinskih objekata	1.071.838	6.747.304	1.450.402	0	947.131	95.175	2.107.539	261.951	11.734.209
3	Nabavka opreme	14.192.108	32.229.732	20.646.668	296.847	1.578.978	276.103	3.773.422	43.312.656	114.727.535
4	Ostala ulaganja u stalna sredstva	946.484	12.141.188	601.779	0	125.000	20.417	472.978	420.395	14.603.241
	UKUPNO	17.284.481	53.734.360	24.356.521	2.345.119	4.148.946	535.165	7.425.403	57.314.674	162.995.723

BOSNA I HERCEGOVINA - FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH Sarajevo

ZBIRNI PREGLED BROJA ZAPOSLENIH U
ZDRAVSTVU F BiH (JAVNIM I PRIVATNIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
I ZAVODIMA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA)
U 2021. I 2022. GODINI

Tabela 11

R. br.	Zaposleni po strukama i stepenima stručne spreme	Broj zaposlenih		Index (2/1)
		2021.g.	2022.g.	
	0	1	2	3
1.	Zdravstveni radnici i saradnici:			
	Doktori medicine	2.016	2.078	103,1
	Doktori medicine-specijalisti i subspecijalisti	3.951	3.945	99,8
	Doktori stomatologije	926	1.004	108,4
	Doktori stomatologije-specijalisti	374	401	107,2
	Farmaceuti	1.638	1.617	98,7
	Farmaceuti specijalisti	213	247	116,0
	Inženjeri medicinske biohemije	97	94	96,9
	Inženjeri medicinske biohemije-specijalisti	59	68	115,3
	Ostali zdravstveni radnici visoke spreme	1.728	1.807	104,6
	Zdravstveni radnici više stručne spreme	1.465	1.505	102,7
	Zdravstveni radnici srednje stručne spreme	13.056	12.737	97,6
	Ostali zdravstveni radnici	724	763	105,4
	Ukupno zdravstveni radnici i saradnici	26.247	26.266	100,1
2.	Administrativni, tehnički i ostali radnici u zdravstvenoj ustanovi:			
	Visoka stručna sprema	1.085	1.155	106,5
	Viša stručna sprema	206	185	89,8
	Srednja stručna sprema	2.222	2.299	103,5
	Visokokvalifikovani	536	524	97,8
	Kvalifikovani	1.026	1.059	103,2
	Ostali radnici	2.825	2.834	100,3
	Ukupno administrativni, tehnički i ostali radnici	7.900	8.056	102,0
	Ukupno zaposleni u zdravstvenim ustanovama (1+2) *	34.147	34.322	100,5
3.	Zaposleni u zavodima zdravstvenog osiguranja			
	Visoka stručna sprema	398	408	102,5
	Viša stručna sprema	55	67	121,8
	Srednja stručna sprema	395	396	100,3
	Niža stručna sprema	51	49	96,1
	Ukupno zaposleni u zavodima zdravstvenog osiguranja	899	920	102,3
	UKUPNO ZAPOSLENI U ZDRAVSTVU F BiH	35.046	35.242	100,6

* Od ukupnog broja zaposlenih u zdravstvenim ustanovama, na javne zdravstvene ustanove se odnosi 28.385, a na privatne 5.937 uposlenika.

IZVOR PODATAKA: ZAVODI ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I ZDRAVSTVENE USTANOVE
 (godišnji obračun za 2021. i 2022. godinu)

PREGLED UKUPNO OSTVARENIH SREDSTAVA U ZDRAVSTVU
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE U 2021. i 2022. GODINI

Tabele za objavljivanje
Tabela 1

R.br.	IZVORI SREDSTAVA	2021.godina		2022.godina		Index (4/2)
		Iznos	% učešća	Iznos	% učešća	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz obaveznog zdravstvenog osiguranja ostvareni u kantonima					
1.1.	Prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje	1.373.693.149	54,3	1.548.588.036	56,5	112,7
1.2.	Prihodi od naknada inostranih nosilaca zdravstvenog osiguranja	39.099.659	1,5	41.012.760	1,5	104,9
1.3.	Prihodi iz ličnog učešća osiguranih lica *	25.477.920	1,0	25.195.240	0,9	98,9
1.4.	Prihodi iz budžeta	64.089.708	2,5	21.983.126	0,8	34,3
1.5.	Ostali prihodi	11.070.497	0,4	10.145.375	0,4	91,6
	UKUPNI PRIHODI IZ OBAVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA U KANTONIMA (1)	1.513.430.932	59,9	1.646.924.537	60,1	108,8
2.	Prihodi ostvareni u ZZOR F BiH					
2.1.	Prihodi iz sredstava fonda solidarnosti F BiH	195.625.386	7,7	214.163.977	7,8	109,5
2.1.1.	Prihodi od doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje	163.243.705	6,5	182.244.140	6,6	111,6
2.1.2.	Prihodi iz budžeta	30.628.315	1,2	30.781.939	1,1	100,5
2.1.3.	Ostali prihodi federalnog fonda solidarnosti	1.753.366	0,1	1.137.898	0,0	64,9
2.2.	Prihodi iz sredstava detašmana	750.292	0,03	699.186	0,03	93,2
	UKUPNI PRIHODI U ZZOR F BiH (2)	196.375.678	7,8	214.863.163	7,8	109,4
	UKUPNI PRIHODI IZ OBAVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA U KANTONIMA I ZZOR F BiH (1 + 2)	1.709.806.610	67,6	1.861.787.700	67,9	108,9
3.	Prihodi ostvareni izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja					
3.1.	Prihodi ostvareni u zdravstvenim ustanovama **					
3.1.1.	Prihodi u zdravstvenim ustanovama u javnom sektoru (3.1.1.1. do 3.1.1.4)	262.000.717	10,4	303.269.038	11,1	115,8
3.1.1.1.	Prihodi - direktna plaćanja pravnih i fizičkih lica	126.216.361	5,0	128.186.965	4,7	101,6
3.1.1.2.	Prihodi iz budžeta	35.234.305	1,4	91.687.990	3,3	260,2
3.1.1.3.	Donacije	54.229.557	2,1	31.272.361	1,1	57,7
3.1.1.4.	Ostali prihodi	46.320.494	1,8	52.121.722	1,9	112,5
3.2.	Prihodi ostvareni u zdravstvenim ustanovama u privatnom vlasništvu ***	512.869.147	20,3	534.275.627	19,5	104,2
	UKUPNO PRIHODI IZVAN OBAVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA U F BiH (3)	774.869.864	30,7	837.544.665	30,5	108,1
4.	UKUPNO OSTVARENI PRIHODI U ZDRAVSTVU F BiH (1 + 2 + 3)	2.484.676.474	98,3	2.699.332.365	98,4	108,6
5.	Sredstva rezervi	43.126.621	1,7	43.132.530	1,6	100,0
6.	UKUPNA SREDSTVA U ZDRAVSTVU F BiH (4 + 5)	2.527.803.095	100,0	2.742.464.895	100,0	108,5

* U ukupnim prihodima iz obaveznog zdravstvenog osiguranja iskazani su ukupni prihodi po osnovu ličnog učešća osiguranih lica ostvareni u KZZO (16.082.407 KM) i zdravstvenim ustanovama (9.112.833 KM).

** Za 2022.godinu prihodi javno zdravstvene djelatnosti su iznosili 24.795.186 KM i iskazani su prema izvorima sredstava kao i za sve ostale zdravstvene ustanove.

*** Iskazani su samo prihodi izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja, dok su prihodi u iznosu od 178.291.955 KM, koji je privatni sektor ostvario iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.

IZVOR PODATAKA: ZAVODI ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I ZDRAVSTVENE USTANOVE - IZVEDENI POKAZATELJI

PREGLED POTROŠNJE ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE U 2021. i 2022. GODINI

Tabele za objavljivanje

Tabela 2

R.br.	POTROŠNJA PO NAMJENAMA	2021.g.		2022.g.		Index 2022./2021
		Iznos	%učeš.	Iznos	%učeš.	
1	Potrošnja u javno - zdravstvenoj djelatnosti *					
2	Potrošnja za ostvarivanje prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja					
2.1.	Zdravstvena zaštita iz obaveznog zdravstvenog osiguranja					
2.1.1.	Primarna zdravstvena zaštita sa stomatologijom	358.994.654	14,5	392.173.384	14,5	109,2
2.1.2.	Lijekovi na recept	229.748.191	9,3	238.294.752	8,8	103,7
2.1.3.	Specijalističko - konsultativna zdravstvena zaštita	147.986.039	6,0	153.405.226	5,7	103,7
2.1.4.	Bolnička zdravstvena zaštita	692.443.071	28,0	758.802.595	28,0	109,6
2.1.5.	Zdravstvena zaštita u inostranstvu	24.392.718	1,0	27.562.165	1,0	113,0
2.2.	Naknade plaća za bolovanje preko 42 dana	38.706.462	1,6	43.792.629	1,6	113,1
2.3.	Ortopedska pomagala	30.252.714	1,2	36.040.898	1,3	119,1
2.4.	Putni izdaci i ostala prava	8.426.181	0,3	8.357.521	0,3	99,2
2.5.	Ostali izdaci za provođenje zdravstvene zaštite	24.703.335	1,0	33.250.380	1,2	134,6
2.6.	Sredstva za funkcionisanje sistema	39.496.000	1,6	53.715.259	2,0	136,0
	Ukupni rashodi iz obaveznog zdravstvenog osiguranja	1.595.149.365	64,6	1.745.394.808	64,4	109,4
3	Potrošnja za zdravstvenu zaštitu van obaveznog zdravstvenog osiguranja					
3.1.	Potrošnja u zdravstvenim ustanovama u javnom sektoru	348.083.849	14,1	346.382.204	12,8	99,5
3.2.	Potrošnja u privatnoj praksi **	424.251.462	17,2	453.883.009	16,8	107,0
	Ukupni rashodi van obaveznog zdravstvenog osiguranja	772.335.311	31,3	800.265.213	29,5	103,6
	UKUPNI RASHODI U ZDRAVSTVU U SEKTORU ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA	2.367.484.676	95,8	2.545.660.021	94,0	107,5
4.	Kapitalni izdaci					
4.1.	Kapitalna ulaganja iz obaveznog zdravstvenog osiguranja	43.663.718	1,8	53.734.360	2,0	123,1
4.2.	Ostali kapitalni izdaci	59.595.165	2,4	109.261.363	4,0	183,3
	Ukupno kapitalni izdaci	103.258.883	4,2	162.995.723	6,0	157,9
5.	SVEUKUPNA POTROŠNJA U FBiH (1+2+3+4)	2.470.743.559	100,0	2.708.655.744	100,0	109,6

* U 2022.godini ostvareni rashodi u kantonalnim zavodima za javno zdravstvo i Federalnom zavodu za javno zdravstvo su iznosili 24.795.186 KM i isti su obuhvaćeni u stavkama rashoda iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 12.077.459 KM, dok su rashodi u iznosu od 12.717.727 KM iskazani u rashodima izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja.

** Rashodi za lijekove na recept u privatnim apotekama u iznosu od 165.241.122 KM iskazani su u stavci 2.1.2. lijekovi na recept, jer se finansiraju iz obaveznog z.o.

IZVOR PODATAKA: ZAVODI ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA I ZDRAVSTVENE USTANOVE - IZVEDENI POKAZATELJI

BOSNA I HERCEGOVINA - FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH Sarajevo

**PREGLED OSIGURANIKA I OSIGURANIH LICA U
 FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE U 2021. i 2022. GODINI**

Tabele za objavljivanje
Tabela 3

R.br.	OSIGURANA LICA PO KATEGORIJAMA OSIGURANJA	2021.g.		2022.g.		Index
		Broj	% učeš.	Broj	% učeš.	
1	Zaposleni kod poslodavaca	543.216	28,82	549.086	29,37	101,08
2	Poljoprivrednici	3.871	0,21	3.193	0,17	82,49
3	Penzioneri / umirovljenici	444.943	23,61	452.751	24,22	101,75
4	Nezaposleni prijavljeni na zdravstveno osiguranje	217.616	11,55	207.040	11,08	95,14
5	Invalidi, civilne žrtve rata i sl.	38.215	2,03	37.033	1,98	96,91
6	INO osiguranici	31.685	1,68	30.990	1,66	97,81
7	Ostali osiguranici	20.817	1,10	20.758	1,11	99,72
8	Lica koja sama plaćaju doprinos	3.629	0,19	3.481	0,19	95,92
	Ukupno osiguranici	1.303.992	69,19	1.304.332	69,78	100,03
9	Članovi porodica osiguranika	580.737	30,81	564.946	30,22	97,28
	Ukupno osigurana lica	1.884.729	100,00	1.869.278	100,00	99,18
	Ukupno stanovništvo	2.168.602		2.156.846		99,46
1	<i>Prosječna potrošnja po osiguranom licu iz sred.obav.zdr.osig.</i>	846,35		933,73		110,32
2	<i>Prosječna potrošnja po stanovniku</i>	735,57		809,23		110,02